

Nomination

for

Reverend D.P. Kalkman

and his wife

K. Kalkman – Kuipers

for the

Righteous Among the Nations program

of

Yad Vashem

Contents

Introduction.....	2
Organization of my document.....	4
Introducing myself.....	7
Overview.....	8
Chapter 1 “Catharina Kuijper, Reverend Kalkman and Jewish people in Moordrecht”	11
Chapter 2 “The situation in Moordrecht during and just after the war”	16
Chapter 3 “Catharina and the Hardijzer Family”	20
Chapter 4 Panc Vink	22
Chapter 5 100 jaar Sien Sprenger in haar eigen woorden	24
Chapter 6 Geert Hovingh and the Rijnsburg Connection	26
Chapter 7 Summary and Application	30
APPENDIX A Catharina’s Jewish Ancestry	32
APPENDIX B THE LETTERS FROM CATHARINA TO THE HARDIJZER’S	34
APPENDIX C PANC VINK OORLOG EN BEVRIJDING IN MOORDRECHT	36
APPENDIX Z Attachments	38

From the author:

This document contains among other things, information from the book “Oorlog en Bevrijding in Moordrecht”, written by Panc Vink in 1995, 50 years after the war ended in the Netherlands. It was presented to all students in the age of 12 in Moordrecht.

In the Preface the mayor of Moordrecht, André Bonthuis wrote:

“While you read this book let it serve as a monument to all those who made a personal choice - in the face of fear, danger and widespread ignorance - to fight against injustice and threats to our freedom. It is this courage and commitment that can still help give us the strength in this year, 1995, to follow in their footsteps and stand up to current injustices and threats to our personal freedom.”

May this application serve as a source of that same inspiration in 2017!

Moordrecht, April 2017
Henk van Kerkhof

Introduction

Dear Irena Steinfeldt,

As a member of the Dutch organisation 'de Historische Vereniging Moordrecht' (Historical Society of Moordrecht) I contacted you at 7 March 2017 about the fact that our organization has been asked to investigate the fact that in our Dutch town Moordrecht during World War II (1940-1945) a Jewish lady was hidden by our Reverend D.P. Kalkman. (Catharina Kuijper, using an alias name Ina Hoogeboom-Ouwehand).

Goal of this investigation is to see whether D.P. Kalkman and his wife Klaasje Kalkman-Kuipers could be nominated to your Righteous program.

We have been asked for this inquiry by a descendant of D.P Kalkman, Matthew Kalkman from Canada. He had nominated his great-grandfather and great-grandmother Kalkman himself, but he was not able to convince your Commission.

I sent you an email at 7 March 2017 in which I introduced myself and I asked you how to proceed.

At 9 March 2017 you answered my e-mail by sending me an email with the following notes:

Dear Henk van Kerkhof,

Thank you for your offer to help us.

As I explained to the Kalkman family, the title of Righteous is awarded by a special commission, chaired by a retired Justice of the Israeli Supreme Court. The Commission has a set of well defined rules and criteria, and one of them is to have detailed testimony from the persons that were helped, describing the circumstances of the rescue, or archival documents which relate to these circumstances. Only if there is testimony about the circumstances can the Commission determine if the rescue falls within the Righteous Program's strict rules. The commission does not base itself on secondary sources, such as books and articles, only on the primary sources. Like any other honorary award, the title cannot be bestowed based on the statements of the family or friends of the nominated person.

Unfortunately in this case we have no such testimony, and we therefore have very little information about the circumstances of Mrs. Kuijper at the Kalkman family,

The Kalkmans sent us declarations of people who stated that Mrs. Kuijper was hidden by the Kalkmans, but it is not clear to what purpose the statements were given, and how their authors obtained the information – was it something they had seen with their own eyes, or did they hear it after the war and from whom.

We will be grateful for any additional documentation, and will then consult with the Commission.

*Best regards,
Irena Steinfeldt*

Since Mrs. Kuijper died in 1978 and she probably never wrote a statement concerning her time and circumstances in Moordrecht, we had to find other proof. This proof includes letters written by Catharina Kuijper herself for over thirty years to her friends, the Hardijzer family. She first came to know the Hardijzer family under her false identity during the war in Moordrecht in circumstances this application will explain, and they continued to write letters and visit each other after they discovered she was a Jewish woman hiding under a false identity in the Kalkman house. These letters and visits continued all the way until her funeral in Soest - to which they attended and have provided me with her funeral card. The Hardijzer family has themselves written their own testimony for this application in support of Reverend Kalkman and his wife's nomination.

I have further found information to satisfy everything you asked for in that email you sent. We have documents directly related to Mrs. Kuijper's circumstances at the Kalkman family during the war. In fact, Catharina Kuijper herself was given an award for her efforts in this period of time known as the 'Hongerwinter', the Dutch famine during the last year of the war. We have also found primary evidence related to the individuals that signed the document the Kalkman family sent you previously. The individuals providing evidence all had seen this situation with their own eyes, and you will see the key role W.H. Sprenger, C. Kasbergen, and Frans Vink jr. came to play in the war in the Moordrecht community. W.H. Sprenger himself is published as having helped rescue a young Jewish boy named Chaim during the war, in cooperation with his wife. As of 2012 Chaim has been working in Switzerland.

I trust that these documents will satisfy what you asked for.

In addition, Drs. Geert Hovingh - who has spent several years working on behalf of Vrije Universiteit Amsterdam dedicated specifically to compiling information on Pastors who helped Jews during the war, as well as the biographer of Johannes Post, Vice-President of the Committee of Jewish Heritage Zuidlaren since 1998, and from 2003-2008 President of the Association for Conserving the Zuidlaren Synagogue - has provided information in support of this application.

I hereby will send you the additional information and documentation I have been able to find.

In the next pages I will show you the result of my investigation. I hope it will give you enough motivation to send the information to the Commission. Some of the information is written in Dutch. I present it in Dutch, because of the fact this will give you the opportunity to look at the document in the pure state. I guess your organization can deal with foreign languages.

If you, or the Commission, would like to get more information about my work, I hope to hear from you.

H.M. (Henk) van Kerkhof
Stevensstraat 54
2841 CV Moordrecht
The Netherlands
+31652141980
henk.van.kerkhof@gmail.com

Historical Society of Moordrecht:
Historische Vereniging Moordrecht
www.historischeverenigingmoordrecht.nl
info@historischeverenigingmoordrecht.nl

Organization of my document

Before I start trying to convince your Commission that Reverend Kalkman and his wife were indeed hiding a Jewish Person during the war 1940-1945 in the Dutch village Moordrecht, I suggest the following.

- I will start by introducing myself.
- I will tell you how I got involved in this application and what my personal interest is in this particular case.
- Then I will start by making an overview of the facts I will try to offer you as a proof later on in the document.
- This overview will be followed by detailed chapters, which will treat the different subjects and the relation between different persons or events.
- At the end you can find my conclusion.

Key highlights include:

- Letters written by Catharina Kuijper herself to the Hardijzer family over more than thirty years.
- A testimony from the Hardijzer family in support of this application.
- A document published by the Noodcomite (Emergency Committee) highlighting Catharina Kuijper's activities during the war and the award she received for her voluntary work in the Dutch famine 'Hongerwinter'.
- Information on the celebrated work W.H. Sprenger, C. Kasbergen, and Frans Vink jr. performed on behalf of the Dutch resistance in the organization L.O. in Moordrecht.
- A testimony from Michel Vink, the son of Panc, to indicate where his father got his information from.
- The help I received from Drs. Geert Hovingh, a man who himself investigated lots of cases in which Jewish people were helped during the war.

I have retrieved a lot of documents to support this nomination such as photos, links to websites or webpages, pdf-files and even audio-recordings. I have stored them in a Dropbox-account.

I had to find a way to make these a part of this nomination, in a way you will be able to look at them, or listen to them at the moment you encounter them in the document. This independently of the fact you read this nomination at your computer, or you look into a printed version.

With that in mind, this document will allow you to see the documents both through clicking on the links directly connected in each chapter, and/or to review the documents directly in this PDF to be found in Appendix Z, which contains a copy of all documents mentioned.

All links will direct you to the files in Dropbox.

Furthermore in this Appendix Z you will also be able to click each individual item in which case you also will be directed to Dropbox.

In this way you also will be able to read my nomination as a printed version, simultaneously using Appendix Z as a guide to the documents, using an Internet connection.

I will present all my connections to files or webpages in the following way in this document:

1. See: [CH01-00-Birth Catharina Kuijper.jpg](#) #CH01-A
2. The recording of that conversation (of course in Dutch) can be listened [here](#). #CH03-B
3. See: <http://thecollegiatelive.com/2014/08/a-part-of-history-a-part-of-me/> #CH05-G

(example of each type: image, audio and webpage)

At your Desktop Computer simply click the links and the files will be retrieved from Dropbox, or the webpages will popup. (Internet connection is required).

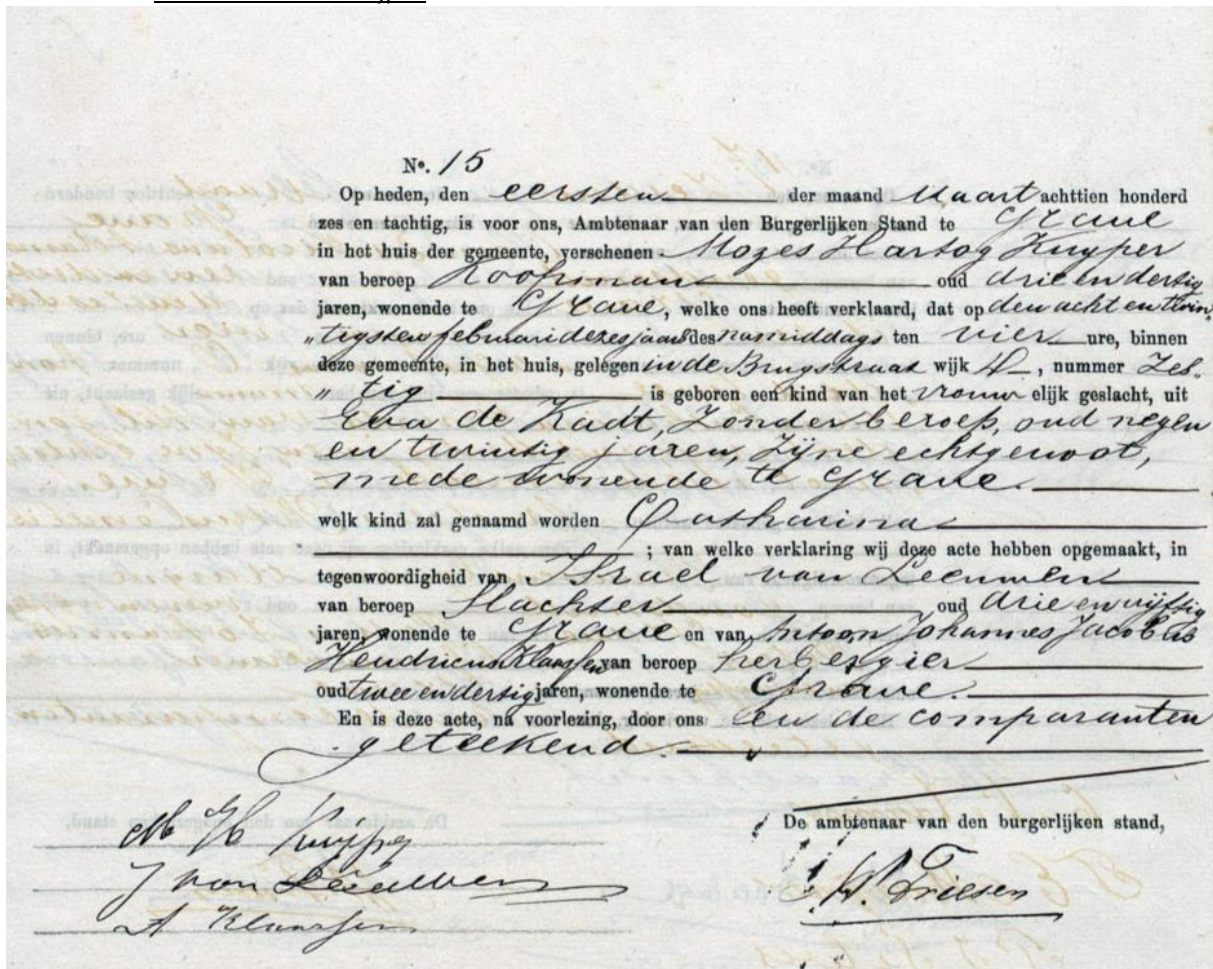
I have used tags like #CH01-A, #CH03-B and #CH05-G as a way to be able to find the concerned individual item in Appendix Z.

I present these examples in the following way in Appendix Z:

EXAMPLE

Chapter 1: Catharina Kuijper

CH01-A   Birth Catharina Kuijper   <----- this also is a link

Finally:

- I sometimes point to an Appendix in my text
- I assume that these are read directly when they are announced, so before reading on in the chapter.
- I already explained you APPENDIX Z.

Introducing myself

My name is H.M. (Henk) van Kerkhof, I was born in 1956 in Moordrecht, The Netherlands, where I stayed living until now. I have a part-time administrative job with close links to IT. I have been a Computer Programmer for many years. Retrieving info is what I like to do, both professional and as a hobby.

I am a volunteer at The Historische Vereniging Moordrecht (Historical Society). I am the Chief Editor and Desktop Publisher of their magazine Moerdregt. I also publish articles in the magazine, sometimes on my own, sometimes in collaboration with a friend and volunteer-colleague Jaap Waasdorp.

For these articles Jaap and I are questioning old and local citizens. We always do this by recording the interview with a Handycam, which we simply put somewhere at the table (with their permission), not focused on the main character. In this way, we believe they feel free to speak.

During these sessions we once interviewed 2 people who, independently of one another, said something about a reverend Kalkman who hid a Jewish woman during the war. We took it for granted and we did nothing with it. Their names were Wim Hardijzer and Panc Vink. You will read more about them later.

A short time ago the Historische Vereniging received an email from Matthew Kalkman. He needed some information about his grand- grandfather Dirk Pieter Kalkman during the war, in relation to a Jewish woman.

The secretary of the Historische Vereniging wrote an email to the volunteers about this.

Receiving this email, I remembered the interviews and I indicated that I wanted to examine this case.

I went back to my first contact and he told me much more about it. This was the starting point of a tour to the Archives in Gouda (Streekarchief Midden Holland, shortened as SAMH, see www.samh.nl), to different kind of websites and to Dutch organizations handling Community archives. I found a man, Drs. Geert Hovingh, who himself investigated lots and lots of cases where Gereformeerde reverends were hiding Jewish people during the war. He also gave me some information.

I had 2 primary goals with my job: trying to help Matthew in a honest way, but also trying to investigate a person ,wellknown in the history of Moordrecht, can become honored elsewhere. The last should be seen as an opportunity, not as a goal!

Furthermore I want to state that I have no personal relation with the Gereformeerde Kerk, I am not even religious. I have no relation with the Kalkman-family, I never heard of Matthew Kalkman until a few weeks ago.

I am doing this job on a voluntary base, without getting paid for it.

Overview

Here is the overview I announced:

A.

Catharina (Ina) Kuyper, widow of R.H.S.G Six tot Oterleek, was hidden at the house of Reverend D.P. (Dirk Pieter) Kalkman at the address Dorpsstraat K. 54 in Moordrecht under a false name Ina Hoogeboom - Ouwehand. This because of the fact her life might be in danger because of her Jewish origin. I will also tell something about Reverend Kalkman, who probably knew his life was in danger, hiding a Jewish person.

At the end of this chapter I give some specific information about Jewish persons during the war in Moordrecht.

--> See Chapter 1 about 'Catharina Kuijper, Reverend Kalkman, and Jewish people in Moordrecht'.

B.

Because of her false identity Catharina finally dared to live her life as a 'normal' Dutch wife. She joined the 'Noodcomité' in Moordrecht. This Noodcomité was a cooperation between representatives of the religious movements in Moordrecht. Their goal: look after women and children in need because of the fact there was not enough food for them. The Dutch history speaks about the 'Hongerwinter'.

Catharina became 'blokhoofd' and participated in the organization.

This Noodcomité has presented a 28-page bookwork, telling the whole story of the Noodcomite.

I found a copy of this bookwork, which proves in details where Catharina was engaged.

She was honored by the Noodcomité. I will show you this document.

I will also show you information on Frans Vink jr., C. Kasbergen, and W.H. Sprenger. These three individuals were all awarded by Moordrecht for their courageous efforts in the resistance effort. W.H. Sprenger was himself the Commandant of the Dutch resistance movement B.S. Moordrecht by the end of the war. All three were also members and local leaders of the L.O. in Moordrecht. Reverend Henk Post, also important to this story, was a local leader of the L.O. in Rijnsburg - and a member of your Righteous program. All three members of L.O. Moordrecht signed a document showing that Catharina Kuijper went into hiding in the Kalkman house under the name Ina Hoogeboom-Ouwehand.

--> See Chapter 2 "The situation in Moordrecht during and just after the war"

C.

Her job in the Noodcomité also was traveling to the local farmers to try to collect milk and eggs. One of the farmers she used to go was the Hardijzer family, living at the Middelweg in Moordrecht.

This friendship now takes care of important information I will present to you later in this document.

I will introduce you Wim and Nel Hardijzer. They will present the following:

1. Wim tells that Catharina visited his father's farm to collect milk and eggs.
2. Wim tells that after the war ended he was told the truth about her stay as a Jewish woman in hiding at the Kalkman's and her real identity.
3. Wim tells that after the war Catharina moved back to Soest(dijk).
4. Wim tells that Catharina kept in touch with the Hardijzers vice versa.
5. Wim tells that Catharina often came to visit the Hardijzers after the war.
6. Wim tells his mother and wife Nel often visited Catharina in Soest(dijk).
7. Wim tells that his mother and wife went to the funeral of Catharina.

8. Wim told he was in the possession of letters written by Catharina.
9. Wim handed me that letters, which will be presented to you also, for now you can already have a look at them [here](#), but I will write about them later in detail. #OV-A
10. Nel states that she indeed went to Soest many times and that she went to the funeral of Catharina with some other people from Moordrecht.

I also discussed the fact whether Catharina should have paid for her rescue in this chapter.

See chapter 3: "Catharina and the Hardijzer Family"

D.

The story of Catharina was also mentioned in the book 'Oorlog en Bevrijding in Moordrecht, written by Panc Vink. I will show you Panc got his info from his father Frans Vink jr, mentioned before. The book notes that Reverend Post of Rijnsburg asked Reverend Kalkman if he could hide a Jewish woman. It also notes that this was an extremely dangerous risk to accept. As you will see later, the biographer of Reverend Post's brother - famous resistance fighter Johannes Post - endorses this application. His name is Geert Hovingh and I will introduce him shortly.

I will show you that Panc (he died last November) was an excellent investigator who has written lots of documents about the history of Moordrecht in the magazine 'Moerdregt' of the Historische Vereniging Moordrecht. Panc was honored by the Historische Vereniging Moordrecht as an honorary member last year. After he died he was honored in a large story in Moerdregt.

I will show you a statement from Panks son Michel who declares his father Panc got his information from Panks father Frans who Moordrecht honoured for his resistance efforts in the war for both the L.O. organization dedicated to hiding people, and the B.S.(Dutch resistance) and who signed the document noting that D.P. Kalkman hid Catharina Kuijper during the war.

--> See Chapter 4 "Panc Vink"

E.

I will show you another book, written by the widow of Wim Sprenger, Sien Sprenger. One of the signers of the key document listing Catharina Kuijper as hiding in the Kalkman house. It contains other documents and pictures proving the role of Vink, Kasbergen and Sprenger as leaders of the Dutch resistance in Moordrecht in their positions within the L.O. and the B.S.

--> See Chapter 5 "100 jaar Sien Sprenger in haar eigen woorden"

F.

I will introduce you Geert Hovingh, who has throughout his professional career spent years researching on behalf of the Vrije Universiteit (Free University) in Amsterdam Reverends who helped Jewish People in the war. In this role for Vrije Universiteit he has produced a list of these Gereformeerde Reverends who helped Jewish People in the war. He gave me some background information about hiding Jewish people in general during that time, including the risks involved. That includes the circumstances of this case in particular. He also presented me a link between Catharina Kuijper and Reverend Post from Rijnsburg, a member of your Righteous-program. Geert Hovingh, as said earlier, is himself the biographer of Johannes Post - Reverend Post's brother. For the last two decades he has also been Vice-President of the Committee for Jewish Heritage Zuidlaren, and from 2003 to 2008 served as President of the Association for Conserving the Zuidlaren Synagogue. After looking into my documents, Geert Hovingh is busy adding Reverend Kalkman to his list.

--> See Chapter 6 "Geert Hovingh and the Rijnsburg Connection"

G.

After writing these Chapters I would like to present you a summary.

I also want to show you some extra cross-references between several persons or occasions.

That all ends with my question to you to add D.P Kalkman and K Kalkman-Kuipers to you Righteous Program.

--> See Chapter 7 Summary and Application

After this, now it is time for me to go deeper into this in the next chapters in which I will try to prove to you what I just wrote in this overview.

Chapter 1 “Catharina Kuijper, Reverend Kalkman and Jewish people in Moordrecht”

In this Chapter I will introduce Catharina and I will tell you why she came to Moordrecht. I will also introduce D.P Kalkman as the Reverend of the Gereformeerde Church in Moordrecht. He is the one that we try to nominate for your Righteous program along with his wife Klaasje. Furthermore I will tell you something about what happened with Jewish People in Moordrecht and at which risks they had to live.

Catharina Kuijper

She was born in the Dutch community of Grave on 28 February, 1886. Her parents were Mozes Hartog and Eva de Kadt.

See: [CH01-00-Birth Catharina Kuijper.jpg](#)

#CH01-A

Her family, including herself, is listed as being Jewish.

See [Bevolkingsregister Grave 1890-1900 - Fam Kuijper.jpg](#)

#CH01-B

This shows a card of the ‘Peoples-register’ in Grave. You will see a list of all the family-members as well as a column with the Religious Communion they were a member of (Dutch ‘Geloof’). It shows “N I”. Nederlands Israëlitisch Kerkgenootschap (Dutch Israeli Church community). More about this in the Appendix belonging to this chapter.

See: [Bevolkingsregister 28-2-1886 OSS 1880-1900.jpg](#)

#CH01-C

This shows the same form of card with the family registered as N. Israel.

She married the 29th of May 1923 to Regnerus Six tot Oterleek, who died the 28th of March 1929. The couple didn’t have children.

I have included a link to her ‘Persoonskaart’. In the Netherlands the Government takes care of the data of each individual resident on a ‘paper’card.

See: [Persoonskaart Catharina Kuijper](#)

#CH01-D

Notice the date 16 nov ‘42 and the description : VOW.

VOW stands for (In Dutch) ‘Vertrokken Onbekend Waarheen’ (Departed , unknown where to).

This actually is telling us she was hiding somewhere.

Notice she returned to Soest, Julianalaan 14 at 10 Jul ‘45, so just after the war ended.

On 20 Aug ‘68 she moved to Albert Cuyplaan 101 (in Soest), which was (at that time) Molenschot, a nursing for old people in need.

I wrote about handwritten letters Catharina sent to her friends the Hardijzers: one of them was written from Molenschot. (See Chapter 3)

See the next link for info about Molenschot at that address Albert Cuyplaan 101:

#CH01-E

[Info Molenschot Albert Cuyplaan 101](#)

The adresbook Soest 1970 shows the residents of Albert Cuyplaan 101 [here](#)

#CH01-E1

She lived until the ripe age of ninety-two years old, passing on 15 June 1978.

See [Advertorial death Catharina Kuijper NRC Handelsblad.](#)

#CH01-F

During her stay at Julianalaan 14, she lived together with Mrs Buning. Wim Hardijzer tells about it later, one of the letters found at the Hardijzer’s was written by Mrs Buning, The Funeral Card of Mrs

Buning is also included with the letters. On that card also the name Ina Six-Kuijper was mentioned. This also indicates Catharina's first name was 'Ina', the same first name she used for her false identity. See: [Addressbook Soest- Julianalaan 14.jpg](#) #CH01-G

For this funeral Card

See: [1968-May-11 Funeral Card to Hardijzer - Buning-Casteleyn SCAN.jpg](#) #CH01-H

About the link between Catharina and the fact she might have been in danger because of her Jewish Ancestry:

See APPENDIX A: Catharina's Jewish Ancestry.

It is in this context that Catharina Kuijper found her life in danger and went into hiding. This is confirmed by the statements of Panc Vink, and Wim Hardijzer later in this document.

Immediately before the war Catharina Kuijper was living at 14 Julianalaan, Soest(dijk). Her Persoonskaart shows that she jumped between this house and 1 Dorpsstraat, Zoetermeer when things started to become dangerous and then disappeared completely from the records from 1942 until 1945 when she returned back to her home 14 Julianalaan, Soest. This information is confirmed also by the letters we have from the Hardijzer family (Later in this document).

Chapter 1 (continue): Dirk Pieter Kalkman and his wife Klaasje Kalkman-Kuipers

Ds. D.P. Kalkman

19 augustus 1928 tot 1 juni 1958

De familie Kalkman voor de pastorie in de Dorpsstraat.

See: [Picture](#)

#CH01-I

Dirk Pieter Kalkman was the reverend of the gereformeerde Kerk in Moordrecht from 1928 till 1958. (See [here](#) for a document telling his salary)

#CH01-J

He married Klaasje Kuipers at 12 June 1924 in Rotterdam: See: [Marriage](#)

#CH01-K

Dirk Pieter was born 14 January 1899 in Hillegersberg: [Birth D.P. Kalkman](#)

#CH01-L

Klaasje was born 8 August 1892 in Weststellingwerf: [Birth Klaasje Kuipers](#)

#CH01-M

Dirk Pieter died 23 April 1969, Klaasje died 27 October 1959, they both were buried in Moordrecht: See [Tombstone Dirk Pieter and Klaasje](#)

#CH01-N

Both Panc Vink as well as Wim Hardijzer have told me the Kalkman's were hiding Catharina during the war as you will read later in this document. Panc also mentions the danger involved for the Kalkman's.

I found some documents concerning Reverend Kalkman in the archives in Gouda, het Streekarchief Midden Holland.

On their Website www.samh.nl,

#CH01-O

there is an overview of the collection of the Gereformeerde Kerk in Moordrecht:

See: [Overview Collection Gereformeerde Kerk](#)

#CH01-P

At this point I will present you a [speech](#) by L. Boere I found in that archive.

#CH01-Q

He held this at the 25th marriage celebrating of Dirk Pieter and Klaasje on 14 June 1949.

At page 3 you can read:

“ook in de oorlog heeft u veel goed gedaan
niemand liet u na 8 uur buiten staan
velen die voor de vijand vloden
hebt u een schuilplaats aangeboden”

Translation:

Also during the war you did well
You let no one outside after 20:00 hours
Many people that flee for the enemy
You did offer a place to stay”

Chapter 1 (continue) Jewish people in Moordrecht

Even in Moordrecht Catharina Kuijper was not safe under her own identity. Four other Jews lived in our community and all of them were sent to Auschwitz. This happened all over the Netherlands as you will know. It is for this reason that Catharina needed to take on a false identity prepared by the Dutch resistance and live with a family that could hide her as a family member. The details of her false identity (Name: Ina Hoozeboom - Ouweland, born in Katwijk, 28 Feb 1889, ID nr K.8 /015334) are shown in a book I will present you later: "Oorlog en Bevrijding in Moordrecht", written by Panc Vink.

This naturally presented extreme risk for all involved. One of the Dutch resistance members who signed the document noting Catharina Kuijper was in hiding in the Kalkman household under a false name had a son who became a historian of Moordrecht. This son, Panc Vink, would have a memorial created for the four Jewish individuals in our village who were sent to Auschwitz. We will return to him later in this application.

Sometimes other tricks were used to hide Jewish people, this also happened in Moordrecht.

See: <http://thecollegiatelive.com/2014/08/a-part-of-history-a-part-of-me/>

#CH01-R

This tells the story of Christian Waldemar Winther. His parents left him in a Catholic boys-home in Moordrecht at the age of 8. Christians parents escaped from the Amsterdam 'Hollandsche Schouwburg' where Jewish people were deported. (This is now a Jewish Monument at the Plantage Middenlaan in Amsterdam).

They fled to Rotterdam. In Rotterdam they finally met a Catholic Priest who knew the Catholic Priest in Moordrecht. This is why they ended up in Moordrecht.

They themselves hid in a boat, a few miles away from him, without telling him where they went. If he would try to look for them, they were all in danger. Both Christian and his parents survived the war!

Panc Vink also wrote a story about this, and he told Jaap Waasdorp and me in the interview, we have it on tape. Christian returned to Moordrecht some years ago. He needed some documents and he was introduced to Panc and told him his story.

In this case hiding people was done by a fellowship of Catholic Priest. In the Netherlands many cases exist where religious people, under the influence of their religion, offered a helping hand to people in need, independent from their ancestry.

At this point I would like to say that in the matter of Catharina Kuijper I believe the same happened.

Conclusion of this Chapter:

- Catharina lived in Soest, before and after the war.
- She had been married to Regnerus Six tot Oterleek for about 6 years when he died.
- Catharina was lost in the official records during the last part of the war.
- Catharina was hiding because of a tie with the Jewish Religion.
- Hiding people was a great risk, also in Moordrecht.
- Reverend Kalkman of Moordrecht was seen as a man helping people in need.

Chapter 2 “The situation in Moordrecht during and just after the war”

In this Chapter I will tell you about the way in Moordrecht the local citizens were organized. Both during the war and from the moment the war ended.

I will introduce the ‘Noodcomité’ (Emergency Committee) and I will introduce names of local citizens Vink jr, Sprenger and Kasbergen who were the leaders in the resistance. The same people took care of the Command in Moordrecht at the moment the war ended. They were the contacts for the Dutch Ministry of War.

Noodcomité

As said in the overview, the Noodcomité was a cooperation between representatives of the religious movements in Moordrecht. Their goal: look after women, children, the elderly, and sick in need because of the fact there was not enough food for them. The Dutch history speaks about the ‘Hongerwinter’

The Noodcomité published a booklet which told their story.

I will lead you to a digital copy of this booklet and I will show you Catharina Six Tot Oterleek-Kuijper a.k.a. Ina Hoogetboom–Ouwehand was presented and honored in this booklet.

It is called “Een lichtpunt in een donkeren tijd” (A Brightspot in Dark Times) and it tells the history of the Noodcomité Moordrecht from 2 January 1945 till 19 November 1945, published by The Noodcomité Moordrecht 1945.

You will find a picture of it [here](#).

#CH02-A

The booklet itself is also available in the Streekarchief Midden Holland:

<http://samh.nl/archieven/node/401246/>.

#CH02-B

This belongs to the collection of Frans Vink jr about the 2nd World war.

I have made a digital copy of the booklet. You will find a (searchable) PDF file [here](#). #CH02-B1

Please feel free to search for ‘Hoogetboom’ or ‘Hoogenboom’ (write-error) in that document.

Pay attention to the quotes around her name, telling there is something going on with that name.

Speaking about this, further information about the name ‘Hoogetboom’ will be given in Chapter 4 ‘Panc Vink’

I will now present key sections of the document first in their original language followed by a translation in English so that you can follow.

You will find at page 9 (page 5 in the document):

Boven deze blokwerkers kwamen nog twee blokhoofden te staan, voor welke functie de heer notaris L. v. Lange bereid gevonden werd en mevrouw „Hoogetboom”. Zoo waren dan de rollen verdeeld en kon het werk beginnen.

This tells Mrs Hoogenboom became a ‘blokhoofd’ as well as Notary De Lange did. (Wim Hardijzer tells about him later).

You will find at page 16 (page 12 in the document):

Mevrouw „Hoogetboom” bezocht de zieken, invaliden en kraamvrouwen.

Dan zocht zij boeren op, waar men voor de zieken melk of eieren kon halen. In weer en wind doorkruiste zij onzen polder. Daar pleitte zij bij de boeren voor haar zieken. Daar werd zij ook welwillend ontvangen. Wat was echter het resultaat? 12 Februari rapporteerde zij aan het Leidcomité, dat zij voor vijf zieken, twintig baby’s en een kraamvrouw per week 37 Liter melk had gekregen en dat zij voor zes personen nog geen melk had.

This tells she was visiting the sick, disabled people and the women in labor. Then she went to farmers to collect milk and eggs. It shows it sometimes was not good enough.

Later in this document Wim Hardijzer tells she also was visiting his father's farm.

You will find at page 17 (page 13 in the document):

Vermeld moet ook, dat mevrouw „Hoogeboom” bij een boer wekelijks twee eieren kreeg.

This tells she collected 2 eggs weekly

You will find some special notes at page 23 (page 19 in the document)

It is telling about the last meeting of the Noodcomité at 19 November 1945.

Een bijzonder woord richtte de praeses tot mevr. „Hoogeboom”, die bijzonder veel werk gedaan heeft, hoewel zij slechts door de oorlogsomstandigheden in Moordrecht vertoefde. „Ik wil huldigen”, aldus de praeses, „een vrouwelijke kracht, die er dagelijks op uit ging door weer en wind. De bedoeling is om aan mevr. „Hoogeboom” een herinnering mee te geven en anderen aan te sporen haar voorbeeld te volgen. Wij willen dit vastleggen in een oorkonde. Wij hebben iemand gevonden, die dit met meesterhand wist te vervaardigen, n.l. de heer Schoemaker te Gouda. Het is ons een genoegen, u deze oorkonde aan te bieden. Beschouw het niet als een beloning, maar als een dankbare erkenning van uw gestadigen en getrouwen arbeid.” De tekst van oorkonde luidt als volgt:

*Aan de Hoogwelgeboren Vrouwe, de Douairière I. S IX ,
geboren Kuyper, welke van 15 Juni 1943 tot 15 Juni 1945 te Moordrecht gewoond heeft onder de naam van I. Hoogeboom, bieden ondergeteekenden deze oorkonde aan namens het Noodcomité Moordrecht uit Dankbaarheid voor haar Trouwe Hulp bij de uitvoering van het werk van het comité, in het bijzonder voor de vele in nood verkeerende kinderen, zieken en ouden van dagen gedurende de moeilijke dagen van Januari tot Juni 1945.*

Zij bidden haar bij haar vertrek uit de gemeente Moordrecht Gods milden zegen toe.

Namens het Noodcomité Moordrecht

Pastoor A.J. VAN SCHAİK , le Voorzitter

Ds. A. DONKER , 2e Voorzitter

Ds. D. P. KALKMAN , Secretaris

H. OCKERSE , Penningmeester

Moordrecht, 15 Juni 1945.

This actually tells the whole story about the circumstances. I have translate it in short, so you can go on understanding this document now, but please feel free to translate it yourself.

Special words are spoken about Mrs. “Hoogeboom”, who had done a lot of work, although she just because of the war circumstances was driven to Moordrecht. I would like to honor her as a female co-worker, who went out daily, in bad weather conditions. We would like to offer a document as a reminder and to urge others to follow her example. We want to record this as a charter. etc. etc.

To the honorable Lady I. Six, born Kuijper, who stayed from 15 June 1943 till 15 June 1945 in Moordrecht under the name I. Hoogeboom, the people that signed this document, offer this charter on behalf of the Noodcomité Moordrecht as a gratitude to her Loyal Help in carrying out the job of the committee, especially for those distressed children, sick people and the elderly people during the hard days from January till June 1945.

They pray for God's blessing for her now she left Moordrecht

On behalf of the Noodcomité

Pastoor A.J. VAN SCHAİK , First chairman

Ds. A. DONKER , Second chairman

Ds. D. P. KALKMAN , Secretary

H. OCKERSE , Treasurer

Moordrecht, 15 Juni 1945.

The above parts tell exactly what happened and is big evidence to me for my application. The story of the Noodcomité was presented to lots of people in Moordrecht and it is seen as a highly valuable piece of work.

See: [Award from the Noodcomité](#)

#CH02-B2

Vink jr, Sprenger and Kasbergen

During the war, everywhere in the Netherlands people organized a resistance against the Nazi's. This also happened in Moordrecht. Local citizens became local heroes; lots of them did not survive the war. In Moordrecht 3 names occur in a lot of documents and stories: Frans Vink jr, Wim (W.H) Sprenger and Cornelis Kasbergen.

W.H. Sprenger (born 18-03-1913 in Amsterdam) even was the highest in rank after the war ended. Both Frans Vink jr (born 4-03-1905 in Moordrecht) and Cornelis Kasbergen (Born 27-11-1914 in Goudarak) were officers.

All three individuals were highly decorated and celebrated for their efforts.

Frans Vink jr collected an archive over this period and he has donated it to the Streekarchief Midden Holland in Gouda (mentioned before) where I have been examining it.

0577 Collectie F. Vink jr. te Moordrecht betreffende de Tweede Wereldoorlog, 1940-1953, 1940-1953 (Archief)

You can find a description on the website www.samh.nl [here](#).

#CH02-C

I have made some copies of his documents I will show you now:

1. A picture of the personal card system which was in his possession

0577. 8 Registratie van leden van de B.S. te Moordrecht, kaartsysteem, mei 1945., 1945 (Bestanddeel)

See a picture of it [here](#).

#CH02-D

2. The card belonging to Frans Vink jr: [here](#).

#CH02-E

3. The card belonging to Wim Sprenger: [here](#).

#CH02-F

4. The card belonging to Cornelis Kasbergen : [here](#).

#CH02-G

Also present in the archive named before (0577.12) was some Correspondence with Section IX of the Dutch Staff of Military Forces towards Vink and Sprenger

I will show you a copy of 2 randomly chosen letters towards Vink or Sprenger:

Vink [here](#)

#CH02-H

Sprenger [here](#)

#CH02-I

Note 1:

Watch the signatures of Vink, Sprenger and Kasbergen on their personal military card.

In the book Panc Vink - son of Frans Vink - wrote about the war in Moordrecht you will find a copy of a declaration about Catharina, which was signed by these 3 men.

Note 2:

In Chapter 5 I will present you a book in which Wim Sprengers wife Sien was involved and which shows some information about the war in Moordrecht concerning these 3 men.

Conclusion of Chapter 02:

- Catharina was living in Moordrecht during the war.
- Revered Kalkman was involved in the Noodcomité.
- The Noodcomité was responsible for a booklet about their job.
- In that booklet Catharina was mentioned under her hidden name and her real name.
- It mentions her work as a 'blokhoofd'.
- It also mentions her work as a collector of food and milk by visiting farmers.
- Importantly, Catharina Kuijper herself was given an award by the members of the Noodcomité for her efforts in a dark time.
- Frans Vink jr, Wim Sprenger and Cornelis Kasbergen were seen as important Resistance-people during and after the war.
- Frans Vink jr was responsible for an archive, donated to the Streekarchief Midden Holland in Gouda.
- We cannot yet conclude with this evidence that Catharina stayed at the Kalkman's at this point!! (that is to come).

Chapter 3 “Catharina and the Hardijzer Family”

The previous chapter ended with the conclusion that we could not yet state that Catharina hid at the Kalkman's place during the war in Moordrecht.

That is what this chapter is about: I will introduce the Hardijzer family, who gave me lots of information about this issue.

There also is another important issue and that has to do with the intention of the Kalkman's was pure and Catharina did not pay for it.

I know how important it is for Yad Vashem to know the honorable intentions and motivation of the rescuers in their assistance and so I specifically asked Wim and Nel Hardijzer if, after over thirty years of conversations and visits with their families, Catharina had ever once mentioned having to pay to stay with the Kalkman family. This was for the benefit of your organization. They told me they never heard her telling she paid them, as you will read next.

This chapter lays out the Hardijzer's motivation in this matter was: to hide a persecuted human being for her Jewish background, in which payment for her rescue was not proven, more likely was absent.

So far this introduction.

Two years ago, on 17 March 2015, my colleague Jaap Waasdorp and I had a conversation with Wim Hardijzer where he explained that a Jewish woman was in hiding in Moordrecht. We recorded the testimony of that conversation on behalf of the Moordrecht Historical Society. I asked Moordrecht historian Panc Vink about this at the time and recorded his conversation as well. When the descendent of D.P. Kalkman, Matthew Kalkman, contacted the Moordrecht Historical Society a couple months ago in 2017 I had already therefore been aware of what had happened in World War II in our community, but not in its entirety.

The recording of that conversation (of course in Dutch) can be listened [here](#).

#CH03-A

We then also typed out the whole conversation, you can read this part [here](#).

#CH03-B

A small part is listed and translated:

Wim: en die Jodin die liep in de oorlog hier op Moordrecht dat was mevrouw, wij mossen toen, dat een Jodin dus mocht haar naam niet bekend wezen, daar moesten wij tante Ina tegen zeggen. Ze kwam verschrikkelijk veel bij mijn vader en moeder, ze kwam eieren en melk halen en vooral, of dat helemaal waar was dat weet ik niet, voor moeders met baby's, ik weet niet hoeveel er toen geboren zijn maar ze kwam dikwijls.

Jaap: was dat in Capelle?

Wim: nee, hier bij mijn vader en moeder. (boerderij aan de Krom)

Nel: en die Jodin zat ondergedoken bij de gereformeerde dominee.

Wim: dominee Kalkman, daar zat ze ondergedoken, op de Dorpsstraat.

Here is a rough translation:

Wim: That Jewish wife lived here in Moordrecht, her real name was secret, so we had to call her Aunt Ina. She came to visit my parents (at the farm (boerderij aan de Krom)) oftenly to collect some milk and eggs for mothers with small kids.

Jaap : In Capelle (other place Wim's family lived)

Wim: No the farm at the Middelweg in Moordrecht

Nel: That jewish woman was hiding at the gereformeerde reventant

Wim: Reverend Kalkman , that is where she was hidden, at the Dorpsstraat.

Later on he knows her married name, Six tot Oterleek and even her address Julianastraat 14 Soest.

After starting this investigation on behalf of the Moordrecht Historical Society I have gone back to Wim and Nel Hardijzer to ask for greater details of this. He has been able to present the complete story
April 2017

from her time in hiding under a false identity, to after the war when it was revealed to him that she was a Jewish woman in hiding. His family continued to write letters and visit with her for the remainder of her life (a period of over thirty years), and his mother and wife even attended her funeral. He finally showed and gave me the letters they have had in their possession all these years. I will tell you about them later.

As told in the introduction of this chapter I specifically asked Wim and Nel they had ever heard of the fact Catharina paid for her stay or rescue. The both told me they did not and they made this a part of their testimony.

First I now will show you the 2 testimonies (in Dutch) Nel and Wim Hardijzer made for us.

They both signed them.

The testimony of Wim is [here](#).

#CH03-C

The testimony of Nel is [here](#).

#CH03-D

What do these testimonies and the recording tell us?

- Wim tells that Catharina visited his father's farm to collect milk and eggs.
- Wim tells that after the war ended he was told the truth about her stay at the Kalkman's.
- Wim tells that after the war Catharina moved back to Soest(dijk).
- Wim tells that Catharina kept in touch with the Hardijzers vice versa.
- Wim tells that Catharina often came to visit the Hardijzers after the war.
- Wim tells his mother and wife Nel often visited Catharina in Soest(dijk).
- Wim tells that his mother and wife went to the funeral of Catharina.
- Wim told he was in the possession of letters written by Catharina.
- Wim handed me that letters, which will be presented to you also.
- Nel states that she indeed went to Soest many times and that she went to the funeral of Catharina.
- There was no indication Catharina paid the Kalkman family for her stay and rescue.

Wim gave us 11 documents as I said earlier.

I will tell you more about these in APPENDIX B The letters from Catharina to the Hardijzers.

Conclusion of this Chapter:

- Note: The previous chapters laid out that Catharina Kuijper left Soest during the war, and the Noodcomite document showed she was actually living in Moordrecht in this period of time under a false identity. However, nothing has yet laid out that she was hiding in the home of the Kalkman family.
- In this chapter family friends of Catharina Kuijper, Wim and Nel Hardijzer, provide us with this very information: the conclusion that Catharina stayed in Moordrecht during the war under a false name and the fact she was hidden at the Kalkman's as she had to hide from the Gestapo for being Jewish.
- They also told us they never heard of any payment made by Catharina for the help she received.
- But there was more: the letters from Soest gave us details about her relation with the Hardijzers and with Moordrecht.
- They also told the story of Julianalaan 14 and Molenschot.

Chapter 4 Panc Vink

In this Chapter I will introduce Panc Vink.

I believe the application has already come to a point that my goal is reached: nominating Mr and Mrs Kalkman and telling you the proof I found.

The previous chapters have already shown with primary documents that Catharina Kuijper, born to a Jewish family in Grave in 1886, widow of RHSG Six tot Oterleek, living at 14 Julianalaan Soest before the war, went into hiding under a fake name in the house of Mr and Mrs. Kalkman in Moordrecht during the war. There are still living witnesses and family friends of Catharina Kuijper who can attest to this.

Moordrecht is where the celebrated Dutch resistance members W.H. Sprenger, C. Kasbergen, and F. Vink jr. were local leaders of the L.O. After the war Catharina Kuijper returned to her home in Soest.

But in the application Matthew Kalkman sent you earlier he told you also Panc Vink, the son of local L.O. leader Frans Vink jr, had looked into this matters before.

He included a document that I am attaching [here](#).

#CH04-A

(I will also present it in APPENDIX C "Panc Vink's Oorlog en Bevrijding in Moordrecht" later in this document)

This document says that:

On behalf of the L.O in Moordrecht, W.H. Sprenger, C. Kasbergen, and F. Vink jr., declare that Catharina Kuijper, born in Grave in 1886, widow of RHSG Six tot Oterleek, living in 14 Julianalaan Soest went into hiding for more than three years and from 1943 until 1945 lived in hiding in the house of Reverend Kalkman under the name Ina Hooageboom-Ouwehand.

At an earlier point I said I would come back to the name 'Hooageboom' in this Chapter.

I have been showing you a copy of the persoonskaart of Catharina Kuijper in Chapter 1.

I retrieved a copy of this card at the CBG (Centrum voor familiegeschiedenis), postbus 11755 2502 AT Den Haag, see <http://cbg.nl/diensten/uittreksels-pkpl/> as the place to order them.

#CH04-B

Besides Catharina's card I also did try to order the card of Ina Hooageboom-Ouwehand, born 28-2-1889 in Katwijk.

I did receive a copy of Catharina's card (earlier presented to you), but about the card of In Hooageboom-Ouwehand they said it was not existing.

For a copy of that message, sent to me by Floris Rakemann from CNG see [here](#).

#CH04-C

This indicates that this name indeed was a non-existing one (false identity).

At this point I would really also involve Pancs good work in my application.

Together with the info I have told you so far I believe I can show you Panc also was a reliable investigator and he used authentic documents.

To begin with this last issue, I have asked Panc Vink's son Michel to write a statement about his father and his grandfather Frans Vink jr.

Lots of his information about the war was told by Pancs father Frans Vink jr. Also his archives were used for his information. After Panc died, these archives were presented to the Historische Vereniging Moordrecht.

You will find the statement made by Michel Vink [here](#).

#CH04-D

Panc died last November. He was a historical researcher concerning the history of Moordrecht. He wrote a book about the war in Moordrecht (Oorlog en Bevrijding in Moordrecht) and the book "Uit het moeras herrezen" about 100 years Gereformeerde Kerk in Moordrecht. He was an honored member of the Historische Vereniging Moordrecht (see <http://www.historischeverenigingmoordrecht.nl/johan-verboom-en-panc-vink-erelid/>). #CH04-E

In their magazine 'Moerdregt', a long story about Panc was told.
The magazine of Moerdregt can be found [here](#). #CH04-F
Page 17 shows you a long list of Panks artikels..

On behalf of this interview Jaap Waasdorp and I had a interview with Panc at 10 Oktober 2016, so just before he died. Like the situation with Wim Hardijzer we also recorded this conversation completely. For the record: this was before we knew what was coming on our path for this application. During this interview Panc also talked about Catharina Kuijper.

The recording of that part of the conversation (of course in Dutch) can be listened [here](#). #CH04-G

We then also typed out the whole conversation, you can read this part (in Dutch) [here](#). #CH04-H

As Matthew Kalkman also wrote you, Panc wrote the book "Oorlog en Bevrijding in Moordrecht". (War and liberation in Moordrecht). Using the documents of his father and the book from the Noodcomité (he himself was telling about it in the recording) he told about Catharina Kuijper in his book.

See APPENDIX C "Panc Vink's Oorlog en Bevrijding in Moordrecht.

In Moerdregt January 2017 in the story about Panc Vink you can read a passage at page 7:
"Behalve mijn herinneringen had ik gegevens van mijn vader en ik had een kist vol documenten gekregen van mevrouw Sprenger. Ze nam contact met me op dat ik die op kon halen, ergens op de Veluwe. En toen had ik die kist hier staan! Ik heb 3 dagen niet gewerkt, hoogst interessant. En toen dacht ik: "laat ik het dan toch maar gaan schrijven dat boek, voordat een ander het doet. Ik had tenslotte al zó veel informatie verzameld".

This also was on tape.

Translation (briefly)

Panc told us he could collect a box with documents at Mrs Sprenger's house, which was 'highly interesting'. At that point he convinced himself to write his book!

Conclusion of this Chapter

- The previous chapters have already been able to show all of the information you require for a completed application without Panc Vink's book, but I hope I showed you that Panc is a highly accurate investigator.
- I hope I showed you where Panc got his information from he used for his book about the war in Moordrecht, Matthew Kalkman already presented you.
- His son Michel made a statement about his father.
- The name Catharina used as a false identity was a name that does not appear in the Dutch registration System, which makes it plausible it was false.

The next Chapter will tell you about this Sprenger Family.

Chapter 5 100 jaar Sien Sprenger in haar eigen woorden

As I told you at the end of chapter 4, the wife of W.H. Sprenger, Sien was the main character in a book about her life. This was written because of the fact she reached the honorable age of 100 years! She also describes her life during the war on the side of her husband.

For the record, I have added this chapter to show a more complete picture of the role W.H. Sprenger played during the war, as he is one of the key signatories of a document listing Catharina Kuijper as hiding in the house of the Kalkman family under the name Ina Hoozeboom-Ouwehand. Neither Catharina nor the Kalkman family are mentioned in this book.

In the interview with Panc Vink for Moordrecht January 2017 Panc told he was presented the archives of W.H. Sprenger by Mrs Sprenger (The same which are now in the possession of the Historische Vereniging Moordrecht. We have this on (audio) tape. The Spenger book shows the same pictures as Panc Vink's book, which can be explained by the fact that they both used the same sources.

In this book an 'oorkonde' was shown in which the citizen of Moordrecht honored the courage of people in the resistance during the war and their work as enforcement order after the war ended. W.H. Sprenger, Frans Vink J and C. Kasbergen became 'officers of the N.B.S.'). It was the same picture as we have seen in Pank Vink's book.

About the book "100 jaar Sien Sprenger in haar eigen woorden" (100 year Sien Sprenger in her own words).

It was written by Willem Campschreur in 2012, ISBN 9789080479609

I will show you some pictures of the Spenger book now.

To start with the [cover](#),
and the [backside](#).

#CH05-A
#CH05-B

The relevant pages concerning the resistance in Moordrecht are page 74 and page 75.

- Page [74](#) shows the NBS Bekendmaking (Announcement), signed by de Plaatselijke Commandant (Local commander) W.H. Sprenger. This picture was also presented in Pance's book at page 58. #CH05-C
- Page [75](#) shows 3 pictures, of which 2 were also published in Pance's book at page 59 and 60. #CH05-D
- The third picture (the first at the page) shows a group of people with a caption telling it was the Staff of the BS, with the names of Wim, Sien, family Kasbergen and family Vink).

The book itself tells more about the family's life in Moordrecht. One story involves the story of little 'Chaim'.

As a bonus on this application I will tell how the Sprenger family (by their own words) rescued a small Jewish boy named Chaim.

Chaim was born in 1942 as the son of a Jewish couple in Den Haag. The parents had to run for the Nazi's, Chaim was 6 months old and they could not take him with them. He had to be moved to Diepenveen where mutual friends of the Sprengers, Ank and Gerrit lived. Sien Sprenger was obviously pregnant of her 2nd son. They came up with a great plan. She took the train with Chaim (his new name was Pietje). Ank took care of the fact she was picked up at the station by a local farmer. She told him she had to go to the hospital and she brought her son Pietje to her friend Ank.

Sien and Ank already had planned to tell the farmer afterwards that Sien had died and Pietje had to stay with Ank and Gerrit, because there was no other family. This story was told to the citizens by the farmer and the whole village was aware of the sad story of that little boy at Anks place.

After the war Chaim returned to the Sprengers because Gerrit died trying to clear bombs. Chaim's parents died in Auschwitz. Later Chaim went to new (Jewish) foster parents in Rotterdam. In 2012 Chaim had a company in Switzerland.

This story also tells the fact that lots of Dutch people tried to rescue Jewish people during the war, knowing all the risks...

Conclusion of this Chapter:

- In detail this book tells the same as Panc's book, concerning the resistance in Moordrecht.
- This book again highlights the key role W.H. Sprenger, C. Kasbergen, and Frans Vink jr. played in the resistance movement in Moordrecht and the respect they received for their efforts.
- Panc's statement that he was been offered some documents of Mrs Sprenger can be seen as a explanation that they both (partly) used the same information for their books.

Chapter 6 Geert Hovingh and the Rijnsburg Connection

This chapter gives a lot of background information about what happened in the region and the role of the Reverends.

It does not provide extra proof of Catharina Kuijper's stay with Kalkman family directly, and no extra proof that she was hidden or even that she stayed in Moordrecht during the war. Those parts were already proven in previous chapters, in my opinion.

This chapter is meant to fill out the greater context of this story from an expert in the field who has looked into this case after I presented him with my research.

I have presented all of the evidence I have gathered to the key expert in this field, Drs. Geert C. Hovingh from Zuidlaren. He has not only analyzed the very issue of Gereformeerde Reverends who helped Jewish People in the War, but actually prepared the published 217 page document on behalf of the Vrij Universiteit Amsterdam who set up this research division.

This is an issue Geert Hovingh personally cares about and has been deeply connected to. For over two decades he has served as Vice-President of the Jewish Heritage Committee in Zuidlaren, and from 2003 to 2008 as President of the Zuidlaren Synagogue Preservation Committee.

Geert Hovingh has been able to provide me with an assessment of the level of risk this particular situation of 'open' hiding would have been for the Kalkman family in that period of time.

Further, he is also the biographer of the famous Johannes Post, brother of the Reverend Henk Post who Panc Vink describes as having asked Reverend Kalkman specifically if he could hide a Jewish woman. Geert noted that both brothers are highly respected by your program. He also provided me with the information that only two villages were awarded Righteous Among the Nations, and one of them has the name Johannes Post directly at the top in the Garden of Yad Vashem. After looking into this matter Geert Hovingh has provided me with the following information:

Celina Johannes Kuijper went into hiding with the Post family in 1943. Catharina Kuijper was her 'aunt' - her father's cousin - and Geert says that "she (Celina Kuijper) certainly urged Johannes and Reverend Henk Post to help hide her aunt (Catharina Kuijper)". The full conversation will be presented shortly.

After assessing all of the documents and the application Geert Hovingh has said that his own personal belief is that there is no reason why Yad Vashem would not award the Kalkman family.

I of course respect that the Commission has its own way of analyzing documents, but having an expert from the Netherlands - connected with a major university - look over the documents should hopefully help your Commission in its deliberations.

Looking further, the background information Geert presented, is moving towards some very logical explanations in considering the link towards the Kalkman-case. So also this chapter adds something to our application: the path that began in Soest before the war, towards a for Catharina unknown road with the help of the resistance, to a dangerous period to Moordrecht, stayed dangerous there and ended peacefully back in Soest.

So far the introduction, now into the details.

I contacted Geert because of this research and to confront him with my investigation. Seeing him as an expert in this whole area, I was very pleased to notice his enthusiasm about my work.

(In the rest of this chapter I will show you parts of the email contact I had with Geert, all in Dutch with a short translation so you will be able to understand the rest of my document. Feel free to translate it yourself, I will forward these emails when needed)

Geert wrote to me:

"laat ik beginnen met u hartelijk te danken voor de hint in de richting van ds. Kalkman. Ik had hem nog niet in mijn bestand opgenomen, maar inmiddels heeft zijn naam nu een plaats gekregen tussen de 'predikanten die joden hielpen'. Toevalligerwijs was de oorlogsgeschiedenis van Moordrecht mij niet geheel onbekend: in 1995 - toen ik bezig was met mijn biografie van Johannes Post - informeerde hij (Panc Vink) me over zijn zoekwerk naar de oorlogsgeschiedenis van zijn woonplaats met verwijzing naar het boek "Oorlog en bevrijding in Moordrecht". Sterker nog: op mijn verzoek heeft me zelfs een exemplaar toegestuurd! Of we toen al over ds. Kalkman gesproken hebben weet ik niet meer, maar het is wel waarschijnlijk gezien de relatie met ds. Henk Post (zie pagina 50). Dankzij u heb ik daar weer nieuwe data gevonden!"

Shortened in English:

"Thanks for your hint towards Kalkman - I have added him to my list now - I knew this story - Panc Vink contacted me years ago - He sent me his book - I do not recall having spoken him about Henk Post - But is very likely because of his text at page 50 about Post - Thanks for giving me new data.

His overview "Overzicht van Predikanten die Joden hielpen in de Tweede Wereldoorlog" can be found on the internet on the site of the Historical Documentation Centre for the Dutch Protestantism, belonging to the Vrije Universiteit Amsterdam, shortened as VU.

See: <https://www.hdc.vu.nl/nl/nieuws-agenda/nieuwsarchief/2015/Predikanten.aspx>

#CH06-A

for an announcement to his work

and see: [here](#) for his entire document about referends helping Jewish people

#CH06-B

for his overview (At this moment (april 2017) still without Reverend Kalkman, Geert is finishing it).

In the (email) contact I had with Geert Hovingh he wrote me:

"You may refer to me as "drs. Geert C. Hovingh, emeritus-predikant Protestantse Kerk in Nederland, historian and also the biographer of resistance fighter Johannes Post, who is very well known to Yad Vashem"

About the story of Catharina Kuijper he wrote me:

"Toch wel heel bijzonder dat Catharina Kuijper - alias Ina Hoogenboom - zich tijdens de oorlogsjaren zo vrijelijk heeft kunnen bewegen en zo voor veel mensen van betekenis is geweest. Ik denk dat het ook een heel uniek verhaal is geweest! Ik vraag me af wat de familie Kalkman hiervan gedacht heeft. Hebben ze haar gestimuleerd om zich buitenshuis voor anderen in te zetten? Of heeft ze er zelf op aangedrongen en kon men haar daar moeilijk van weerhouden? Het was in elk geval niet zonder risico: bij ontdekking - bij voorbeeld aan de hand van haar valse Persoonsbewijs - zou ze zeker als strafgeval zijn gedeporteerd en één en ander zou zeker ook akelige gevolgen hebben gehad voor de familie Kalkman. Maar misschien heeft ze al doende juist erger weten te voorkomen!"

Shortened in English:

Special that Catharina freely moved around in Moordrecht en has meant so much for the people in Moordrecht - This is a unique story - I wonder whether family Kalkman has stimulated her to do this, or that she insisted herself - Doing so was highly Risky - For example her false identity could bring her as well as the Kalkman's in big trouble. - But doing this she might have prevented a worse scenario.

Dirk Pieter Kalman was also known by Geert, this is what he wrote me:

“ds. Dirk Pieter Kalkman werd op 14 januari 1899 geboren te Rotterdam en overleed op 23 april 1969 in rusthuis ‘Elim’ te Putten. Hij werd begraven in Moordrecht in het graf waar zijn vrouw al eerder ter aarde werd besteld. Hij studeerde aan de de VU te Amsterdam en was van 15.6.1924 tot 5.8.1928 Gereformeerd predikant te Krimpen aan de Lek en vervolgens van 19.8.1928 tot 1.6.1958 te Moordrecht. In de tussentijd trad hij ook op als legerpredikant, schipperspredikant en scheepspredikant op het hospitaalkerkschip ‘De Hoop’. Hij ging met vervroegd emeritaat in verband met vrij ernstige gezondheidsklachten. Hij heeft ook een aantal boeken geschreven en was geruime tijd hoofdredacteur van de ‘Goudse kerkbode’. Tenslotte ontpopte hij zich als een gedreven bouwpastor die zowel in Krimpen aan de Lek als in Moordrecht nieuwe kerken mocht ‘inwijden’ .
(please translate for yourself)

About adding Reverend Kalkman to his list he wrote me:

“Ik heb er geen moeite mee als u en Matthew Kalkman naar mijn lijst verwijzen met de toevoeging ‘in voorbereiding’ . Daarop vooruitlopend kan ik vast vermelden dat het lemma ‘D.P. Kalkman’ i.v. behalve alle bekende persoonsgegevens ook het volledige citaat op pagina 50 uit ‘Oorlog en Bevrijding in Moordrecht’ van Panc Vink zal bevatten met aansluitend nog de persoonsgegevens van Catharina Kuijper en tenslotte de vermelding van de gebruikte literatuur (daar hoort ook het ‘In memoriam’ van ds. Kalkman toe, dat te vinden vinden is in Jaarboekje 1970 van de Gereformeerde Kerken in Nederland, p. 465v., geschreven door ds. C.A. Vreugdenhil).

Shortened in English:

“One can refer to my new list with a addition ‘in preparation’, I have also included the info of page 50 of ‘Oorlog en Bevrijding in Moordrecht’, I will add the personal information of Catharina Kuijper and some other used literature”.

Than the next issue, the link between Catharina Kuijper and Reverend Post from Rijnsburg and also the link between Reverend Post and Reverend Kalkman.

Geert wrote me about this:

“Nader onderzoek heeft uitgewezen dat Catharina Kuijper een tante was van Celine Johanna Kuijper; dat wil zeggen dat haar vader Mozes Hartog Kuijper (gehuwd met Eva de Kadt) een oudere broer was van Jacob Hartog Kuijper (gehuwd met Antje Blazer), inderdaad de grootouders van Celine Johanna (Lientje, verzetsnaam ‘Thea’) Kuijper, koerierster en rechterhand van de verzetsman Johannes Post. Wel zeker heeft Lientje Kuijper er bij de broeders Johannes en ds. Hendrik Post op aangedrongen een geschikte onderduikplek te zoeken voor haar tante, Een onderduikplek in Rijnsburg lag een beetje voor de hand, maar dat dorp zat toentertijd al aardig vol met joodse en andere onderduikers (zie daarvoor het in april 2015 verschenen boek ‘Een veilig nest voor vervolgd - Verhalen over Joodse onderduikers in Rijnsburg’ , een uitgave zonder auteursnaam van het Genootschap Oud-Rijnsburg). Vervolgens zocht ds. Post contact met ds. Kalkman. Zij zullen elkaar zeker gekend hebben: Kalkman werd in 1899 geboren, Post in 1900; ze hebben beide aan de VU in Amsterdam gestudeerd, waren waarschijnlijk zelfs jaargenoten. Tenslotte stonden ze beide in een Zuid-Hollandse gemeente: Moordrecht hoorde tot de classis-Gouda, Rijnsburg tot de classis-Leiden, die beide weer deel uitmaakten van de Particuliere Synode Zuid-Holland/Noord van de Gereformeerde Kerken in Nederland. Het is dunkt mij niet onlogisch te veronderstellen dat beide elkaar getroffen hebben op één van de vergaderingen van de Particuliere Synode of op een bijeenkomst van één van de deputaatschappen, die daaronder resorteerden en waarvan ze kennelijk samen deel uitmaakten. En ze hadden ook allebei de beschikking over de telefoon! Dat was in die tijd n.l. niet vanzelfsprekend: predikanten kregen daar speciaal toestemming voor.”
(please translate yourself, I will only shorten it in English)

Catharina Kuijper was an aunt of Celine Johanna Kuijper - Catharina's father and Celine's grandfather were brothers. - Celine was the courier and 'right hand' of Johannes Post - Most certainly Celine must have asked Johannes and Hendrik Post (Rijnsburg) for a safe place for Catharina. - Rijnsburg was full (also according to a edition composed by het Genootschap Oud-Rijnsburg). Reverend Post contacted Reverend Kalkman - They must have met before: 1 year different in age, both studied at the VU, both

Gereformeerd Reverent in the same region where they both must have visited Regional meetings. - Both had a phone, which was rare in these days.

For the familial connection:

- The birth of Catharina's father can be found [here](#). #CH06-C
- The birth of Celine's grandfather (brother of Catherina's father) can be found [here](#). #CH06-D
- The marriage of Celine's parents can be found [here](#). #CH06-E
- The death of Celine in Auschwitz, with a relation to her parents can be found [here](#). #CH06-F

Conclusion of this Chapter:

- Looking into the other proof I have been trying to present you in the previous chapters, the information in this Chapter fits in, looking at the background stories.
- Geert can exactly tell how the circumstances were during the war and the level of risk.
- This in relation with the way the resistance worked and was organized.
- This in relation with the way Jewish people had to try to hide.
- This in the way the Gereformeerde kerk was organized in that period.
- This in the way the Reverends took part in the way (Jewish) people were helped and hidden.
- He also made it clear that the route from Catharina toward Moordrecht and the Kalkman-family via the Post family in Rijnsburg, as Panc Vink told us earlier, was very plausible.
- Panc contacted Geert after he had finished his book (Geert told he asked to send Panc's book at their first contact. This tells us Panc himself had discovered the relation between Reverend Kalkman and Reverend Post himself. Geert came to the same conclusion after looking into this when he had read Panc's book.

Chapter 7 Summary and Application

I hope I have presented you enough detailed information about this case.

I realize that all the information is spread-up in the different chapters.

At this point I will try to make a summary of the things I have written before. I will also add some crossed-over links between different documents.

1. The booklet of the Noodcomité “Een Lichtpunt in een Donkeren Tijd” tells about Ina Hoogeboom , what she was doing in Moordrecht during the war and about the fact her name was Catharina Six Tot Oterleek–Kuijper. Her name ‘Hoogenboom’ was used different times and always in quotes, probably telling us this was a nickname.

2. The Streekarchief Midden Holland can tell us that this booklet is real.

3. Wim and Nel Hardijzer confirm this story written in the booklet. They also gave us copies of the letters Catharina sent to the Hardijzers, included a ‘thank-you’card because of the fact they showed their gratitude at the funeral of Catharina. Wim tells us Catharina stayed at their place and he brought her luggage to Notaris de Lange, who was a colleague of Catharina (Blokhoofd) in the Noodcomité. Nel Hardijzer told us she went to the funeral of Catharina with Wim’s mother and with Mrs ‘van Westendorp’ and her daughter Ada. Their names occur in one of the letters from Catharina. In another letter Catharina mentions Mrs Kalkman coming over for tea. Finally they both wrote a statement about this and about the fact they never heard of any payment made by Catharina for her rescue.

4. The information given by the Streekarchief Midden Holland can also tell us that Frand Vink jr, W.H. Sprenger and C. Kasbergen indeed played an important role in Moordrecht concerning the resistance and the organization after the liberation. They own copies of their ‘Soldiers-cards which contain their signature.

5. The same signatures occur on a declaration printed on page 50 of the book “Oorlog en Bevrijding in Moordrecht”, telling Catharina Kuijper, widow of R.H.S.G. Six Tot Oterleek stayed at D.P Kalkmans place during the war under a nickname Ina Hoogeboom-Ouwehand with a false identity.

6. The author Panc Vink was related to Frans Vink jr and he was in the possession of his father’s stories and documents. Pancs son Michel has made a testimony about this.

7. Sien Sprengers book does not say anything about Catharina, but it shows much information about Moordrecht during the war and the role of her husband W.H. Sprenger. Panc Vink was able to use the same information because he was handed over the documents of Mrs Sprenger.

8. The Historische Vereniging Moordrecht shows us they respectfully honored Panc Vink, before his death and after he passed away. This also tells us about the respect and trust he was given.

9. Geert C Hoving, a well respected emeritus-predikant of the Protestantse Kerk in The Netherlands and specialist in what happened in Rijnsburg and Nieuwelande, also gave some information about the possibility there was a link between Reverend D.P Kalkman and what happened in Rijnsburg with Reverend Post. The Kuijper-family could be the link between them. Also the fact that D.P Kalkman and H. Post could have been acquaintances because of their joint time at the University of Amsterdam and the regional meetings of the Gereformeerde Kerk Society

10. As stated before, there was a great connection between Catharina and the Jewish Religion, at least tied to her family. She must have felt the fear being deported to Germany or worse. Reverend Kalkman probably knew his life would be in danger hiding people, but all the same he must have taught this was the only right thing to do.

11. Both Wim Hardijzer and Panc Vink have told they met Catharina in Moordrecht. Wim at his father's farm and Panc at the Sunday-school belonging to the Gereformeerde Church of Reverend Kalkman.

12. Not a simple conclusion but more my opinion on the topic of payment. In my opinion one of the aspects becoming a priest, is the fact they, from their humane view to the world, believed they wanted to stand up for the weak people and the people in need. This will also apply for reverend Kalkman, a man who was presented as a man who latterly opened his doors for them. This was told about him on a speech on his 25th wedding anniversary.
It seems very likely that such a person should have unfaithful feelings about himself asking money for help.

13. Both Panc Vink and Geert Hovingh discovered the relation between reverend Post and Reverend Kalkman. They both have drawn the conclusion that this relation was responsible for the fact Catharina went to Moordrecht for her hiding place.

My Conclusion:

- After looking into everything I have discovered by talking / e-mailing to people and looking into the documents I found at the internet and in the Streekarchief Midden Holland in Gouda, I am sure Catharina Kuijper was hiding during the war at Reverend D.P Kalkman's house at the Dorpsstraat in Moordrecht.
- Looking into what I have discovered I believe she was hiding for the Germans because of the fact her life would be in danger as a person with a link to the Jewish religion.
- I am sure Reverend Kalkman should have known the risk for his entire family. All the same he did what he believed in!
- I feel positively about my opinion after directly asking Catharina Kuijper's family friends Wim and Nel Hardijzer their story on the Kalkman family's motivations in this matter.

BUT

That is MY conclusion.

I am fully aware of the fact that your organization has its own rules in accepting the evidence someone offers.

I can just hope you will find enough additional information in my investigation, in order to decide to consult the Commission about my nomination for reverend D.P. Kalkman and his wife K. Kalkman - Kuipers for your Righteous program.

H.M. van Kerkhof
Stevensstraat 54
2841 CV Moordrecht
The Netherlands
+31652141980
henk.van.kerkhof@gmail.com

APPENDIX A Catharina's Jewish Ancestry

In my opinion just having Jewish parents or Jewish Grandparents could cause enough trouble during the war in relation to deportation to Nazi Concentration Camps. The Dutch administrated someone's religion on his personal or family's card. The Nazi's had access to these cards. Also Catharina Kuijper was indicated to be Jewish, at least at 2 family-cards. Family friends of Catharina Kuijper, Wim and Nel Hardijzer, have confirmed being Jewish as the reason she was in hiding. So did has local historian Panc Vink.

In this appendix I will show you also that Catharina's ancestors on both side of the family were Jewish.

Catharina Kuijper was born in the Dutch community of Grave on 28 February, 1886.

At the time, the Jewish community in Grave was roughly 60 people there.

Her father Mozes Hartog Kuijper's parents are buried in the Jewish cemetery in that community. We include a photo of the grave of Elisabeth Kuijper-Gotlieb with both Hebrew and English inscriptions.

see: [APP A-01-Grave Elisabeth Kuijper-Gotlieb - Jewish Cemetary.jpg](#)

#APPA-A

Catherina's mother Eva de Kad't's parents are buried in the Jewish cemetery of Geffern in Oss. According to Jewish law, we know it is important to show that her mother's mother, Catharina van Leeuwen, was given a Jewish burial. We've included a photo of her grave with both Hebrew and English inscriptions.

see: [APP A-02-Tombstone Catharina Van Leeuwen.jpg](#)

#APPA-B

For her Death-Certificate see: [APP A-03-Death Certificate Catharina Van Leeuwen.jpg](#)

#APPA-C

Another indication the family Kuijper was Jewish is next:

See [APP A-04 -bevolkingsregister Grave 1890-1900 - Fam Kuijper.jpg](#)

#APPA-D

This shows a card of the 'Peoples-register' in Grave.

You will see a list of all the family-members as well as a column with the Religious Communion they were a member of (Dutch 'Geloof'). It shows "N I".

See [APP A-06-meaning abbrev persoonskaart.jpg](#)

#APPA-E

which will show these letters mean: Nederlands Israëlitisch Kerkgenootschap (Dutch Israelic Churchcommunity)

It is firstly important to provide the context for which Catharina Kuijper went into hiding. Both Grave as Oss where places she had family-bindings.

From <https://www.bhic.nl/een-gebedshuis-in-joods-christelijke-traditie>

#APPA-F

"At the outbreak of World War II in May 1940 there were ten Jewish people left in Grave. Herman Gotlieb and his wife, son and two daughters; the couple at the age of Nathan and Sara Gotlieb; Elisabeth Gotlieb; Levie van Leeuwen and his sister Dina van Leeuwen.

This small Jewish community would disappear within a few years from Grave: in June 1940 Herman moved with his family to Nijmegen. On August 3, 1941 Levie van Leeuwen died. He was buried in the Jewish cemetery in Grave. The same happened with Sara Gotlieb, who died on January 19, 1942. Her husband Nathan was later caught and passed through Westerbork to Auschwitz, where he was killed in August 1943.

On September 25, 1942, the unmarried Elisabeth Gotlieb died. She was buried in the Jewish cemetery in Oss. On April 8, 1943 was Dina, sister of Levie van Leeuwen, to Westerbork. From there she went straight to Sobibor, where she was murdered on April 16 1943.

This brought an end to the Jewish community in Grave.”

In the Jewish community of Oss where her grandparents were from there were 260 individuals before the war, and 104 after (<http://jck.nl/nl/page/oss>) #APPA-G

“Most of the Jews of Oss were deported between August, 1942 and April, 1943. In June, 1944, just months before the liberation of the southern provinces of the Netherlands, a last group of elderly and infirm Jews was deported from Oss. Only a small number of the Jews of Oss deported during the war survived. A few local Jews also managed to come through the war in hiding. The synagogue and other buildings belonging to the Jewish community at Oss were plundered and heavily damaged by the Germans.”

While the majority of the siblings of Catharina Kuijper's father had died prior to the war, two of the three who went through the war years perished. Her aunt Elisabeth Kuijper is buried in Groningen, and her uncle Herman Kuijper was sent to Sobibor solely for being Jewish. Both of her aunt Elisabeth Kuijper's children were sent to Auschwitz.

See [this](#) email Matthew Kalkman received from Guido Abuys, the Conservator of Kamp Westerbork in the Netherlands. #APPA-H

See [this](#) link to the website of Westerbork, telling their story about what happened there. #APPA-I

Catharina Kuijper's own sister was transported to Sobibor on 27 April 1943 where she arrived 30 April 1943. Her only sibling who survived the war Israel Kuijper, died childless in 1956. Further, the daughter of Catharina's cousin Celina Johanna Kuijper went into hiding with the Post family that will be mentioned throughout this application and was sadly herself caught at the young age of twenty years old.

It is in this context that Catharina Kuijper found her life in danger and went into hiding. Immediately before the war Catharina Kuijper was living at 14 Julianalaan, Soest(dijk). Her Persoonskaart shows that she jumped between this house and 1 Dorpstraat, Zoetermeer when things started to become dangerous and then disappeared completely from the records from 1942 until 1945 when she returned back to her home 14 Julianalaan, Soest. This information is confirmed also by the letters we have from the Hardijzer family and by the address books printed in Soest.

APPENDIX B THE LETTERS FROM CATHARINA TO THE HARDIJZER'S

In this Appendix I will show you the documents I received from the Hardijzers. They told me they were sent by Catharina, from Soest(dijk). One of them was sent by Mrs. Buning, the woman who took care of Catarina, as Wim told me.

I will highlight the parts of them which are the most relevant for this application.

About the letters: They are hand-written and sometimes hard to read. I do not have the intention to try to read and translate them all, others have made their profession reading and understanding this kind of documents. Your organization should have experience with the existing of these kind of circumstances.

As stated before: all documents are photographed and scanned, you can find the folder I placed the results of my action into: [this folder](#). #APPB-A

In that folder I have created a subfolder for each individual document as you can see in the folder.

I will show you a list of the documents and a brief description of each of them.
The individual links will point to another copy of the document

01: [1945-10-23. Soestdijk to Hardijzer:](#) #APPB-B

- written from 14 Julianastraat,
- contains signature Catharina (Ina),
- it also tells; "Dus Mevr Kalkman was op de thee" (So Mrs Kalkman visited for tea)
- "Dokter van Westendorp schreef over het ongeluk en het adres van Ada" (page 3) (General Practitioner van Westendorp told about the accident and he gave Ada's (His daughter) address. Note that in the statements from the Hardijzer these names are mentioned (the funeral)

02: [1946-06-22 addressed to A. Hardijzer, Middelweg 28 Moordrecht](#) #APPB-C

- At the end Veel liefs van ons beiden (love from the both of us)
- I believe she talks about Mrs Buning

03: [1955-05-01](#)

- Letter written from 14 Julianastraat #APPB-D
- Ben je erg moe Pie (Sre you tired Pie?) ('Pie' was Wim's mother)
- Hartelijk dank voor de gulle ontvangst bij jullie zilveren jubileum (thank for the great welcome at your 25-th marriage anniversary)

- see this [link](#) #APPB-E
- to the marriage of Wim's father Adrianus Hardijzer and Petronella (Pie) van Vliet at 1930-05-01, exactly 25 years after the letter mentions this.

04: [1960-05-10](#) #APPB-F

- Letter from Mrs Buning- Casteleijn
- The Hardijzers told and wrote about her

05: [1968-05-11](#) #APPB-G

- Funeral card Mrs Buning-Casteleijn
- With envelope written to Hardijzer
- It shows the shortened name of Ina Six-Kuijper
- It shows the address 14 Julianastraat Soest

- 06: [1969-12-19 Molenschot](#) #APPB-H
- Written from Molenschot
  - It says “Hoe heb je het hardijzer?”(How are you Hardijzer?)
  - Ends with ‘Mevrouw Six” (Mrs Six)
  - The ‘persoonskaart’ shows Catharina moved to Albert Cuyplaan 101 (=Molenschot) at 20 aug 1968
- 07: [1972-08-09 – Molenschot](#) #APPB-I
- Komen jullie nog eens naar mij met Wim per auto, dat vind ik zo fijn (Would you like to visit me by car, with Wim, I would like this so much)
  - Hoe is het met de Reuma Hardijzer? (How is your rheumatism Hardijzer?)
  - ...ben ik al vier jaar hier waar blijft de tijd? (I am here from four years nog, time flies)
  - Note the date and again the date 20 aug 1968 she moved to Molenschot, this is 4 years later)
- 08: [1977-10-15 Molenschot](#) #APPB-J
- Adressed to Pie
  - Het was laatst erg gezellig je bezoek... (I liked your visit)
- 09: [1978-Jul Thank you](#) #APPB-K
- Thanks card written by G.M van Wely on behalf of the death of Catharina
- 10: [Envelope to Hardijzer](#) #APPB-L
- Envelope written to A. Hardijzer (Wim’s father)
  - backside Alb Kuipiaan 1-1 Soest (Cuyplaan is pronounced as Kuipiaan in Dutch)
- 11 [Letter to Pie](#) #APPB-M
- Letter to Pie
  - Not really relevant here

Conclusions:

- They tell lots of things, in my opinion they also link some pieces together.
- It is obvious these letters and other documents concern Catharina Kuijper, she wrote a lot of them herself.
- Lots of names in it match the statements of Wim and Nel Hardijzer.
- Soest, Julianalaan 14, Molenschot and Cuyplaan are mentioned in it.

APPENDIX C PANC VINK OORLOG EN BEVRIJDING IN MOORDRECHT

The book itself looks like [this](#).

APPC-A

The most important page of this book for this application is page 50, you will find [here](#).

APPC-B

In chapter 3 I showed you the soldiers cards of Vink, Sprenger and Kasbergen, I will repeat the now.

The card belonging to Frans Vink jr: [here](#)

APPC-C

The card belonging to Wim Sprenger: [here](#)

APPC-D

The card belonging to Cornelis Kasbergen : [here](#)

APPC-E

I have edited a picture of both the picture in page 50, as well as the individual Signatures belonging to the individual Soldiers-cards.

You will find this [here](#).

APPC-F

As you will notice this proves these people actually signed this document telling Catharina spent 3 years at the home of D.P Kalkman, Dorpsstraat K 54 in Moordrecht, from 15 June 1943, under the name Ina Hoogeboom-Ouwehand, using a ID K.8 / 015334, while her real name was Catharina Kuijper, a widow of R.H.S.G. Six tot Oterleek, who once lived at Soestdijk (community Soest), Julianalaan 14.

It also says these men were members of the Moordrecht division of the national organization for help in hiding people (L.O)

But there is more on page 50.

On the left under "Oorkonde mevr 'Hoogenboom' the story is told we already have seen in the document of the Noodcomité. It also tells about the hiding in the house of the Kalkman's,

"Op een predikanten vergadering werd Ds. Kalkman benaderd door Ds. Post uit Rijnsburg, broer van de bekende verzetsstrijder Johannes Post. Hij vroeg of hij een joodse dame in huis kon verbergen. Ds. Kalkman besloot toen haar in zijn gezin op te nemen als een evacué uit Den Haag. Haar werkelijke naam was de Hoogwelgeboren Vrouwe de Douairière I. Six, geboren Kuijper, maar in het gezin was ze tante Ina uit Den Haag. Hier was veel moed voor nodig, want op het huisvesten of verbergen van Joden stond onherroepelijk de dood-straf. Het is gelukkig allemaal goed gegaan, zo goed zelfs dat zij iedere dag kon gaan en staan waar ze wilde en zo ook nuttig werk voor de Moordrechtse bevolking kon doen. Na de oorlog is ze weer terug gegaan naar haar oude huis in Soestdijk."

(in short) "Rev Kalkman was approached by Rev Post from Rijnsburg, the brother of The famous resistance fighter Johannes Post" (Awarded Yad Vashem). Followed by the story from the Noodcomité about her real name, that she was doing during the war and that she returned to Soestdijk after the war.

More about the connection with Reverend Post in Chapter 6.

Page 50 also talks about the risk of hiding people:

"Hier was veel moed voor nodig, want op het huisvesten of verbergen van Joden stond onherroepelijk de doodstraf.

"This took a lot of courage as the penalty for housing or hiding Jews could have meant death."

In the recording of Panc there is one simple line telling Kalkman knew what he did and at what risks:

"Die Kalkman die was niet bang" (He was not afraid)

Furthermore

Page [58](#) shows a message to the local citizens, written at 11 may 1945 bij W.H. Sprenger to tell to act properly to citizens who might have been on the wrong side during the war. The same picture will show up later on page 74 of the 'Sprenger-book' APPC-G

page [59](#) shows a parade of soldiers in Gouda with men from Moordrecht, including Kasbergen, Sprenger and Vink. The same picture will show up later on page 75 of the 'Sprenger-book' APPC-H

Page [60](#) shows a document telling Vink, Sprenger and Kasbergen were awarded. The same picture will show up later on page 75 of the 'Sprenger-book' APPC-I

This book was written in 1995, exactly 50 years after the war ended as a remembrance on what happened.

I would like to end this Appendix with the last words of Mayor Bonthuis in the [preface](#). APPC-J

"Al lezend wordt het tot een monument voor al diegenen die dwars door onwetendheid, gevaar en angst een persoonlijke keuze maakten om tegen onvrijheid en onrecht te vechten. Het is de moed en inzet, die anno 1995 nog steeds kan helpen onvrijheid en onrecht te keren."

"While you read this book let it serve as a monument to all those who made a personal choice - in the face of fear, danger and widespread ignorance - to fight against injustice and threats to our freedom. It is this courage and commitment that can still help give us the strength in this year, 1995, to follow in their footsteps and stand up to current injustices and threats to our personal freedom."

He actually says the right words to honour Catharina, Mr and Mrs Kalkman.

This book was presented to all of the 150 students in Moordrecht at the age of 12.

May this application serve as a source of that same inspiration in 2017!

APPENDIX Z Attachments

This Appendix is meant for all the Attachments and Links present in this document

In the document all references are made using a link to a website, an image, a pdf-file, or an audio-file. They are tagged by a label.

Clicking them will present them automatically, provided that an Internet connection is available.

All images and screenshots of the used websites are also printed in this Appendix. Also the label-tag is visible as a visual reference.

Note: The description itself also can be used as a direct link.

In this way one can print the document and use the digital PDF simultaneously at a Desktop Computer to click the links.

In this way the (same) images will occur (high-res), but also the other filetypes are available directly.

OVERVIEW

OV-A Letters form Soest (Catharina)

> Documents Catharina Six... Kuijper

Naam ▲	Gewijzigd	Leden
 1945-jul-23, Soestdijk to Hardijzer	--	 3
 1946 - june-22 - Soestdijk	--	 3
 1955- may-1 Soestdijk	--	 3
 1960- MAY -10 Soestdijk - Letter from Buning	--	 3
 1968 - May-11 - Soestdijk - Funeral Card	--	 3
 1969 -Dec-12 Molenschot	--	 3
 1972 - Aug - 09 - Molenschot	--	 3
 1977 -okt-15- Molenschot	--	 3
 1978-Jul- thanks for mourning death Catharina PHOTO	--	 3
 Envelope to address A Hardijzer Moordrecht Middelweg	--	 3
 Letter to Pie date unknown	--	 3

Chapter 1: Catharina Kuijper

CH01-A Birth Catharina Kuijper

N°. 15

Op heden, den eersten der maand Maart achtien honderd
zes en tachtig, is voor ons, Ambtenaar van den Burgerlijken Stand te Craane
in het huis der gemeente, verschenen Mozes Hartog Kuiper
van beroep Roofman oud drie en dertig
jaren, wonende te Craane, welke ons heeft verklaard, dat op den acht en twintig
" tien februari des jaars des nu viert ure, binnen
deze gemeente, in het huis, gelegen in de Burgstraak wijk H, nummer Zes
" tig is geboren een kind van het vrouw elijk geslacht, uit
Eba de Kadt, Londer beroep, oud negen
en twintig jaren, zijne echtgenoot,
mede wonende te Craane.
welk kind zal genaamd worden Catharina
; van welke verklaring wij deze acte hebben opgemaakt, in
tegenwoordigheid van Israel van Leeuwen
van beroep Slachter oud drie en vijftig
jaren, wonende te Craane en van Antoon Johannes Jacobs
Heudicus Klomp van beroep Herbergier
oud twee en dertig jaren, wonende te Craane.
En is deze acte, na voorlezing, door ons en de comparanten
getekend.

Ch. H. Kuiper
Israel van Leeuwen
A. Kuiper

De ambtenaar van den burgerlijken stand,
J. H. Griesen

CH01-B Bevolkingsregister Grave 1890-1900 - Fam Kuijper

Nommer van het Blad 18									
Voornamen	Dagtekening en Jaar der Inlooping	FAMILIENAAM (Familiennaam der Vrouw)	VOORNAMEN (Vrijd. geboortenaam)	Geboortedagtekening en Jaar der Geboorte	Geboorteplaats (Met aangevinge der Gemeente, van welken best. van veranderingen)	Burgerlijke Staat (1. Ongetrouwd, 2. Getrouwd, 3. Wed. 4. Overleden, 5. In de gevangenis, 6. In de werkhuizen, 7. In de ziekenhuizen, 8. In de asielhuizen, 9. In de militaire gevangenis, 10. In de militaire werkhuizen, 11. In de militaire ziekenhuizen, 12. In de militaire asielhuizen)	Geboortetijd (1. Dags, 2. Nachts, 3. Middags, 4. Avonds)	Geboortetijd (1. Dags, 2. Nachts, 3. Middags, 4. Avonds)	Geboortetijd (1. Dags, 2. Nachts, 3. Middags, 4. Avonds)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	1891	Kuiper	Antonie	1891					
2	1891	Kuiper	Eva	1891					
3	1891	Kuiper	Catharina	1891					
4	1891	Kuiper	Israel	1891					
5	1891	Kuiper	Israel	1891					

CH01-D   Persoonskaart Catharina Kuijper

Nomination for Yad Vashem

CH01-E   Info Molenschot Albert Cuypplaan 101

Detail

Woon- en zorgcentrum Molenschot aan de Albert Cuyp...

Woon- en zorgcentrum Molenschot aan de Albert Cuyplaan 101 te Soest.

Fotonummer

0050.3008

Beschrijving

Woon- en zorgcentrum Molenschot aan de Albert Cuyplaan 101 te Soest.

Datering

1994

Vervaardiger

Piekema, J.

Rechthebbende

Gemeente Soest

Nomination for Yad Vashem

CH01-F   Death Catharina Kuijper NRC Handelsblad.

NRC Handelsblad

17-06-1978

Enige en algemene kennisgeving

Na een kortstondige ziekte is overleden
CATHARINA KUIJPER
douairière van Jonkheer
Regnerus Hendrik Sjuick Gerrold Six tot Oterleek
op de leeftijd van 92 jaar

G. M. van Wely
ex. test.

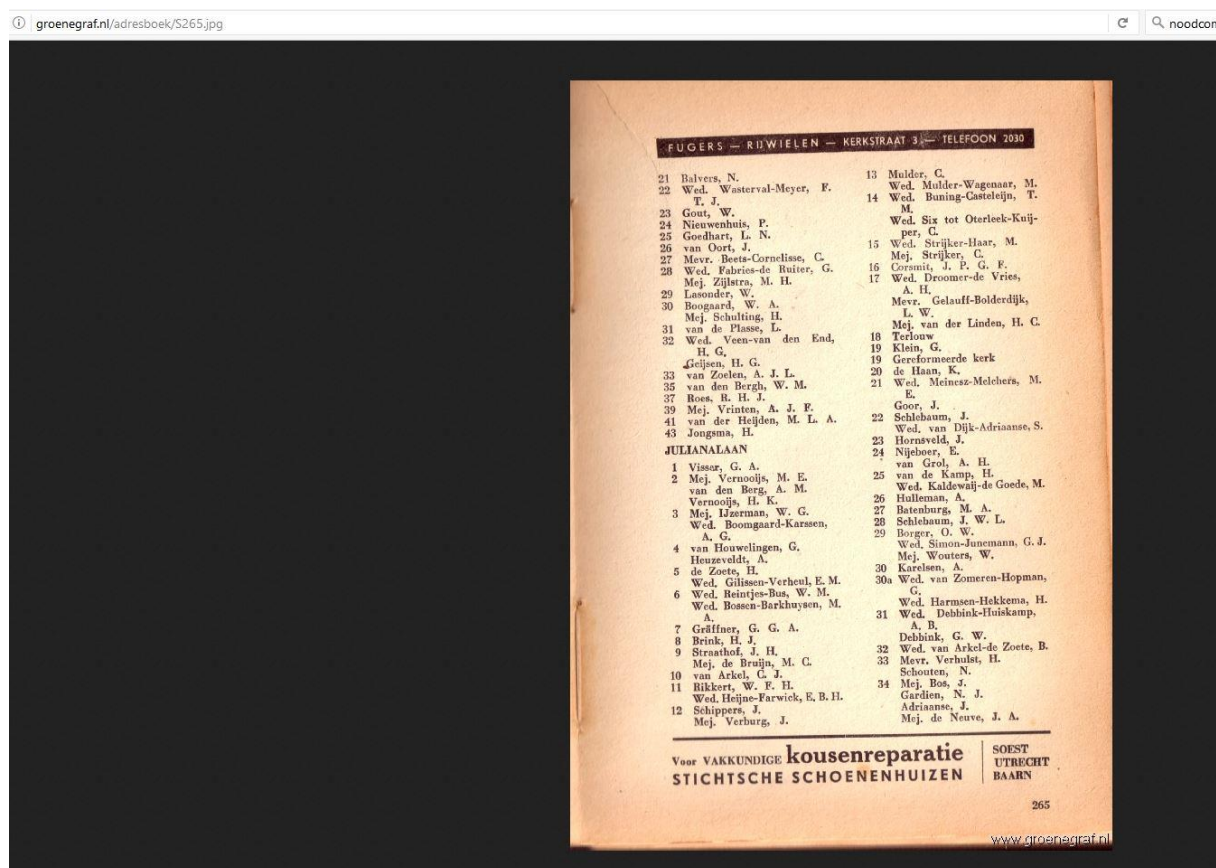
Soest, 15 juni 1978
Correspondentie-adres: Veenbesstraat 664

De overledene is opgebaard in de aula
van Ziekenhuis „Zonnegloren“, Soester-
bergsestraat 125 te Soest.

Een korte rouwdienst wordt gehouden op
maandag 19 juni om 14.00 uur in de kapel
van „Zonnegloren“.

Daarna zal om 14.30 uur de bijzetting
plaatshebben in het familiegraf op de
algemene begraafplaats aan de Veldweg
te Soest.

CH01-G Addressbook Soest- Julianalaan 14

CH01-H   1968-May-11 Funeral Card to Hardijzer - Buning-Casteleyn SCAN

Heden overleed zacht en kalm onze lieve moeder, grootmoeder en
overgrootmoeder en vriendin

Tanneke Magdalena Buning

geb. Casteleyn

geboren te Middelburg, 11 april 1878.

Den Haag, R. T. Buning
A. L. Souto-Buning
J. E. Souto.
H. J. Buning
W. E. Buning-Bijlaard
Ana.

Soestdijk, Ina Six-Kuijper.

Soestdijk, 11 mei 1968.
Julianalaan 14.

Geen bloemen.

De overledene is opgebaard in de rouwkamer aan het Melkpad 21a
te Hilversum. Bezoeken aldaar dagelijks van 4 tot 5 uur en van
7 tot 9 uur n.m.

De crematie zal plaats hebben woensdag 15 mei a.s. in het crematorium
te Velsen na aankomst van trein 14.28 uur halte Driehuis-Westerveld.
Vertrek vanaf Julianalaan 14 te Soestdijk, 13 uur.

Chapter 1: Reverend Kalkman

CH01-I   Picture Kalkman Family Moordrecht Dorpsstraat

Ds. D.P. Kalkman

19 augustus 1928 tot 1 juni 1958

De familie Kalkman voor de pastorie in de Dorpsstraat.

CH01-J Document Salary Kalkman

1 te zenden bij: M. A. LAERNOES
Tollensstraat 1
reest 1111

FORMULIER van D. P. Kalkman
TE Hoordrecht

Kalkman
Dirk Pieter
Hoordrecht Dorpsstr. 15
14 Jan 1899
K. Kalkman
7-8-92
Frankje 23-2-28
Johannes Wilhelmus 11-7-29
Klaasje 10-8-31
Teunis W. Thelmina 17-2-34

STAAT VAN DIENST.

Gemeente	Datum Ambtsaanvaarding	Beginsalaris	Eindhonorarium
Krimpenerwaard	2-15-24	f 2200	f 2500
Hoordrecht	19-2-28	f 2500	f 3000
			f 3600

De toeslag op het salaris over 1946 bedraagt: f 500

Gronummer: 28057

Ondertekening: D. P. Kalkman

CH01-K Marriage

<https://www.wiewaswie.nl/nl/detail/1949212>

WieWasWie

Iedereen heeft een geschiedenis

CBG sites

Zoeken

Bronnen

BS Huwelijk met Dirk Pieter Kalkman

Bruidegom	Dirk Pieter Kalkman	Documenttype	BS Huwelijk
Geboorteplaats	Hillegersberg	Erfgoedinstelling	Stadsarchief Rotterdam
Leeftijd	25	Plaats instelling	Rotterdam
		Collectiegebied	Zuid-Holland
Bruid	Klaasje Kuipers	Pagina	g4v
Geboorteplaats	Wolvega	Registratiedatum	1924
Leeftijd	31	Akteplaats	Rotterdam
Vader van de bruidegom	Johannes Wilhelmus Kalkman		
Moeder van de bruidegom	Adriana Johanna de Groot		
Vader van de bruid	Egbert Kuipers		
Moeder van de bruid	Froukje van der Zweep		
Gebeurtenis	Huwelijk		
Datum	12-06-1924		
Gebeurtenisplaats	Rotterdam		

CH01-L Birth D.P. Kalkman

<https://www.wiewaswie.nl/nl/detail/24533552>

WieWasWie
Iedereen heeft een geschiedenis

CBG sites

Zoeken

BS Geboorte met Dirk Pieter Kalkman

Kind	Dirk Pieter Kalkman	Documenttype	BS Geboorte
Geboortedatum	14-01-1899	Erfoedinstelling	Nationaal Archief
Geboorteplaats	Hillegersberg	Plaats instelling	Den Haag
Geslacht	Man	Collectiegebied	Zuid-Holland
		Aktenummer	12
Vader	Johannes Wilhelmus Kalkman	Registratiedatum	16-01-1899
		Akteplaats	Hillegersberg
		Aktesoort	Geboorteakte
Moeder	Adriana Johanna de Groot		
Gebeurtenis	Geboorte		
Datum	14-01-1899		
Gebeurtenisplaats	Hillegersberg		

CH01-M Birth Klaasje Kuipers

www.wiewaswie.nl/nl/detail/7093829

WieWasWie
Iedereen heeft een geschiedenis

CBG sites

Zoeken Bro

BS Geboorte met Klaasje Kuipers

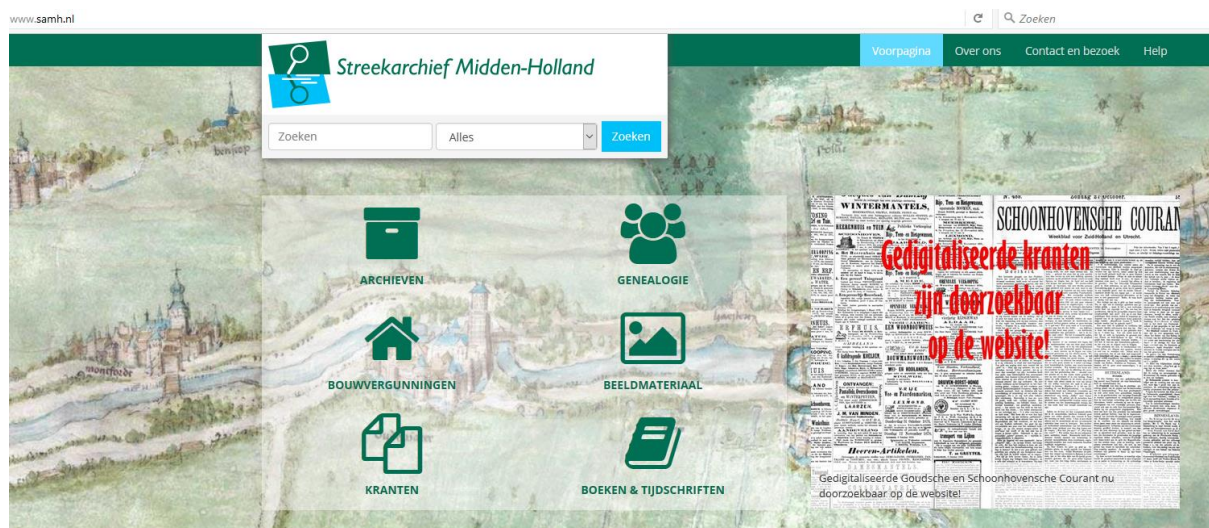
Kind	Klaasje Kuipers	Documenttype	BS Geboorte
Geboortedatum	07-08-1892	Erfoedinstelling	Tresoar
Geslacht	Vrouw	Collectiegebied	Friesland
		Archief	30-41
Vader	Egbert Kuipers	Registratienummer	1052
		Aktenummer	272
Moeder	Froukje van der Zweep	Registratiedatum	08-08-1892
		Akteplaats	Weststellingwerf
Gebeurtenis	Geboorte	Boek	Geboorteregister 1892
Datum	08-08-1892		

CH01-N Tombstone Dirk Pieter and Klaasje

CH01-O www.samh.nl

CH01-P Overview Collection Gereformeerde Kerk

samh.nl/archieven/node/366963/?query=0452

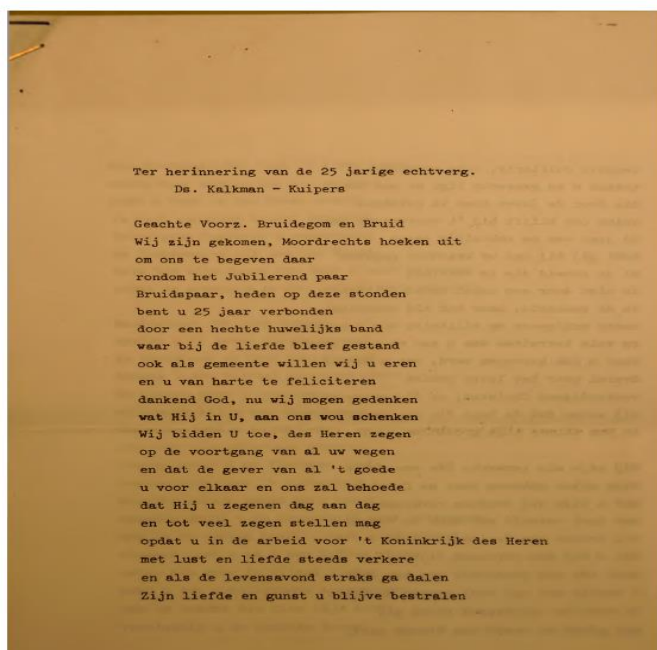
Streekarchief Midden-Holland

Voorpagina

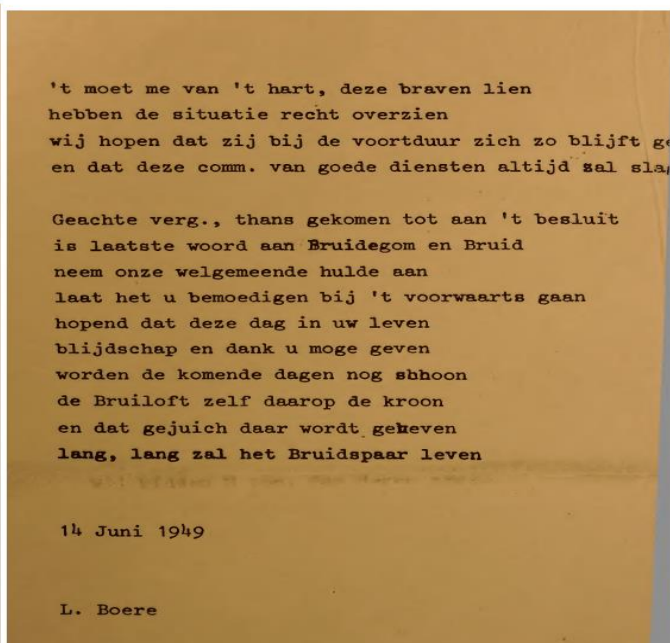
Zoeken Alles

- 0171 Archief van de vereniging van predikanten in de ring Gouda van de Nederlandse Hervormde kerk, 1885-1958, 1885-1958 (Archief)
- **0452 Archief van de Gereformeerde kerk van Moordrecht, 1892- 1992, 1892-1992 (Archief)**
  - 0452. 1 7 Notulenboeken 1892-1957, 1892-1957 (Dossier)
  - 0452. 2 5 Notulenboeken 1957-1982, 1957-1982 (Dossier)
  - 0452. 3 5 Notulenboeken 1983-1992 (ingenaaid), 1983-1992 (Dossier)
  - 0452. 4 3 oude boeken, nl. lidmaten-, trouw- en doopboek; kaartsysteem ds D.P. Kalkman (tot 1959), 2 doopboekjes (1959-1984), 1959-1984 (Dossier)
  - 0452. 5 Oude boeken, nl. Collectenboek met administratie Diaconei 1892-1906. Bouw kerk in 1896 + renteloze aandelen. Grootboek 1896-1914. Kasboeken Vereniging Kerkelijke Kas 1896-1914, 1914-1924, 1924-1930. Notulen Vereniging Kerkelijke Kas + Ledenvergaderingen 1911-1930. Diverse oude bankboekjes.,
  - 0452. 6 Grootboek 1931-1956, Kasboeken 1931-1975, VVB 1 register 1924-1973, 1924-1975 (Dossier)
  - 0452. 7 Kaartenbakjes (Ledenadministratie, waarvan 1 Vertrokken leden) ca. 1960-1980, 1960 ca.-1980 ca. (Dossier)
  - 0452. 8 Predikanten: ds D.P. Kalkman, ds J.H. Nawijn, d D.N. Verschoor, ds A.C. Moerman, ds L. van Oudheusden, ds J. Niemantsverdriet. Boekje ds Kalkman "De weg tot zelfkennis"; scriptie ds Van Oudheusden. Foto'enz. oud-predikanten (Dossier)
  - 0452. 9 Predikantraktementen en pensioenen; indeling ambtsdragers in wijken; vergaderrooster kerkenraad; instructies; Leden van de kerkenraad; verslagen ledenvergaderingen; agenda kerkenraad; pastorale medewerkers (Dossier)
  - 0452. 10 Controle collecten; collecterooster; correspondentie Commissie van Beheer. Begroting en rekening kerk; notulen Commissie van Beheer; leden Commissie van Beheer; statitiek leden en financiën; statitiek kerkbezoek (Dossier)
  - 0452. 11 Bouw en corrpondentie kerk Molenlaan; koop grond Kerklaan; diverse stukken betreffende de kerk; bestek en tekeningen; bouw pastorie Molenlaan; bouw Zespunt; wijziging kerkinterieur; aandachtswand en verbouwing+ tekeningen. Propagandacommissie; bouw pastorie Wulpendreef; verkoop pastorie M
  - 0452. 12 Attestaties; gastleden; catechisatie; kindernevendiensten; structuurrapport; Commissie Vorming en Toerusting (Dossier)
  - 0452. 13 Gereformeerde Jeugdcentrale (voorheen Geref. Jeugdverband) (GJC) 1958-1985; Gereformeerde Oudervereniging (GOM) 1868-1976; GOM + GJC diverse stukken; Een Nieuw Geluid; Jeugdkoor Sycomore; boekjes Gereformeerde Studieclub, 1958- (Dossier)

CH01-Q [Speech \(PDF\)](#) <-- click on the link to see the entire PDF-file

First page

Last Page

Chapter 1: Jewish people in Moordrecht

CH01-R <http://thecollegiatelive.com/2014/08/a-part-of-history-a-part-of-me/>

A part of history, a part of me - The Collegiate Live

<http://thecollegiatelive.com/2014/08/a-part-of-history-a-part-of-me/>

THE COLLEGIAT

GRAND RAPIDS COMMUNITY COLLEGE STUDENT NEWS P

A part of history, a part of me

By Jacquelyn Zeman - August 14, 2014

Lauren Winther's Opa (grandfather), in color, as an orphan posing with his classmates at St. Jozef in 1944.

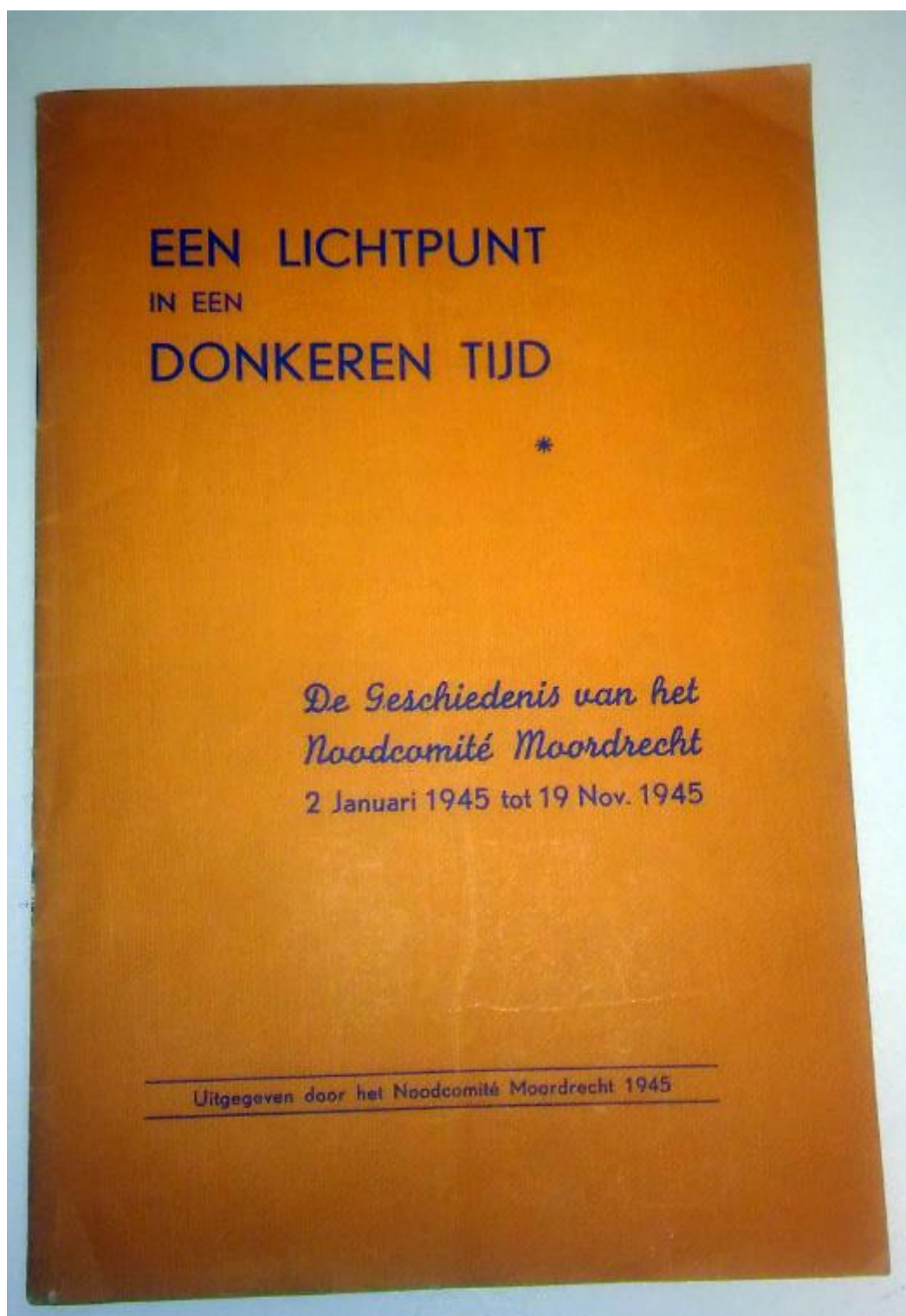
By [Lauren Winther](#) – Collegiate Staff

Throughout history certain events have captured the attention of all civilized societies. Adolf Hitler's systematic elimination of millions of innocent people is such an event. It will forever be a subject taught in history classrooms across the country, bringing awareness to generation after generations the dangers of unchecked corruption.

Among the millions of people who were eliminated were some of my relatives. My "Opa", which is grandfather in Dutch, great-grandfather Waldemar Winther, and great-grandmother Janshe Papegaai were the only

Chapter 2: "The situation in Moordrecht during and just after the war"

CH02-A Picture Booklet Noodcomité

CH02-B <http://samh.nl/archieven/node/401246/>

samh.nl/archieven/node/401246/

Streekarchief Midden-Holland

Voorpagina

Start → Archieven → Een Uitg

Archief overzicht

- NL-GdSAMH Streekarchief Midden-Holland, N/A (Regionaal Archief)
  - Moordrecht (Regionaal Archief)
    - Archieven (Hoofdstuk)
      - Openbare werken, bouwtoezicht, verkeer/vervoer (Hoofdstuk)
        - 0577 Collectie F. Vink jr. te Moordrecht betreffende de Tweede Wereldoorlog, 1940-1953, 1940-1953 (Archief)
          - 0577. 5 Artikel van Mussert (overdruk uit Volk en Vaderland, mei 1941). Met kaartje van het Nauw van Calais en omgeving, 1944., 1941-1944 (Bestanddeel)
          - **0577. 6 Een uitgave van het Noodcomité Moordrecht, 1946., 1946 (Bestanddeel)**
          - 0577. 7 Stukken betreffende diverse inzamelacties van de Stichting 1940-1945, 1945-1953., 1945-1953 (Bestanddeel)

Informatie over inhoud

Toegangsnummer en inventarisnummer	0577. 6
Beschrijving	Een uitgave van het Noodcomité Moordrecht, 1946.
Datering	1946
Niveau	Bestanddeel

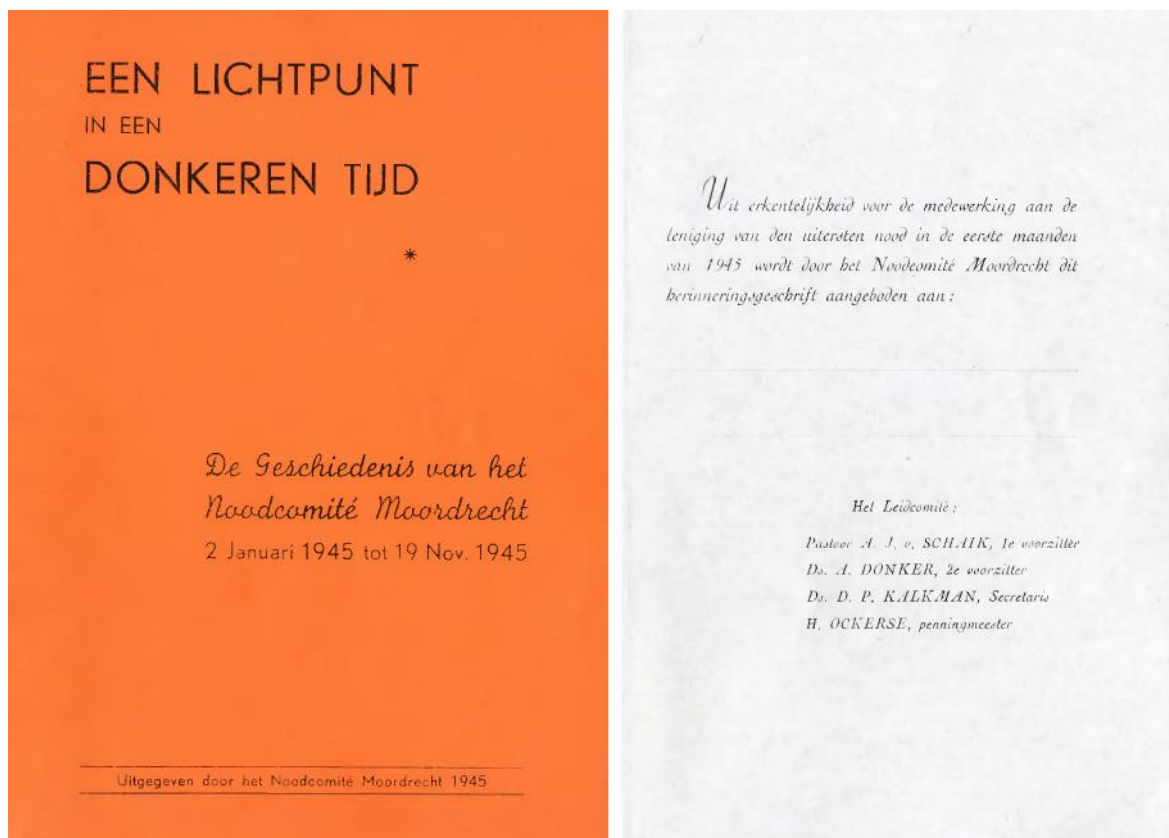
Inhoud

Omvang	1 deel
--------	--------

CH02-B1 [Een lichtpunt in een donkeren tijd](#) <-- click on the link to see the entire document

(Example of 2 pages:)

CH02-B2 Award from the Noodcomité

bouw. Een bijzonder woord richtte de praeses tot mevr. „Hoogeboom”, die bijzonder veel werk gedaan heeft, hoewel zij slechts door de oorlogsomstandigheden in Moordrecht vertoefde. „Ik wil huldigen”, aldus de praeses, „een vrouwelijke kracht, die er dagelijks op uit ging door weer en wind. De bedoeling is om aan mevr. „Hoogeboom” een herinnering mee te geven en anderen aan te sporen haar voorbeeld te volgen. Wij willen dit vastleggen in een oorkonde. Wij hebben iemand gevonden, die dit met meesterhand wist te vervaardigen, n.l. de heer Schoemaker te Gouda. Het is ons een genoegen, u deze oorkonde aan te bieden. Beschouw het niet als een belooning, maar als een dankbare erkenning van uw gestadigen en getrouwen arbeid.” De tekst van oorkonde luidt als volgt:

Aan de Hoogwelgeboren Vrouwe, de Douairière I. SIX, geboren Kuyper, welke van 15 Juni 1943 tot 15 Juni 1945 te Moordrecht gewoond heeft onder de naam van I. Hoogeboom, bieden ondergeteekenden deze oorkonde aan namens het Noodcomité Moordrecht uit *Dankbaarheid* voor haar Trouwe Hulp bij de uitvoering van het werk van het comité, in het bijzonder voor de vele in nood verkeerende kinderen, zieken en ouden van dagen gedurende de moeilijke dagen van Januari tot Juni 1945.

Zij bidden haar bij haar vertrek uit de gemeente Moordrecht Gods milden zegen toe.

Namens het Nood-comité Moordrecht

Pastoor A. J. VAN SCHAIK, *1e Voorzitter*

Ds. A. DONKER, *2e Voorzitter*

Ds. D. P. KALKMAN, *Secretaris*

H. OCKERSE, *Penningmeester*

Moordrecht, 15 Juni 1945.

Op deze oorkonde staat het wapen van de familie Six bovenaan en onderaan het wapen van de gemeente Moordrecht, terwijl verschillende figuren weergeven het werk van mevr. „Hoogeboom” voor zieken, kraamvrouwen, kinderen en ouden van dagen.

CH02-C Collection Frans Vink jr

www.samh.nl/archieven/node/401240/

Streekarchief Midden-Holland

Voorpagina

Zoeken Alles

dstuk)
otterdam met betrekking tot Moordrecht,

- **0577 Collectie F. Vink jr. te Moordrecht betreffende de Tweede Wereldoorlog, 1940-1953, 1940-1953 (Archief)**
  - 0577. 1 Deel 3 betreffende oud-illegale werkers, onderduikers en joden, ca. 1945., 1945 (Bestanddeel)
  - 0577. 2 Stukken betreffende D.F. van den Dool, 1948 en z.j., 1948 (Bestanddeel)
  - 0577. 3 Tijdschrift voor Volkshuisvesting en Stedebouw, 23e jaargang nr. 3, mrt. 1942., 1942 (Bestanddeel)
  - 0577. 4 Stukken betreffende de Prins Bernhard Stichting, 1946., 1946 (Bestanddeel)
  - 0577. 5 Artikel van Mussert (overdruk uit Volk en Vaderland, mei 1941). Met kaartje van het Nauw van Calais en omgeving, 1944., 1941-1944 (Bestanddeel)
  - 0577. 6 Een uitgave van het Noodcomité Moordrecht, 1946., 1946 (Bestanddeel)
  - 0577. 7 Stukken betreffende diverse inzamelacties van de Stichting 1940-1945, 1945-1953., 1945-1953 (Bestanddeel)
  - 0577. 8 Registratie van leden van de B.S. te Moordrecht, kaartsysteem, mei 1945., 1945 (Bestanddeel)
  - 0577. 9 Register van overtredingen door leden B.S. te Moordrecht, mei 1945., 1945 (Bestanddeel)
  - 0577. 10 Stukken betreffende uitkeringen door de Stichting 1940-1945 aan inwoners van Moordrecht, 1946-1950., 1946-1950 (Bestanddeel)
  - 0577. 11 Stukken betreffende registratie en herstel van oorlogsschade te Moordrecht, 1946., 1946 (Bestanddeel)
  - 0577. 12 Correspondentie en circulaires betreffende de Sectie IX van de staf van de bevelhebber der Nederlandsche Strijdkrachten, 1945, 1946., 1945-1946 (Bestanddeel)
  - 0577. 13 Correspondentie van F. Vink uit hoofde van zijn functie als gemeente-architect te Moordrecht, 1941-1943., 1941-1943 (Bestanddeel)
  - 0577. 14 Register van verstrekte kledingstukken, met insigneband voor een toegevoegd onderofficier en 4 uniformknopen, ca. 1945., 1945 (Bestanddeel)
  - 0577. 15 Stukken betreffende een schadeclaim van Ph.J. v.d. Berg uit Moordrecht, 1947, 1953., 1947-1953 (Bestanddeel)
- **0100 Collectie bouwvergunningen van Moordrecht, 1903-1941, 1903-1941 (Archief)**

CH02-D Picture Collection Cardsystem

Handwritten nomination forms for the Righteous Program, including a cover sheet and several individual cards for individuals like VERBEEK, BALTHA, and LEEUWIS.

Cover Sheet:

Handwritten nomination for VERBEEK, BALTHA:

Handwritten nomination for LEEUWIS, ALBERTUS BASTIAAN:

CH02-E Card Frans Vink jr

Naam	Vink		T
Voornamen	Frans		
Geb. datum en plaats	4 Maart 1905	No. P.B.	Ms/001956
Woonplaats	Moordrecht		
Adres	0256		
Burg. staat	en kinderen beneden 18 jaar: <i>Gehuwd. (Vrijheid)</i>		
Lichting en onderdeel	9 Mei 1940	2 ^e Regt. Gen. Troepen	
Rang	Lichting 25.		
Wapen			
Datum van opkomst	5 Mei 1945		
Beroep	aannemer architect. Inkomen per week: f 40.-		
Keuring	Bijzonderheden Handtekening van betrokkene ten bewijze dat het hem bekend is, dat hy beschouwd wordt als militair en als zodanig onderworpen aan de militaire straf- en tuchtwetgeving.		
stempel	Handtekening: f. vink jr		
ing. off. S.G.	Moordrecht.		

CH02-F Card Wim Sprenger

Naam	Sprenger		T
Voornamen	Willem Herman		
Geb. datum en plaats	18 Maart 1913	No. P.B.	930 Ms/020207
Woonplaats	Amsterdam		
Adres	Moordrecht		
Burg. staat	en kinderen beneden 18 jaar: <i>Gehuwd 3 kinderen.</i>		
Lichting en onderdeel	9 Mei 1940	Lichting 1933	
Rang	3-III - 136 R.S.		
Wapen	Maandig		
Datum van opkomst	5 Mei 1945		
Beroep	Inkomen per week		
Keuring	Commissie ter gem. secretarie		
stempel	Bijzonderheden Handtekening van betrokkene, ten bewijze dat het hem bekend is, dat hy beschouwd wordt als militair en als zodanig onderworpen aan de militaire straf- en tuchtwetgeving.		
ing. off. S.G.	Handtekening, Moordrecht, 5 Mei 1945		

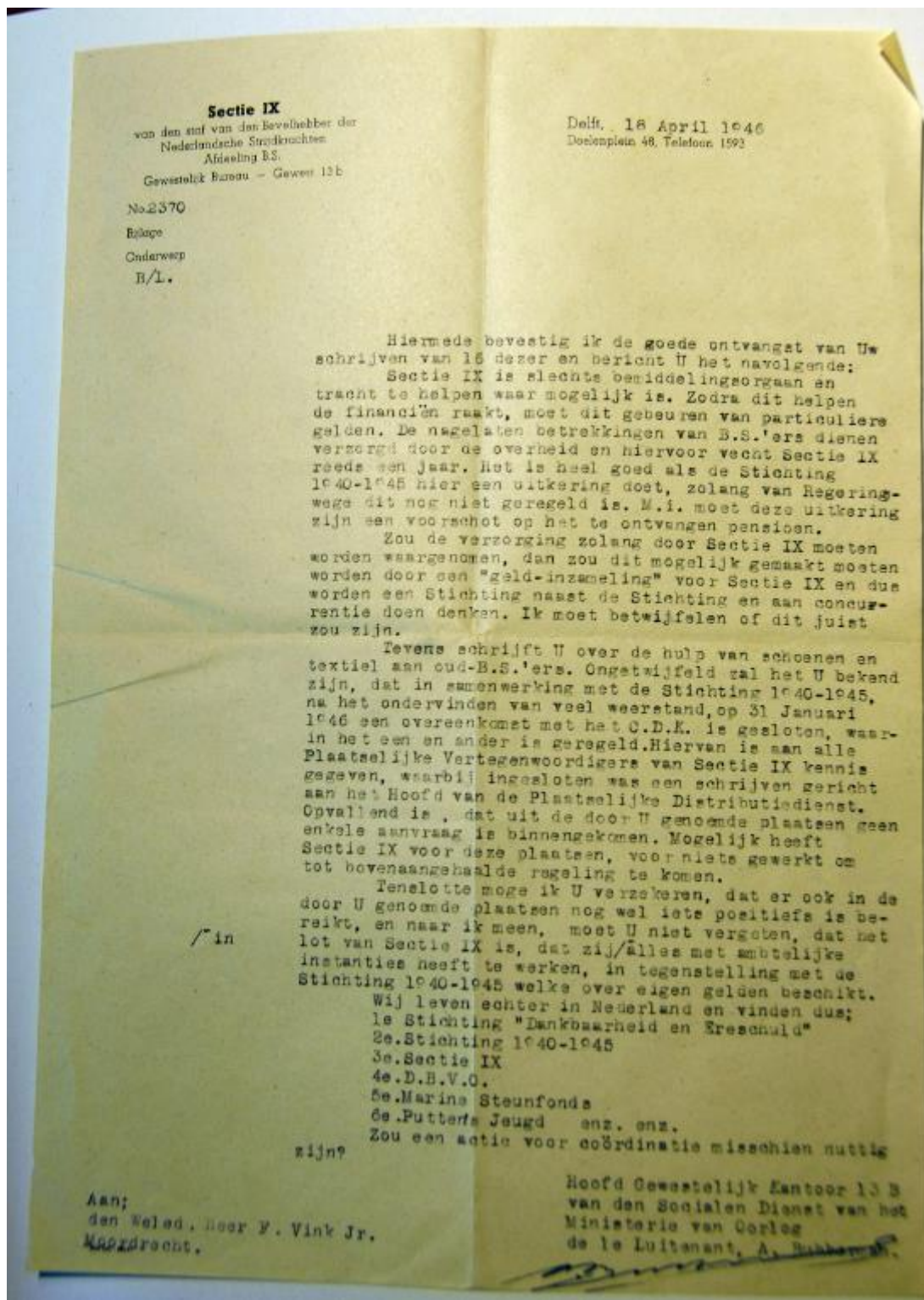
CH02-G Card Cornelis Kasbergen

Naam Voornamen	Kasbergen Cornelis T	
Geb. datum en plaats	27.11.14 Opderaat	No. P.B. 93/000673
Woonplaats	Moordrecht	
Adres	K. 11.	
Burg. staat	en kinderen beneden 18 jaar: Gehuwd 1 kind.	
Lichting en onderdeel	9 Mei 1940 3 ^e Reg. Infanterie	
Rang	Lieutenant	
Wapen	Rikling 34	
Datum van opkomst	5 Mei 45.	
Beroep	Ambtenaar Inkomens per week: 43,-	
Keuring	 <p>Bijzonderheden Handtekening van betrokkene, en verwijre dat het hem bekend is, dat hij beoorloofd wordt als militair en als zodanig onderworpen aan de militaire straf en tuchtwetgeving. Moordrecht, 5.5.45 Handtekening: C. Kasbergen</p>	

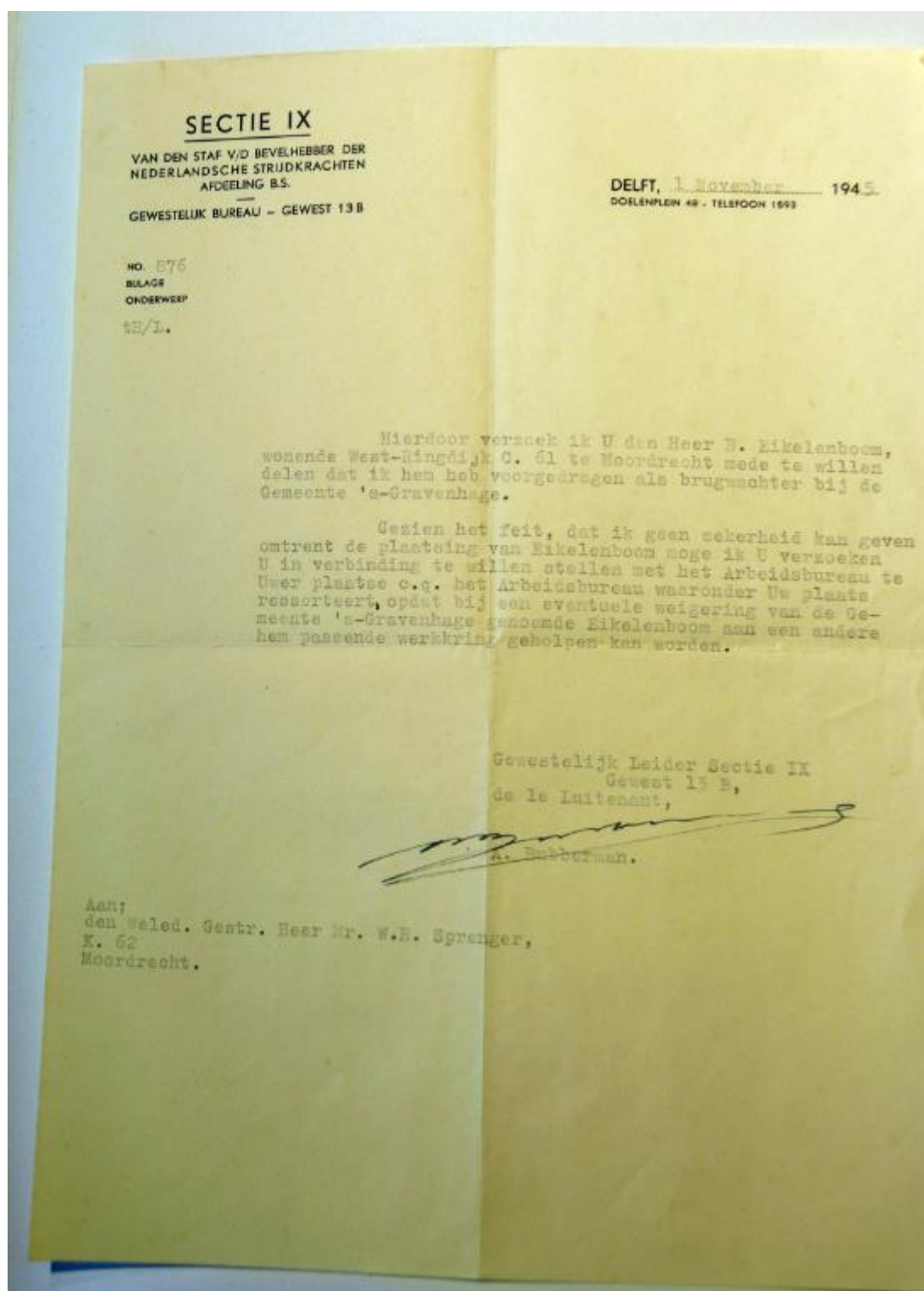
Reg. officier 59

CH02-H Letter to Frans Vink jr

CH02-I   Letter to Wim Sprenger

Chapter 3: "Catharina and the Hardijzer Family"

CH03-A Audio Conversation with Hardijzers 2015 (mp3)

<-- Click the link for the audio file

CH03-B Typed Conversation with hardijzers 2015

Part of the interview Jaap Waasdorp and Henk van Kerkhof had with Wim and Nel Hardijzer at 26 May 2015 for the Historische Vereniging Moordrecht. Wim and Nel had old cabinet. They told Wim's father was presented it by a Jewish woman who was hiding in the war and came over to collect mild and eggs.

Here is the whole part in Dutch, it belongs to the recording file CH03 Hardijzer about Six tot Otterleek, which can be listened here:
<https://www.dropbox.com/s/t6h0zkm32z5svik/CH03%20Hardijzer%20about%20Six%20to%20Otterleek.mp3?dl=0>

Wim: die kast hebben mijn vader en moeder gekregen van een Jodin.

Jaap: oké

Wim: en die Jodin die liep in de oorlog hier op Moordt dat was mevrouw, wij mossen toen, dat een Jodin dus mocht haar naam niet bekend wezen, daar mossen wij tante Ina tegen zeggen. Ze kwam verschrikkelijk veel bij mijn vader en moeder, ze kwam eieren en melk halen en vooral, of dat helemaal waar was dat weet ik niet, voor moeders met baby's, ik weet niet hoeveel er toen geboren zijn maar ze kwam dikwijls.

Jaap: was dat in Capelle?

Wim: nee, hier bij mijn vader en moeder. (boerderij aan de Krom)
Vrouw: en die Jodin zat ondergedoken bij de gereformeerde dominee.

Wim: dominee Kalkman, daar zat ze ondergedoken, op de Dorpsstraat.

Wim: en die liep in de gemeente rond en het was zo'n klein meisje, ze was maar zo groot maar potverdorie, maar echt zo'n Jodin hè, nou enne, toen was die oorlog afgelopen en mijn zus die mos een kassie hebben, die zat om een kassie verleeg en dat was zeker ter sprake gekomen. En toen zeg ze: "ik heb wel een kassie voor je".

Wim: toen kwam die kast ook mee. Hij stond bij ons in de hal. Toen kwam, waar we zeiden Onge Dick tegen, dat was onge Dick Goedewagen, die zijn vrouw was een nicht van mijn vader, ook een beetje helpen in leven te houden dus die kwam ook vrij veel en die kwam na de oorlog ook weer op visite en toen hij die kast zag zee die van, goh Adriaan, hoe kom je aan die kast, Adriaan zei, ja wil jij hem hebben, Dick zei erg graag, hij zeg, ik zet hem in het museum in Gouda, hij zeg, zo zijn er maar twee in Nederland. We waren net van plan om de bijl er in te zetten.

Henk: ja zo gaat dat met die dingen.

Jaap: ja, het staat in de weg, hak in tweeën, hahaha, ja mooi is dat.

Wim: eerst stond die kast in de voorkamer, een paar maanden later, want toen die oorlog afgelopen was en die Jodin heeft het overleef, dat wisten we toen, die heeft mevrouw Six tot Otterleek, dat was een douaiere (deftige vrouw, adelijke weduwe).

Nel: weten jullie precies wat dat is?

Wim: dan ben je een beetje van adel hè. Ja, ze was van adel.

Ze heeft poelt niks gedaan, ze woonde samen daar in eh, Soestdijk, Julianalaan 14 woonde ze en samen en met een mevrouw die haar man gestorven was, die was postdirecteur in Zeeland geweest, daar woonde ze mee samen en die zorde voor d'er, die kookte eten, maar zij deed niks. Toen werd mevrouw Bunning, op een goed moment ziek toen heb ze haar nagelopen, toen was ze ook al tachtig onderhand hoor en eh, op de lange duur is ze nog naar een verzorgingsflat geweest want er werd gebouwd daar in Soestdijk, Soestdijk was het toch hè Nel?

Nel: dat weet ik niet meer.

Wim: en er werd nieuw gebouwd en zij mocht de eerste kamer uitzoeken.

Nel: ja, haar vriendin werd daar directrice in dat Molenschot.

Wim: oh, oh, ja, Molenschot heette het. Ze schreef elke week naar mijn vader en moeder, dan kwam er een briefkaart, we hebben ze nog leggen hoor, je kon ze niet lezen: Lieve vriendin, ik heb dit, ik heb dat, dat, ze mankeerde van alles en je moest echt puzzelen om het lit te zoeken en nou gone, maar ze is wel drie of viereenveertig geworden.

CH03-C Statement Wim Hardijzer 2017

VERKLARING W.A. HARDIJZER

Irena Steinfeldt
Yad Vashem
The Holocaust Martyrs' and Heroes' Remembrance Authority
P.O.B. 3477
Jerusalem 9103401 Israel

Moordrecht, 18 Maart 2017

Beste mevrouw Irena Steinfeldt,

Mijn naam is W.A. (Wim) Hardijzer.

Ik ben geboren op 27-10-1934 als zoon van Adriaan Hardijzer.
Op 27 februari 1962 ben in getrouwd met N.C. (Nel) de Vos.

Gedurende de oorlogsjaren in Moordrecht (1940-1945) woonde ik met mijn ouders en zussen op onze boerderij aan de Middelweg in Moordrecht, net buiten de bebouwde kom.

Naar aanleiding van een vraag van Henk van Kerkhof namens de Historische Vereniging Moordrecht wil ik graag het volgende verklaren.

Er kwam in de oorlog een vrouw bij ons aan de deur, ze kwam vragen om melk en eieren, met name bedoeld voor vrouwen die net bevallen waren van een baby. Ze gaf aan in te wonen bij dominee Kalkman van de Gereformeerde Kerk aan de Dorpsstraat in Moordrecht. Ik als kind zijde moest haar aanspreken als tante Ina. Haar naam was Hogenboom-Ouwehand, ze scheen uit Katwijk of zo te komen.

Op een gegeven moment kwam ze wel een paar keer per week. Voor eieren en melk. Het was een kleine vrouw, ze had grijs haar, ze had sproeten. Ze deed alles altijd lopend. Ze was wel op leeftijd.

Pas na de oorlog kreeg ik te horen dat ze een Joodse vrouw uit Soestdijk was die hier onder een schuilnaam verbleef. En inderdaad ondergedoken bij Dominee Kalkman. Ze bleek Catharina Kuijper te heten en getrouwd geweest te zijn met ene baron van Six tot Oterleek, ze was maar een paar jaar getrouwd toen haar man al overleed.

Na de oorlog ging ze weer terug naar Soestdijk, maar ze hield contact met mijn ouders en met anderen in het dorp.

Ze kwam regelmatig met een taxi, die ze dan voor de deur liet wachten terwijl ze bij mijn moeder was. Soms ging ze ook door naar anderen, zoals notaris van Lange en de zus van de heer Admiraal uit de Burgemeester Brandtstraat in Moordrecht.

Ook kregen we met regelmaat briefkaarten van haar.

Ik herinner me ook wel dat ze een keer wat nachten bij ons bleef slapen, ik moest dan haar koffer doorbrengen naar het volgende adres in Moordrecht waar ze verbleef (bij Notaris de Lange).

Ze woonde aan de Julianalaan 14 in Soestdijk. Mijn moeder en mijn vrouw hebben haar daar dikwijls opgezocht. Ze werd daar verzorgd door ene mevrouw Buning, de weduwe van een Postdirecteur, ergens in Zeeland. Later werd mevrouw Buning ziek en toen werden de rollen omgedraaid: ze ging voor mevrouw Buning zorgen.

Nadat mevrouw Buning was overleden ging ze naar een nieuw gebouwd tehuis in Soest, Molenschot genaamd. Ze was een vriendin van de toenmalige directrice. Mijn moeder en mijn vrouw zijn ook daar wel eens op bezoek geweest.

Pagina 1 van 2

VERKLARING W.A. HARDIJZER

Toen ze is overleden zijn mijn moeder en mijn vrouw op de begrafenis geweest.

In al de gesprekken die we in de loop der tijd hebben gehad heeft ze nooit aangegeven dat ze dominee Kalkman betaald heeft voor haar verblijf in Moordrecht gedurende de oorlogsjaren.

Moordrecht, 18 maart 2017

W.A. Hardijzer
Middelweg 36-C
2841 LC Moordrecht

Pagina 2 van 2

CH03-D Statement Nel Hardijzer 2017

Irena Steinfeldt
Yad Vashem
The Holocaust Martyrs' and Heroes' Remembrance Authority
P.O.B. 3477
Jerusalem 9103401 Israel

Moordrecht, 18 Maart 2017

Beste mevrouw Irena Steinfeldt,

Mijn naam is N.C. (Nel) Hardijzer – de Vos.

Ik ben geboren op 22 september 1937.
Op 27 februari 1962 ben in getrouwd met W.A. (Wim) Hardijzer.

Naar aanleiding van een vraag van Henk van Kerkhof namens de Historische Vereniging Moordrecht wil ik graag het volgende verklaren.

Ik ben destijds met mijn schoonmoeder verschillende keren in Soestdijk op visite geweest bij de Joodse mevrouw Catharina Six tot Oterleek – Kuijper. Ze woonde op het adres Julianalaan 14 te Soestdijk.

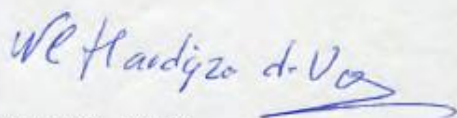
Ik heb wel gehoord dat ze in de oorlog in Moordrecht onder een schuilnaam bij Dominee Kalkman gewoond heeft en dat ze melk en eieren verzamelde in het dorp voor de zieken. Zelf heb ik dat niet meegemaakt.

Ik heb haar, samen met mijn schoonmoeder, dikwijls opgezocht in haar huis in Soestdijk. Ze werd daar verzorgd door ene mevrouw Buning. Later werd mevrouw Buning ziek en toen werden de rollen omgedraaid: ze ging voor mevrouw Buning zorgen.

Nadat mevrouw Buning was overleden ging ze naar een nieuw gebouwd tehuis in Soest, Molenschot genaamd. In ben met mijn schoonmoeder ook wel bij haar in Molenschot op visite geweest. Toen ze is overleden ben ik met mijn moeder en met mevrouw Bea van Westendorp, de zus van de huisarts uit Moordrecht, op de begrafenis geweest. Ik weet nog dat dit een warme dag was.

In al de gesprekken die we in de loop der tijd hebben gehad heeft ze nooit aangegeven dat ze dominee Kalkman betaald heeft voor haar verblijf in Moordrecht gedurende de oorlogsjaren.

Moordrecht, 18 maart 2017

N.C. Hardijzer – de Vos
Middelweg 36-C
2841 LC Moordrecht

Chapter 4 "Panc Vink"

CH04-A Hiding Catharina at page 50

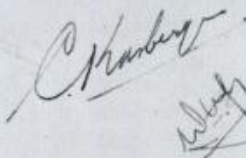
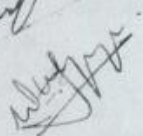
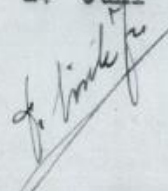
L.O. - MOORDRECHT. -

Ondergeteekenden: C. Kasbergen, W.H.Sprenger en F.Vink Jr., leden van de afdeling Moordrecht van de Landelijke Organisatie voor hulp aan Onderduikers (L.O.), afdeling Moordrecht, verklaren hierbij, dat:

CATHARINA KUIJPER, Weduwe van R.H.S.G.SIX TOT OTERLEEK, GEBOREN TE GRAVE OP 28 FEBRUARI 1896, EERTIJDIG GEWOOND HEBBENDE TE SOESTDIJK (GEMEENTE SOEST), JULIANALAAN 14, ruim drie jaar ondergedoken geweest is en sedert 15 Juni 1943 vertoefd heeft te Moordrecht ten huize van Ds.D.P.Kalkman, Dorpsstraat K. 54, als:

INA HOOGEBOOM - OUWERHAND, GEBOREN TE KATWIJK OP 28 FEBR. 1889, PERSOONSBEWIJS No. K.8 / 015334.

Moordrecht, 14 Juni 1945.

Een bedrag van f 550,— werd betaald aan de Stichting 1940-1945, de helft van het batig saldo van de brandstoffencommissie. Voor diegenen die het verhaal nog eens geheel precies willen lezen, is er het fraaie oranje boekje, waarin dit in 1945 uitvoerig is opgeschreven.

Oorkonde voor mevr. "Hoogenboom"

Op 19 november 1945 werd de algemene slotvergadering gehouden van het noodcomité Moordrecht, in de bovenzaal van café "Het Posthuis". Naast de dank die pastoor van Schaik brengt aan alle medewerkers en medewerksters, richt hij een bijzonder woord tot mevr. Hoogenboom, die er dagelijks door weer en wind op uit ging voor zieken, kraamvrouwen, kinderen en ouden van dagen. Zij krijgt hiervoor een oorkonde. Zij was als jodin enkele jaren ondergedoken in het huis van de familie Kalkman aan de Dorpsstraat. Op een predikantenvergadering werd Ds. Kalkman benaderd door Ds. Post uit Rijnsburg, broer van de bekende verzetsstrijder Johannes Post. Hij vroeg of hij een joodse dame in huis kon verbergen. Ds. Kalkman besloot toen haar in zijn gezin op te nemen als een evacué uit Den Haag. Haar werkelijke naam was de Hoogwelgeboren Vrouwe de Douairière I. Six, geboren Kuiper, maar in het gezin was ze tante Ina uit Den Haag. Hier was veel moed voor nodig, want op het huisvesten of verbergen van Joden stond onherroepelijk de doodstraf. Het is gelukkig allemaal goed gegaan, zo goed zelfs dat zij iedere dag kon gaan en staan waar ze wilde en zo ook nuttig werk voor de Moordrechtse bevolking kon doen. Na de oorlog is ze weer terug gegaan naar haar oude huis in Soestdijk.

- 50 -

CH04-B <http://cbg.nl/diensten/uittreksels-pkpl/>

cbg.nl/diensten/uittreksels-pkpl/

CBG bronnen

5) Nat. Ned

Zoeken

Vrienden

Bronnen Kennis Actueel Diensten

CBG

Centrum voor
familiegeschiedenis

Uittreksels PK/PL's

9) Geslachtsnaam en 10) Voornamen

11-12) Geboren

13) Huwelijk gesloten

Zoon van Kornelis--

geb. op 27

en van der Velden Dirkje--

geb. op 23

1) Gehuwd met

1) Nouwt, Janna Cornelia Magda--

op 18 Mei 12

te Vlaardingen

op

2) Lena

op 23 Sep 36

te Vlaardingen

op

1

Uittreksels

2

Aanvraag

3

Tarieven

4

Privacy-regeling

Persoonskaarten en persoonslijsten zijn een zeer belangrijke bron voor recente persoonsgegevens. Ze bevatten informatie over in Nederland woonachtige personen die na 1938 zijn overleden. Bij het CBG kun je hier uittreksels van aanvragen.

Het door het CBG beheerde Nationaal Register Overledenen (NRO) geeft informatie over personen die relatief kort geleden zijn overleden. Het bestaat uit de persoonskaarten van overledenen uit de periode 1939-1 oktober 1994, en de digitale gegevens van mensen die daarna zijn overleden.

Uittreksels

CH04-C Missing Persoonskaart Ina Hoozeboom-Ouwehand

CBG Centrum voor
familiegeschiedenis

Dhr. H.M. van Kerkhof
Stevensstraat 54
2841 CV MOORDRECHT

Prins Willem-Alexanderhof 22
Postbus 11755
2502 AT Den Haag
+31 (0)70 315 05 00

www.cbg.nl

uw brief
kenmerk
betreft Aanvraag Persoonskaart
datum 03-04-'17

behandeld door Dhr. F.O. Rakemann
doorkiesnummer +31(0)70 31 50 581
e-mail floris.rakemann@cbg.nl

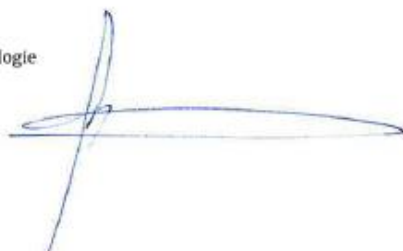
Geachte heer van Kerkhof,

In uw aanvraag dd 03-03-'17 verzoekt u om de Persoonskaart van Ina Hoozeboom, geb. te
Katwijk op 28-02-1889, echtgenote van 'Ouwehand'.
Deze Persoonskaart is in onze bestanden niet aangetroffen.

Hopende u hiermee voldoende te hebben ingelicht,

Met vriendelijke groet,
Centraal Bureau voor Genealogie

Dhr. F.O. Rakemann
Medewerker NRO

CH04-D   Statement Michel Vink

STATEMENT MICHEL VINK

Irena Steinfeldt
Yad Vashem
The Holocaust Martyrs' and Heroes' Remembrance Authority
P.O.B. 3477
Jerusalem 9103401 Israel

Moordrecht, March 23 2017

Dear Mrs. Irena Steinfeldt,

My name is Michel Vink.
I was born 15 July 1969 in Gouda as a son of Panc Vink (born 26 May 1936).
I grew up in Moordrecht.

Henk van Kerkhof asked me to write this letter to make a statement about my father and my grandfather.

My grandfather was Frans Vink jr. He was one of the local leaders of the L.O. (Landelijke Organisatie voor Hulp aan Onderduikers), alongside W.H. Sprenger and C. Kasbergen. All three of these individuals would be given an award by the village of Moordrecht for the courageous work they undertook during the war.

My father was a historian of the village, he wrote the book "Oorlog en Bevrijding in Moordrecht" together with other books and articles. Most of these articles were published in 'Moerdregt', the magazine of de 'Historische Vereniging Moordrecht' over a period of more than 20 years. Being a researcher, my father often visited various archives as a part of his research into historical facts.

In his book "Oorlog en Bevrijding in Moordrecht" my father describes a situation about the "oorkonde voor mevrouw Hoogenboom" at page 50.

Apart from his research elsewhere I now my father received lots of information about the war from my grandfather Frans, both oral and in writing.

He used this information to write certain parts of his book.

After my father died (19 November 2016) his personal archives, also containing documents of my grandfather, were donated to the 'Historische Vereniging Moordrecht'.

Michel Vink

Vlaatiende 2
Lekkerkerk The Netherlands
Vinkue69@gmail.com
+31 622805365

CH04-E <http://www.historischeverenigingmoordrecht.nl/johan-verboom-en-panc-vink-erelid/>

www.historischeverenigingmoordrecht.nl/johan-verboom-en-panc-vink-erelid/Zoeken

Historische Vereniging Moordrecht

ACTUEEL BIJ HVMWat zoek je?

HOME ACTUEEL OVER HVM OUDHEIDKAMER DORPSHISTORIE LID WORDEN CONTACT

Johan Verboom en Panc Vink benoemd tot erelid

16 MEI 2016

Johan Verboom en Panc Vink zijn tijdens de Algemene Ledenvergadering op 1 maart 2016 benoemd tot erelid van de Historische Vereniging Moordrecht. Na Chris van Gennep (†) zijn zij het tweede en derde erelid van de vereniging.

Panc Vink: onderzoeker van Moordrechtse geschiedenis
Panc Vink doet veel onderzoek naar de historie van Moordrecht. Naast archiefonderzoek gebruikt Panc ook de methode van Oral History, de mondelinge geschiedenis. Hij is onder meer auteur van de publicaties 'Oorlog en Bevrijding in Moordrecht' en 'Uit het Moeras Herrezen'. Ook was hij initiatiefnemer van het monument voor de vier in de Tweede Wereldoorlog vermoorde Joodse bewoners uit Moordrecht.

JOHAN VERBOOM (LINKS) EN PANC VINK WERDEN GEDECOREERD VOOR HUN GROTE VERDIENSTEN VOOR DE HISTORISCHE VERENIGING.

Bestuurslid worden wilde Panc Vink nooit. Wel stond en staat hij de historische vereniging altijd met raad en daad ter zijde. Regelmatig komt hij langs in de Oudheidkamer met een verhaal over een historisch onderwerp of (wéér) een aanvulling voor ons archief. Met zijn uitgesproken mening inspireert hij ons allemaal.

CH04-F   [Full magazine Moerdregt January 2017](#) <-- click on the link to see the whole document
(4 pages as an example)

PANC VINK

DOOR: HENK VAN KERKHOFF EN JAAP WAASDORP

Op 19 november overleed onze Panc Vink, die man achter onderzoeken die verricht zijn om wat dan ook boven water te krijgen over de historie van Moordrecht. Begin oktober mochten wij Panc interviewen. In een onspannen sfeer vertelde hij zijn verhaal hierover en hoe hij dit op zijn eigen karakteristieke manier onderzocht had. Na zijn toech wel plotselinge overleden bleek de gesprek nu waardevol en speciaal te zijn.

Deaths in 1996

Panc is geboren op 26 mei 1836 in Moordrecht, als zoon van Frans Vink en Nees (Nietje) den Hollander. Panc's grootvader (ook Frans geheten) was de oprichter van het bouwbedrijf met dezelfde naam in Moordrecht. Later had de vader van Panc de leiding over het bedrijf, samen met Panc's oom Dik. Tevens is Panc's vader gemeente-archivaris geweest en was hij een tijdlang wethouder in de gemeente Moordrecht. Panc groeide op in de Kerkestraat en hij was jaar out toen de oorlog uitbrak, 9 toen die weer eindigde. De oorlog heeft hij als klein kind meegemaakt, maar vooral na de oorlog bleef deze periode een groot deel van zijn leven te gaan beheersen.

Vader in het verhaal

Panc's vader was in de oorlogsjaren actief in het verzet. Vanaf de vijftien kreeg Panc ook na de oorlog nog veel mee uit die jaren. Zo veel dat hij op een gegeven moment (1995) besloot het boek 'Oorlog en Benijding in Moordrecht' te schrijven. Dit deed hij nadat hij hier

voor gevraagd was door Burgemeester Bonthuis. De kwam voort uit een tentoonstelling over de oorlog, waar Panc bij betrokken was. Hij zei hierover: 'Er was een tentoonstelling, ik denk in 1990, mevrouw Sprenger (vrouw van andere verzetsman) was er met haar 2 dochters en mevrouw Kasbergen met haar dochter Ada. Liep ik hier met 5 vrouwen over het dorp'. Adrie van Meesteren is een

Van de Voorzitter

DOOR: MARLIKE EDEL

Fans overleden

Vrijdag 25 november was een zonnige dag. In de Dorpskerk in Moordrecht waren alle plaatsen bezet. Het was de ochtend dat we afscheid namen van ons erelid Panc Vink. Panc's familie sprak over zijn leven, over wat hij voor hen heeft betekend en nog steeds betekent.

Panc heeft ook veel betekend voor onze vereniging.

De laatste twee jaar kwam hij zeer regelmatig op bezoek in de oudheidkamer en deelde dan letterlijk historische informatie met ons. Bij elk bezoek bracht hij namelijk wel een dossier voor ons mee. Hij vertelde dan waar we aandacht aan moesten schenken, maar ook waar we geen aandacht aan moesten schenken. ...

Ook konden we altijd een beroep op hem doen als we vragen hadden over bepaalde historische dossiers. Dan kreeg je niet alleen informatie over dat dossier, maar over nog minstens drie andere dossiers.

Hij koesterde zijn bronnen, zijn dossiers en daarom zijn we zo vereerd dat hij die dossiers aan ons heeft overgedragen. Zelfs de laatste dagen voor zijn overlijden schreef hij nog tientallen dossiers.

Vooral zijn gedrevenheid, zijn enthousiasme was aanstekelijk. Geschiedenis leek door zijn gedrevenheid niet iets van vroeger. Hij maakte het door zijn verhalen als iets van nu. We zullen al die dossiers zorgvuldig bewaren, koesteren en waar nodig geheel in zijn geest verder uitwerken.

We gaan er voor zorgen dat de geschiedenis van Moordrecht levend blijft door de verhalen door te blijven vertellen.

Te beginnen bij deze nieuwe Moerdregt waarin, naast de vele andere verhalen, ook een verhaal over Panc's kleurrijke leven staat.

Veel leespier

"Maar meneer Dam was geen dammer, meneer Dam was de schaker." Destijds was Panc ook politiek actief als voorzitter van de kiesvereniging van de A.R.P. (Anti Revolutionaire Partij).

over vele Moordrechtenaren uitgezocht en opgetekend. Mensen die zonder Panc in het vergeetputje zouden zijn geraakt.

Expend

Daar komen we aan het eind van het interview en beseffen we dat we hebben zitten praten met iemand die zich op een zeer bijzondere wijze zich heeft ingezet voor de historie van Moordrecht. Hij heeft vele documenten, voorwerpen en afbeeldingen gevonden over Moordrecht. Ook dankzij hem zijn de verhalen

Pape paal zelf de geschiedenis in

Het moge duidelijk zijn dat wij enorm blij waren dat Panc de tijd voor ons nam om zijn verhaal te vertellen. We hebben zijn hele betoeg op de band opgenomen en uitgetikt. We vinden dat deze gegevens bewaard moeten blijven voor de geschiedenis van Moordrecht. Panc maakt daar dan zelf een belangrijk onderdeel van uit.

Door Panc geschreven artikelen

Zoals aangegeven hebben we slechts een deel van de door Fanc geschreven artikelen belicht. Hieronder staat een opsomming van overige onderwerpen die door hem zijn onderzocht. Ook heeft hij nog meegewerkt aan een aantal speciale uitgaven, waaronder 'Zo kerkte en kerkte Moordrecht', 'Al eeuwenlang feest in Moordrecht', 'Moordrecht 1 februari 1953' en 'Een wandeling door het oude dorp van Moordrecht'.

In 'Moordrecht' schreef hij over het volgende Landschapsschap "Onder ons" - Jongelingsvereniging "Timbrecht" in 1912 - vijf maanden voor men over de songt rodelanden locht - Schout en Gemeenteraad Moordrecht - J.A.P. Koozevinger hondert jaar geleden opgericht - De familie Jon Burgemeester van Moordrecht - Irene, blescop in Moordrecht - 7 Burgemeesters - De Tanding en Vening - De muscelen van Moordrecht - Bagaven en grammonnen - Zangvereniging "Suzum Gonder" - Moordrecht in de 17e eeuw - Het einde van de ambachtsheerlijkheid van Moordrecht - Waar is het kapitaal gegaan van het ambacht Moordrecht - De molens van Moordrecht - Schepen en scheepvaarten in Moordrecht - het Posthuis - Mathieu Spornme - Schout Philipus muisje - Franse soldaten in Moordrecht - Van Galsche Republiek het Kasteel - In Memoriam Jacobs Panemela sijn Toef - Wie woonde er op de Dorpsstraat - Welken huis in 1943 - Moordrecht Dica - Zien veel steenplaatsen in Moordrecht - De Kierenolen van Moordrecht - 1 Ambachtsch - Wie draaiden het grote wiel - Door wat bagieren ontstond de Zuidpolder - De Landse professor Cornelis Petrus Tiele - De Moordrechtse Faamr 30 jaar - Straatnamen - Moordrecht schiedstukjes ontginnen in het buitenland - Gevonden muur - Moord in Moordrecht - De Familie Gaster - Huisvuurkandelaar door oud Moordrecht - De Beatrix boom - Bombardementen 29 november 1944 - De Moordrechtse rodelanden - Kasteelen gebouwd met Luzzelsteentjes - Maria Wachtendoren - Leo Post, geboren in Moordrecht - Grachten in de oude dorpsdijk - Oude Moordrechtse mutzies - de (Landschap) - de Remonstranten (Proedanten)

CH04-G   Conversation Panc Vink Oct 2016 <-- Click on the link for the audio file

CH04-H   Typed conversation Panc Vink Oct 2016

Part of the interview Jaap Waasdorp and Henk van Kerkhof had with panc Vink at 10 october 2016 for the Historische Vereniging Moordrecht.

Panc told about catharina Six tot Oterleek as we speak about Wim hardijzer and his story about her.

Here is he whole part in Dutch, it belongs to the recording file : [here](#)

H: Wim Hardijzer, die had het ook over een vrouw die hier gezeten had.

P: Ja ja dat is die Ina Hoogenboom, daar heb ik wel eens over geschreven. Dat was een dame, die zat bij Dominee Kalkman, die was niet bang hoor, Dominee Kalkman, die was daar gewoon in huis. Tante Ina. Dat was een jodin!. Dat vrouwtje dat kwam vaak bij Hardijzer en bij de andere boeren, eieren, melk voor de zieke mensen. Dat deed ze en daar heb ik ook wel eens over geschreven. Dat staat in dat boekje, er was ook een oranje boekje bij, dat hebben jullie wel. Daar staat het verhaal van mevrouw Hoogenboom Een oranje boekje, daar staat het verhaal in van het noodcomitee.

(Panc gaat de kluis in)

J: Ja ik denk dat we dat bij de vereniging wel hebben liggen, zo'n dun boekje is dat.

P: Oranje.

H: ja die ken ik wel

P: ik zal hem er even bijpakken, dat was mijn tante Ina

P: Ik heb laatst met de dochters van Dominee Kalkman gesproken en ze vonden het geen aardige vrouw. We hadden zondagschool, zondag 's middags gingen we dan, in de pastorie en dan was zij er wel eens bij. Ik vond het maar een heks. Maar ja , als kind zijnde vind je wel meer dingen soms.

(Panc is terug met het boek Oorlog en bevrijding in Moordrecht).

Nou heb ik hier van die oorkonde van mevrouw Hoogetboom. Ze kwam uit Den Haag.

H: Er staat me een ander naam bij.

J: Ja een andere naam. Ik weet het niet meer.

H: Een freule! Daar had Wim het over toch?

J: Ja!

P: Dat boekje he? Ik loop eventjes heen en weer,. Dat is het. Het was een schuilnaam he?

(Henk en Jaap lezen in het boek)

H: Ja Six! Six tot Oterleek! Ze is het wel!

J: Ja.. dat was het ja..

H: ja klopt!

J: een hoop informatie staat er in hoor!

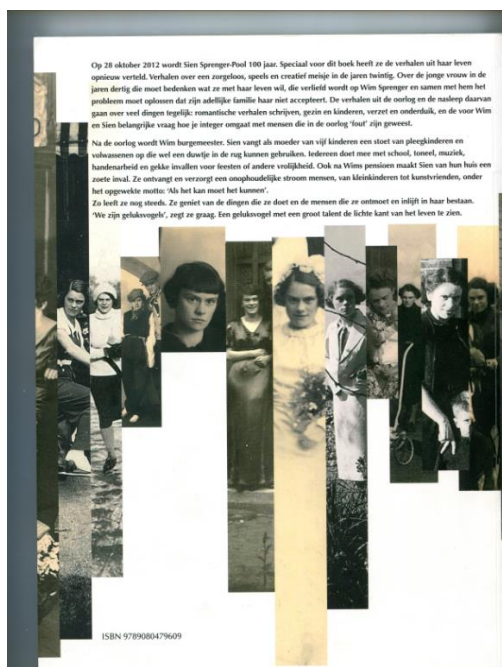
H: Bladzijde 50 van oorlog en bevrijding in Moordrecht dan staat het nu op het bandje en kan ik het later terugvinden.

Chapter 5 “100 jaar Sien Sprenger in haar eigen woorden”

CH05-A Cover 100 jaar Sien Sprenger

CH05-B Backside 100 jaar Sien Sprenger

CH05-C Announcement at page 74 of Sprenger-book

74
O.W., don 7. mei 1945

Dienststelle
Feldpost-Nr. 46986

Übergabe -
Übernahme - Verhandlung

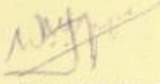
Von der Dienststelle Feldpost-Nr. 46986 wurden heute an Bürgermeisterei Moordrecht die Unterkunft der Lindeit, (Tapetenfabrik Moordrecht), sowie Kraftfahrzeuge und Geräte gemäß Anlage 1 und 2 ordnungsgemäß übergeben.

Übergeben:

Hauptmann

Übernehmen:

Kommandant der niederl. Militärkraft

Wims activiteiten na terugkeer in Moordrecht. In juli 1942 werden de Koninklijke Verenigde Tapijfabrieken aan de Hollandse IJssel in Moordrecht door de Duitsers bezet. Er werden o.a. schietoefeningen en oefeningen met gasmaskers gehouden. Wim tekende op dit document, op 7 mei, de overgave met commandant Karl Brand. Op 26 mei 1945 gaf hij de fabriek terug aan de eigenaren zodat de productie weer op gang kon komen.

N.B.S. Moordrecht Bekendmaking

Ingevolge bevel van den Commandant der Binnenlandse Strijdkrachten is mij meegedeeld, dat:

het kaalscheren van hoofden van vrouwen, die zich met den vijand hebben afgegeven, achterwege dient te blijven, zulks niet alleen omdat een dergelijke handelwijze niet overeenkomt met onze waardigheid, maar tevens omdat de vrouwen evenals de mannen, die zich gedurende de bezettingstijd hebben misdragen, hun gerechte straf zullen ontvangen van den bevoegden rechter

Mij is opgedragen, ervoor te waken, dat in deze gemeente het publiek zich niet aan dergelijke ongewenste gevoelsuitingen schuldig maakt.

Ik doe bij dezen een dringend beroep op de steun van de gehele Moordrechtse bevolking, in het bijzonder op die van ouders en opvoeders en verzoek een ieder, zijn zelfbeheersing te bewaren.

Laat U niet verleiden tot handelingen, welke een goed Nederlander niet passen, en hoedt U voor DE METHODEN, die wij van onze tegenstanders juist nooit verdragen en steeds als het bewijs van gebrek van beschaving beschouwd hebben.

De betrokken vrouwen en meisjes geef ik intusschen de raad, zich van elke vorm van provocatie te onthouden.

MOORDRECHT, 11 Mei 1945.

De Plezantste Commandant,
W. H. SPRENGER.

CH05-D 3 other pictures in Sprenger-book

Chapter 6 “Geert Hovingh and the Rijnsburg Connection”

CH06-A <https://www.hdc.vu.nl/nl/nieuws-agenda/nieuwsarchief/2015/Predikanten.aspx>

https://www.hdc.vu.nl/nl/nieuws-agenda/nieuwsarchief/2015/Predikanten.aspx

**VRIJE
UNIVERSITEIT
AMSTERDAM**

HDC Historisch
Documentatiecentrum
voor het Nederlands
Protestantisme (1800-heden)

Home | Co
Algemene VU site > VUnet s
Tekstgrootte - +

Het HDC | Nieuws en Agenda | Archieven | Onderzoek | Onderwijs | Online informatie | VU Erfgoed

Home > Nieuws en Agenda > Nieuwsarchief > Predikanten

Agenda

Recent Nieuws

Nieuwsarchief

Novum HDC-nieuwsbrief

Volg het HDC

Nieuws

< Nieuwsarchief

17-04-2015

Predikanten in de frontlinie

Verslag van de bijeenkomst op 9 april 2015

Dat de Tweede Wereldoorlog nog altijd, ook ruim zeventig jaar na dato, een 'open zenuw' is bleek nog eens tijdens de studiemiddag 'Predikanten in de frontlinie'. De gevolgen van hun deelname aan het verzet', die donderdagmiddag 9 april 2015 plaatsvond in de Keizersgrachtkerk in Amsterdam. De aanleiding voor de middag vormde het gelijknamige boek van predikant en historicus Jan Ridderbos, die na eerdere studies een veelomvattende monografie publiceerde over het lot van in het bijzonder gereformeerde predikanten in oorlogstijd. De bijeenkomst werd georganiseerd door het Archief- en Documentatiecentrum te Kampen, het Historisch Documentatiecentrum voor het Nederlands Protestantisme van de Vrije Universiteit en de Keizersgrachtkerk. [Klik hier voor het verslag](#)

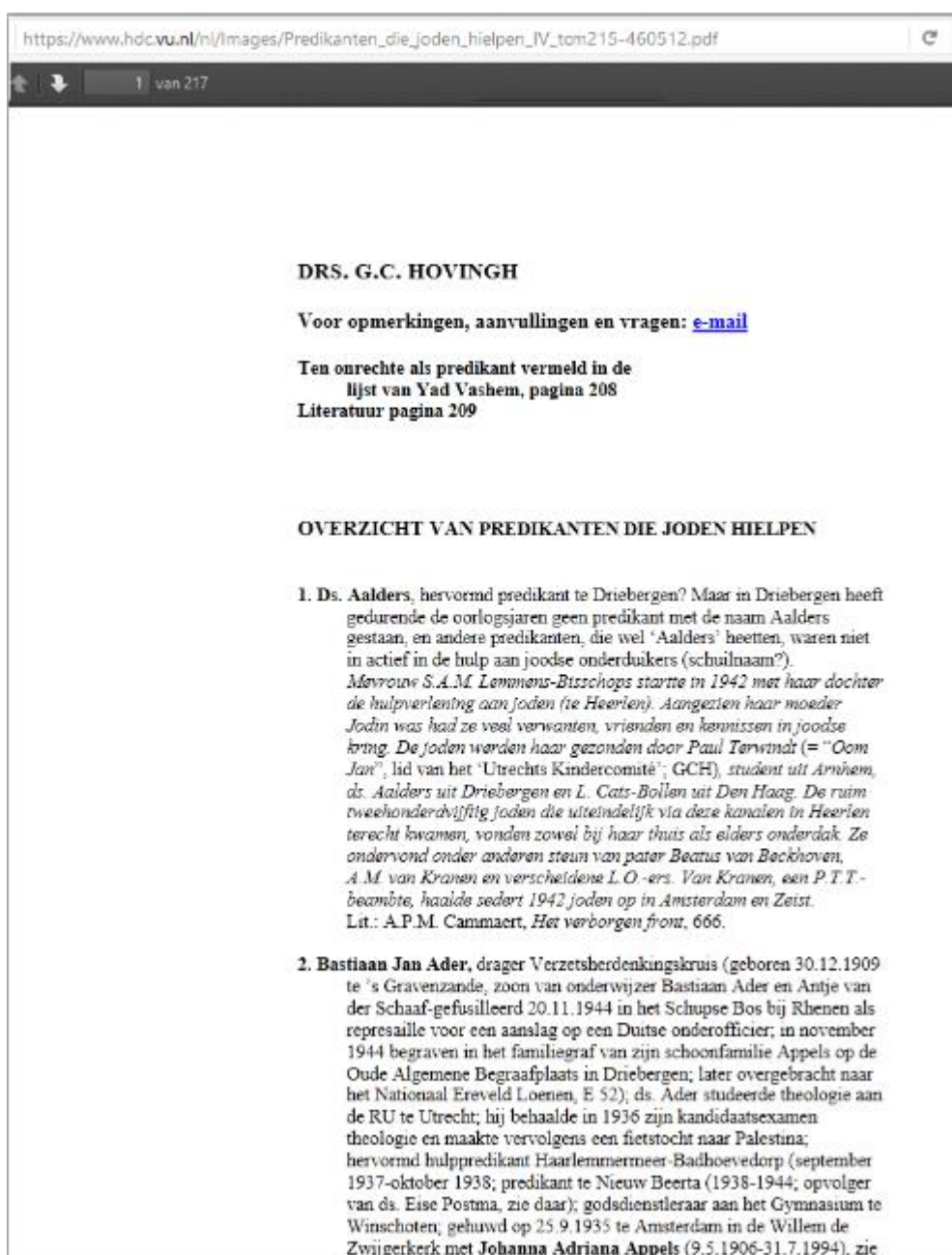
Drs. G.C. Hovingh uit Zuidlaren maakte een overzicht van predikanten die joden hielpen, met een uitgebreide literatuurlijst. [Klik hier voor het overzicht](#)

April 2017

Page 78

Nomination for Yad Vashem

CH06-B Predikanten die Joden hielpen by Drs G. Hovingh (PDF) <-- Click on the link to see the document

CH06-C The birth of Catharina's father

<https://www.wiewaswie.nl/nl/detail/44412282>

WieWasWie
Iedereen heeft een geschiedenis

CBG sites

Zoeken Bronnen

BS Geboorte met Mozes Hartog Kuijper

Kind	Mozes Hartog Kuijper	Documenttype	BS Geboorte
Geboortedatum	15-09-1852	Erfoedinstelling	Brabants Historisch Informatie Centrum
Geslacht	Man	Plaats instelling	's-Hertogenbosch
		Collectiegebied	Noord-Brabant
Vader	Hartog Mozes Kuijper	Archief	50
		Registratienummer	3168
Moeder	Elisabeth Gotlib	Aktenummer	69
		Registratiedatum	16-09-1852
Gebeurtenis	Geboorte	Akteplaats	Grave
Datum	15-09-1852	Boek	Geboorteregister Grave 1852
Gebeurtenisplaats	Grave		

CH06-D The birth of Celine's grandfather

(being the brother of Mozes Hartog Kuijper)

<https://www.wiewaswie.nl/nl/detail/44413337>

WieWasWie
Iedereen heeft een geschiedenis

CBG sites

Zoeken Bronnen

BS Geboorte met Jacob Hartog Kuijper

Kind	Jacob Hartog Kuijper	Documenttype	BS Geboorte
Geboortedatum	17-10-1858	Erfoedinstelling	Brabants Historisch Informatie Centrum
Geslacht	Man	Plaats instelling	's-Hertogenbosch
		Collectiegebied	Noord-Brabant
Vader	Hartog Mozes Kuijper	Archief	50
		Registratienummer	3169
Moeder	Elisabeth Gotlib	Aktenummer	77
		Registratiedatum	18-10-1858
Gebeurtenis	Geboorte	Akteplaats	Grave
Datum	17-10-1858	Collectie	Deel: 3169, Periode: 1858
Gebeurtenisplaats	Grave	Boek	Geboorteregister Grave 1858

CH06-E The marriage of Celine's parents

<https://www.wiewaswie.nl/nl/detail/2008376>

WieWasWie
Iedereen heeft een geschiedenis

CBG sites Zoeken Br

BS Huwelijk met Simon Jacob Kuijper

Bruidegom	Simon Jacob Kuijper	Documenttype	BS Huwelijk
Geboorteplaats	Rotterdam	Erfoedinstelling	Stadsarchief Rotterdam
Leeftijd	29	Plaats instelling	Rotterdam
		Collectiegebied	Zuid-Holland
Bruid	Julia Vecht	Pagina	L56
Geboorteplaats	Kampen	Registratiedatum	1921
Leeftijd	24	Akteplaats	Rotterdam
Vader van de bruidegom	Jacob Hartog Kuijper		
Moeder van de bruidegom	Antje Blazer		
Vader van de bruid	Abraham Vecht		
Moeder van de bruid	Saralina Kannegieter		
Gebeurtenis	Huwelijk		
Datum	17-08-1921		
Gebeurtenisplaats	Rotterdam		

CH06-F The death of Celine in Auschwitz

<https://www.wiewaswie.nl/nl/detail/1193504>

WieWasWie

Iedereen heeft een geschiedenis

CBG sites

Zoeken

Bronnen

Nie

BS Overlijden met Celine Johanna Kuijper

Overledene	Celine Johanna Kuijper	Documenttype	BS Overlijden
Geboorteplaats	Rotterdam	Erfgoedinstelling	Stadsarchief Rotterdam
Relatie	Simon Jacob Kuijper	Plaats instelling	Rotterdam
Relatie	Julia Vecht	Collectiegebied	Zuid-Holland
Gebeurtenis	Overlijden	Pagina	v4---035v
Datum	27-08-1943	Registratiedatum	1951
		Akteplaats	Rotterdam
		Opmerking	akte nr. 1762; overleden in de omgeving van Auschwitz (Polen); geb: 04-03-1923

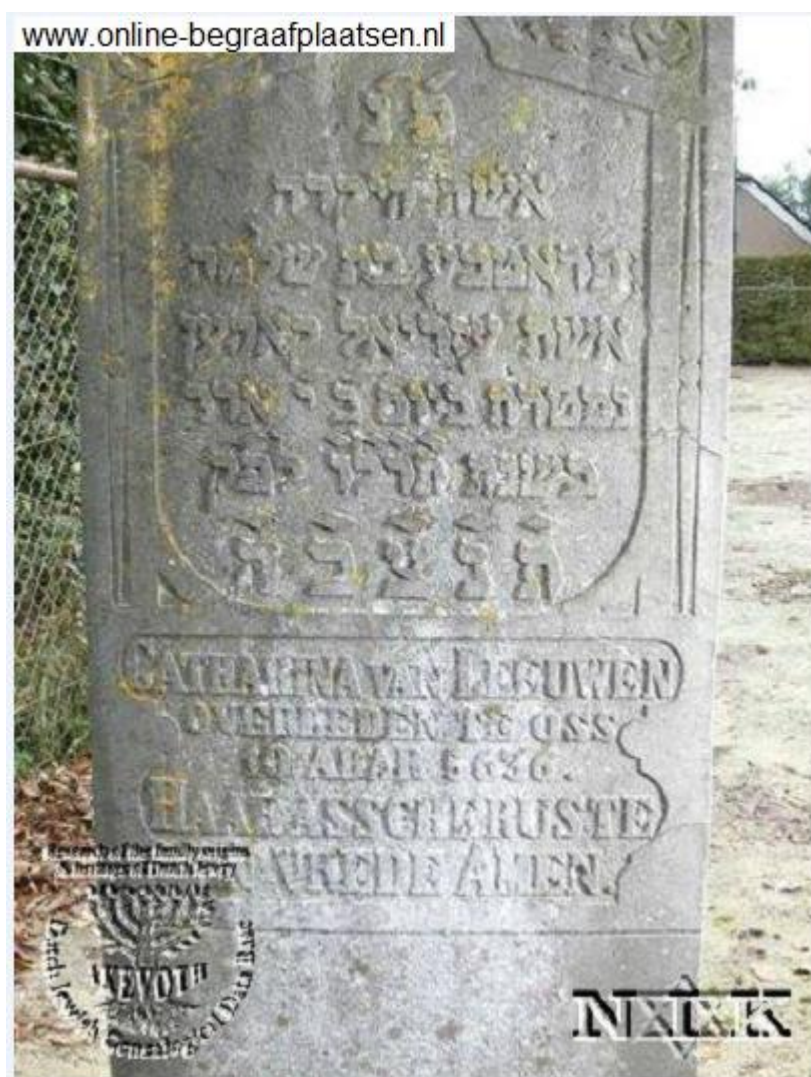

Appendix A Catharina's Jewish Ancestry

APPA-A   [Grave Elisabeth Kuijper-Gotlieb - Jewish Cemetary.jpg](#)

APPA-B [Tombstone Catharina Van Leeuwen.jpg](#)

APPA-C Death Certificate Catharina Van Leeuwen.jpg

No. 20

In het jaar een duizend acht honderd zes en zeventig, den zeventen
der maand Maart, zijn voor ons Ambtenaar van den Burgerlijken Stand der gemeente
OSS, provincie Noordbrabant, verschenen: _____
Aaron Hies _____ van beroep koopman
oud zevenenveertig jaren, wonende te Oss, bekende _____ en _____
Martinus Boeyen _____ van beroep arbeider
oud drie en vijftig jaren, wonende te Oss, bekende _____ van de overledene, welke
aan ons verklaard hebben, dat alhier op den zesden deser maand _____
om vijf ure des voor middags is overleden: _____
Catharina van Leeuwen _____
van beroep zonder _____ oud zevenenveertig jaren, geboren
te Berchem provincie alsvoor _____ wonende te Oss
Echtgenoot van Israel Cohen de Raad koopman
wonende te Oss dochter van Salomon van
Leeuwen en Francijn van Ven beide overleden
_____

en hebben wij hiervan opgemaakt de tegenwoordige akte, die, na voorlezing, is geteekend door ons
en de Comparanten _____

A. Hies.
Boeyen

De Ambtenaar van den Burgerlijken Stand voornoemd,
H. De Raay

APPA-D Bevolkingsregister Grave 1890-1900 - Fam Kuijper.jpg

										Nommer van het Blad 48									
Voornamen	Geboortedatum	FAMILIENAAM	VOORNAMEN	Geboortedatum	Geboorteplaats	Geboortedatum	Geboorteplaats	Geboortedatum	Geboorteplaats	Kerkgehoort	Geboortedatum	Geboorteplaats	Geboortedatum	Geboorteplaats	Geboortedatum	Geboorteplaats	Geboortedatum	Geboorteplaats	Geboortedatum
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	1891	Kuijper	Kuijper	1891	Grave	1891	Grave	1891	Grave	1891	Grave	1891	Grave	1891	Grave	1891	Grave	1891	Grave
2	1891	Kuijper	Kuijper	1891	Grave	1891	Grave	1891	Grave	1891	Grave	1891	Grave	1891	Grave	1891	Grave	1891	Grave
3	1891	Kuijper	Kuijper	1891	Grave	1891	Grave	1891	Grave	1891	Grave	1891	Grave	1891	Grave	1891	Grave	1891	Grave
4	1891	Kuijper	Kuijper	1891	Grave	1891	Grave	1891	Grave	1891	Grave	1891	Grave	1891	Grave	1891	Grave	1891	Grave
5	1891	Kuijper	Kuijper	1891	Grave	1891	Grave	1891	Grave	1891	Grave	1891	Grave	1891	Grave	1891	Grave	1891	Grave

APPA-E Meaning abbrev persoonskaart.jpg

Algemeen		Kerkelijk gezindte	
A of a	ambtshalve	A	Apostolische Gemeente
a.i.	ambtshalve ingeschreven	A.E.	Anglicaans-Episcopale Kerk
AK	(zie) aparte kaart (van de betr. persoon)	A.I.	Afgescheiden Israëlitische Gemeente
Arr.Rb.	Arrondissementsrechtbank	C.A.	Christelijk Afgescheiden Gemeente
beh.d.	behuwd dochter (kind van echtgenote)	C.E.	Christelijk Evangelische Gemeente
beh.z.	behuwd zoon (kind van echtgenote)	C.G.	Christelijk Gereformeerde Kerk
B.D.	buitengewoon dienstplichtig	D	Doopsgezinde Gemeente
B.S.	Burgerlijke Stand	D.E.	Duitse Evangelische Gemeente
C, C1, C2	bij controle gebleken	E.B.	Evangelische Broedergemeente (Hernhutters)
Contr.	bij controle gebleken	E.L.	Evangelisch Luthers Kerkgenootschap
d of dv	dochter of dochter van	E.P.	Engelse Presbyteriaanse Gemeente
D	(gewoon) dienstplichtig	Geen	Geen kerkgenootschap of vereniging met godsdienstig doel
Gev. B.S.	geverifieerd met Burgerlijke Stand	G.G.	Gereformeerde Gemeente of: Gemeente van Gedoopte Christenen
G.D.	gewoon dienstplichtig	G.K.	Gereformeerde Kerken
G.K.	Gestichtskaart	G.O.K.	Gereformeerde Gemeente onder het Kruis
H	hoofd (in kolom beroep / bedrijf)	H.A.	Gemeente der Herstelde Apostolische Zendingkerk
h, hv	huishouding van	H.A.E.A.	Hersteld Apostolische Zendingsgemeente in de Eenheid der Apostelen
H.K.	hulpkaart	H.L.	Hersteld Evangelisch Luthersch Kerkgenootschap
HL	? betekenis niet bekend	L.H.	Leger des Heils
h.v.	zie h, hv	N.H.	Nederlands/Nederduits Hervormd Kerkgenootschap
i, inw.	inwonend (in kolom adres)	N.I.	Nederlands Israëlitisch Kerkgenootschap
i.d. of i/d	in dienst (bij ...)	N.Zb.	Nederlandsche Zionistenbond
I.R.	invaliditeitsrente	O.C./ O.B.	Kerkgenootschap der Oud-Bisschoppelijke Cleresie (Oud Katholiek)
KB	kamerbewoning (in kolom adres)	O.G.	Oud-Gereformeerde Gemeente
I.g.	laatste gemeente van inwoning	O.G.K.	Oud-Gereformeerde Kerk
L.S.	Landstorm	P.I.	Portugees Israëlitisch Kerkgenootschap
N (+ datum in potlood): ? betekenis niet bekend		R	Remonstrantse Broederschap
N.D.	niet dienstplichtig	R.C. of	
O	ondergeschikte (in kolom beroep / bedrijf)	R.K.	Rooms Katholiek Kerkgenootschap
O.R.	ouderdomsrente (+ nummer en kantoor van toekenning)	S	Schotse Gemeente
P	pensioen	Th.V.	Theosophische Vereniging
Pers.	persoonskaart aangelegd (1939)		
PK	persoonskaart aangelegd (1939)		
P.P.	pensioen van het ABP		

APPA-F <https://www.bhic.nl/een-gebedshuis-in-joods-christelijke-traditie>

BRABANTS HISTORISCH
INFORMATIE CENTRUM

 Ontdekken Onderzoeken   Mijn BHIC

Mijn plaats Ons Brabant Verhalen Praat mee

Een gebedshuis in Joods-christelijke traditie

Rien Wols
vertelde op 2 november 2009 om 11:17 uur

Grave heeft lang een (kleine) Joodse gemeenschap gehad. Het BHIC heeft een foto van een schilderij van F. van der Putten, waarop een huis aan de Maaskade staat dat als synagoge gebruikt zou zijn.

In het laatste kwart van de negentiende eeuw bouwde deze gemeenschap zich een echt gebedshuis. Tijdens de Duitse bezetting is de synagoge gesloten en na de oorlog heeft de gereformeerde gemeente de voormalige synagoge gekocht en daar dertig jaar lang gekerkt. Tegenwoordig is het karakteristieke pand als particulier woonhuis in gebruik.

In de Oliestraat richtte de Graafse Joodse gemeenschap een synagoge op. Het gebouw werd op 10 november 1871 ingewijd. Dat was ruim een eeuw na een [antisemitische actie](#) van de ambtman van Grave. Het aantal Joden schommelde in de negentiende eeuw tussen de 50 en de 100.

Dat aantal nam in de beginjaren van de twintigste eeuw snel af. Bij het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog in mei 1940 woonden er nog tien joodse mensen in Grave. Herman Gottlieb met zijn vrouw, zoon en twee dochters; het echtpaar op leeftijd Nathan en Sara Gottlieb; Elisabeth Gottlieb; Levie van Leeuwen en zijn zus Dina van Leeuwen.

Deze kleine Joodse gemeenschap zou binnen enkele jaren geheel verdwijnen uit Grave: in juni 1940 vertrok Herman met zijn gezin naar Nijmegen. Op 3 augustus 1941 overleed Levie van Leeuwen. Hij werd begraven op de joodse begraafplaats in Grave. Datzelfde gebeurde met Sara Gottlieb, die op 19 januari 1942 overleed. Haar man Nathan is later opgepakt en via Westerbork naar Auschwitz gegaan, waar hij in augustus 1943 is vermoord.

Op 25 september 1942 overleed de ongetrouwde Elisabeth Gottlieb. Zij is begraven op de joodse begraafplaats in Oss.

APPA-G <http://jck.nl/nl/page/oss>

Al in de Middeleeuwen werd er melding gemaakt van joodse inwoners van Oss. Een echte gemeente kon zich vanaf het midden van de achttiende eeuw vormen, dankzij het tamelijk tolerante toelatingsbeleid dat de plaats voerde. In die periode verwierven de eerste joden ook het poorterschap.

Prentbirefkaart van de kantine van de vleeswarenfabriek in Oss, ca. 1940

In het begin van de negentiende eeuw werd in Oss aan de Varkensmarkt eensynagoge ingericht in een gehuurde ruimte. Tevoren werden er al vanaf 1764 godsdienstoefeningen gehouden in privé-woningen. De bouwvallige synagoge aan de

---

APPA-H   Email from Kamp Westerbork

From: **Kamp Westerbork** <Info@kampwesterbork.nl>

Subject: FW: Elisabeth van Gich-Kuyper: 27 April 1943

To: "matthewkalkman@gmail.com" <matthewkalkman@gmail.com>

Dear Matthew

The information we have is that Elizabeth was born in Grave on 1887 January 3. She was sent to Westerbork on 1943 April 10. She lived in Barrack 57. From here she was deported to Sobibor on 1943 April 27. She was murdered in the gaschambers on 1943 April 30.

Her (uncle) Herman was born in Grave on 1877 March 3. He was sent to Westerbork on 1943 March 4. He lived in Barrack 65. He was deported to Sobibor on 1943 March 13. He was murdered there three days later.

Met vriendelijke groet,

Guido Abuys

Conservator

Word Vriend

I www.kampwesterbork.nl

F www.facebook.com/kampwesterbork

T www.twitter.com/kampwesterbork

Op de hoogte blijven van onze activiteiten? Vraag de agenda aan via info@kampwesterbork.nl

Oosthalen 8 • 9414 TG Hooghalen • The Netherlands

T +31 (0)593 59 26 00 • F +31 (0)593 59 25 46

info@kampwesterbork.nl • www.kampwesterbork.nl

www.kampwesterbork.nl/en/geschiedenis/index.html
 Zoeken

[Home](#)
[Museum](#)
[History](#)
[The Persecution of the Jews](#)
[Education](#)

[Refugee Camp](#)
[Durchgangslager](#)
[Persecution of Sinti and Roma](#)
[Internment Camp](#)
[Military Camp](#)
[Repatriation Camp](#)
[Schattenberg Accommodation](#)
[Demolition and Redevelopment](#)

Westerbork > History

History

Camp Westerbork is best-known for the period between 1942 to 1945, although the camp was established in 1939 and remained in almost constant use until 1971.

Durchgangslager

[MEER >](#)

Refugee Camp

On 9th October, 1939, the first 22 refugees arrived at the newly-established Westerbork Central Refugee Camp. In the following months, hundreds of refugees were housed in the camp.

[MEER >](#)

Persecution of Sinti and Roma

[MEER >](#)

Internment Camp

[MEER >](#)

Military Camp

On 1st December, 1948, the Ministry of War took over Camp Westerbork. Two major military offensives had started in the former Dutch East Indies, putting a great strain on the few military camps in the Netherlands.

[MEER >](#)

Repatriation Camp

[MEER >](#)

[f](#)
[t](#)
[i](#)
[in](#)
[v](#)
[p](#)

Adress and facilities

Adress and route description

Herinneringscentrum Kamp Westerbork
Oosthalen 8
9414 TG Hooghalen
T 0593 - 592600
F 0593 - 592546
E [info\(at\)kampwesterbork.nl](mailto:info(at)kampwesterbork.nl)

Getting there by car, bus or motorbike? Click [here](#) for route descriptions.

Wheelchairs

The Memorial Centre provides wheelchairs for the use in the museum.

Museumcafé

Need a cup of coffee or lunch? We serve hot and cold drinks, pastry, sandwiches and soup in the museumcafé.

Museumshop

The Memorial Centre has a webshop with a comprehensive range of books. You can also place an order at our [webshop](#).

Opening hours and entrance

Opening hours and entrance fee

Opening hours
Monday to Friday 10.00 - 17.00
Saturdays and Sunday 11.00 - 17.00

Closed on December 25 and 31, January 1 and January 9 to January 26

Entrance fee

Children:	free
8 tot 18 years old:	€ 4,00
18 and older:	€ 8,50
Friends:	free
Veterans:	free

Newsletter

Newsletter
Click [here](#) for the latest news about the redevelopment of the camp grounds and the program of the museum.

Webshop

Webshop
The Memorial Centre has a webshop with a comprehensive range of books. Go to the [webshop](#).

Appendix B, THE LETTERS FROM CATHARINA TO THE HARDIJZER'S

APPB-A Folder containing all the letters

(= the same as OV-A)

Documents Catharina Six... Kuijper			Zoeken
Naam ▲	Gewijzigd	Leden	
 1945-jul-23, Soestdijk to Hardijzer	--	3	
 1946 - june-22 - Soestdijk	--	3	
 1955- may-1 Soestdijk	--	3	
 1960- MAY -10 Soestdijk - Letter from Buning	--	3	
 1968 - May-11 - Soestdijk - Funeral Card	--	3	
 1969 -Dec-12 Molenschot	--	3	
 1972 - Aug - 09 - Molenschot	--	3	
 1977 -okt-15- Molenschot	--	3	
 1978-jul- thanks for mourning death Catharina PHOTO	--	3	
 Envelope to address A Hardijzer Moordrecht Middelweg	--	3	
 Letter to Pie date unknown	--	3	

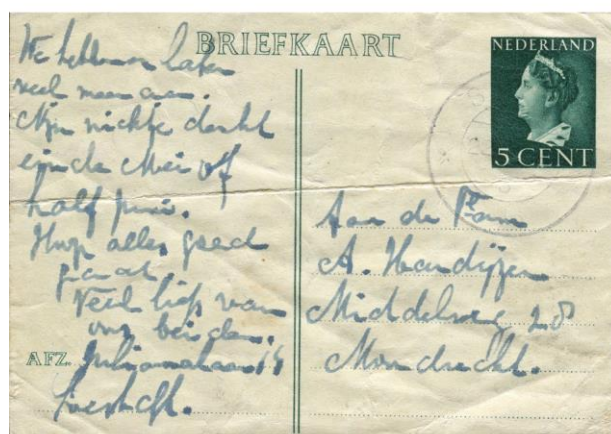

APPB-C [1946-06-22 addressed to A. Hardijzer, Middelweg 28 Moordrecht](#)

22 June 1946 - Soestdijk

Beste 12-6-46
 Lieve Mevrouw
 Het is heel erg leuk, dank
 u wel. In de ochtend
 heb ik de brieven en hoop ik
 dat een paarje mensen
 bereikt te worden. Die
 galgieren deuren heb. Het
 is nu in de ochtend
 want ik wil nog horen
 van het Dinsdag en
 van de oud naam
 de postbodekens het.

APPB-D [1955-05-01](#)

Soestdijk, Julianalaan 14, 1-5-1955

J
Soestdijk 1-5-55
Julianalaan 14
Lieve Beste Vrienden
Chag ik jullie
nog eens heel hartelijk danken voor
de gellijfe ontvangst bij jullie pleun
jubileum en dat mij zoo dat
mochten mee maken. Ben je erg
moe Pie, of is het nog al mege-
vallen. Je heeft er kracht van.
Ik hoest nog erg en ben nog geen
100%. In Saturday naar het
Bloemen corso in Haarlem geweest

erg prachtig, maar druk.
Ook wel bij jullie mee en en anders
heel blij
De Soestdijk Vrienden

APPB-E [Marriage parents Wim Hardijzer](#)

<https://www.wiewaswie.nl/nl/detail/23077171>

WieWasWie

Iedereen heeft een geschiedenis

CBG sites

Zoeken

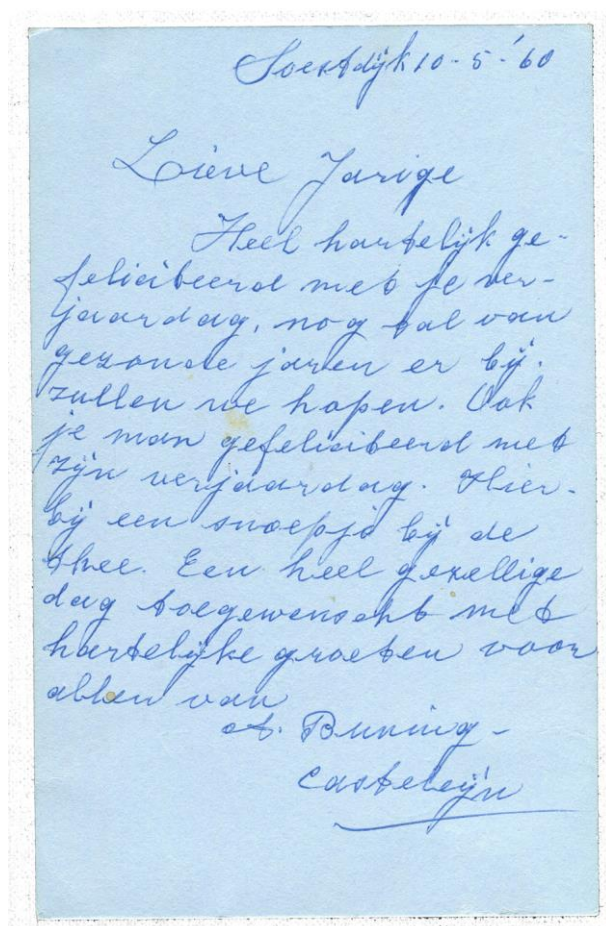
Bronnen

BS Huwelijk met Adrianus Hardijzer

Bruidegom	<u>Adrianus Hardijzer</u>	Documenttype	BS Huwelijk
Geboorteplaats	Boskoop	Erfgoedinstelling	<u>Nationaal Archief</u>
Leeftijd	25	Plaats instelling	Den Haag
		Collectiegebied	Zuid-Holland
Bruid	<u>Petronella van Vliet</u>	Aktenummer	8
Geboorteplaats	Moordrecht	Registratiedatum	01-05-1930
Leeftijd	26	Akteplaats	Moordrecht
		Aktesoort	Huwelijksakte
Vader van de bruidegom	<u>Arie Leonardus Hardijzer</u>		
Moeder van de bruidegom	<u>Lamberta Verburg</u>		
Vader van de bruid	<u>Willem van Vliet</u>		
Moeder van de bruid	<u>Klazina Adriana Sonneveld</u>		
Gebeurtenis	Huwelijk		
Datum	01-05-1930		
Gebeurtenisplaats	Moordrecht		

APPB-F   Letter from Mrs Buning

Soestdijk, 10-5-1956, Mrs Buning

Soestdijk 10-5-'60

Lieve Jansje

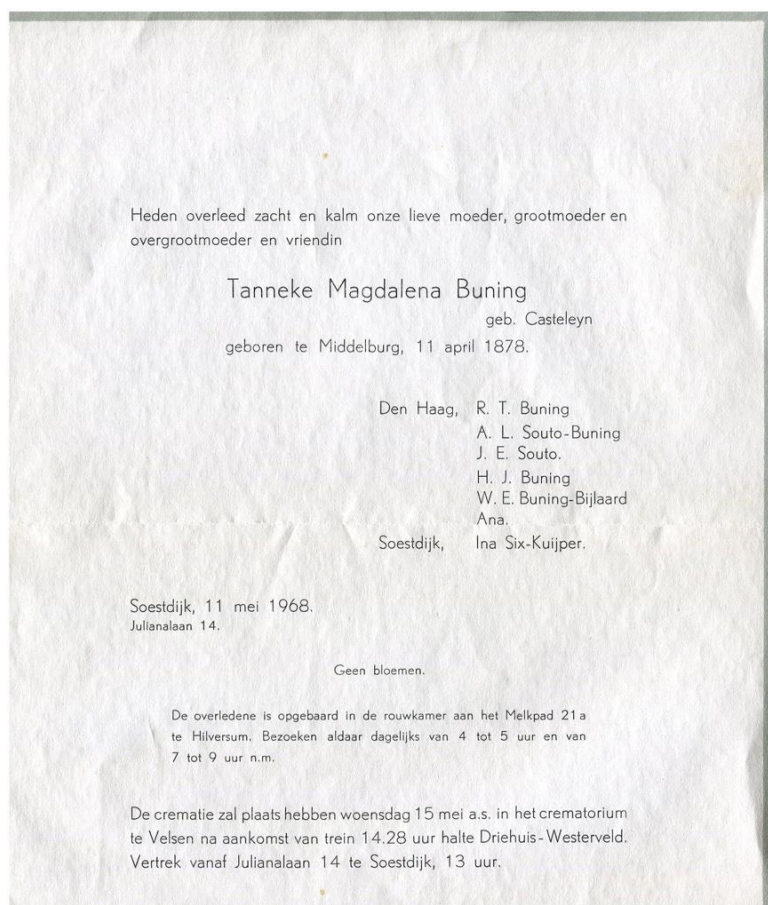
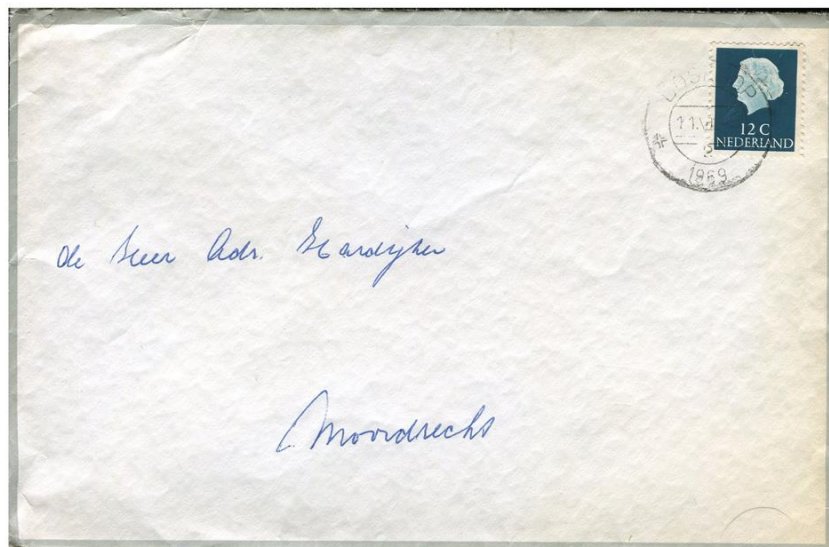
Heel hartelijk gefeliciteerd met je verjaardag, nog tal van gezonde jaren er bij zullen re hapen. Ook je man gefeliciteerd met zijn verjaardag. Hierbij een snoepje bij de Hee. Een heel gezellige dag toegewenst met hartelijke groeten van allen van

M. Buning -
Castelijns

APPB-G   Funeral card Mrs Buning

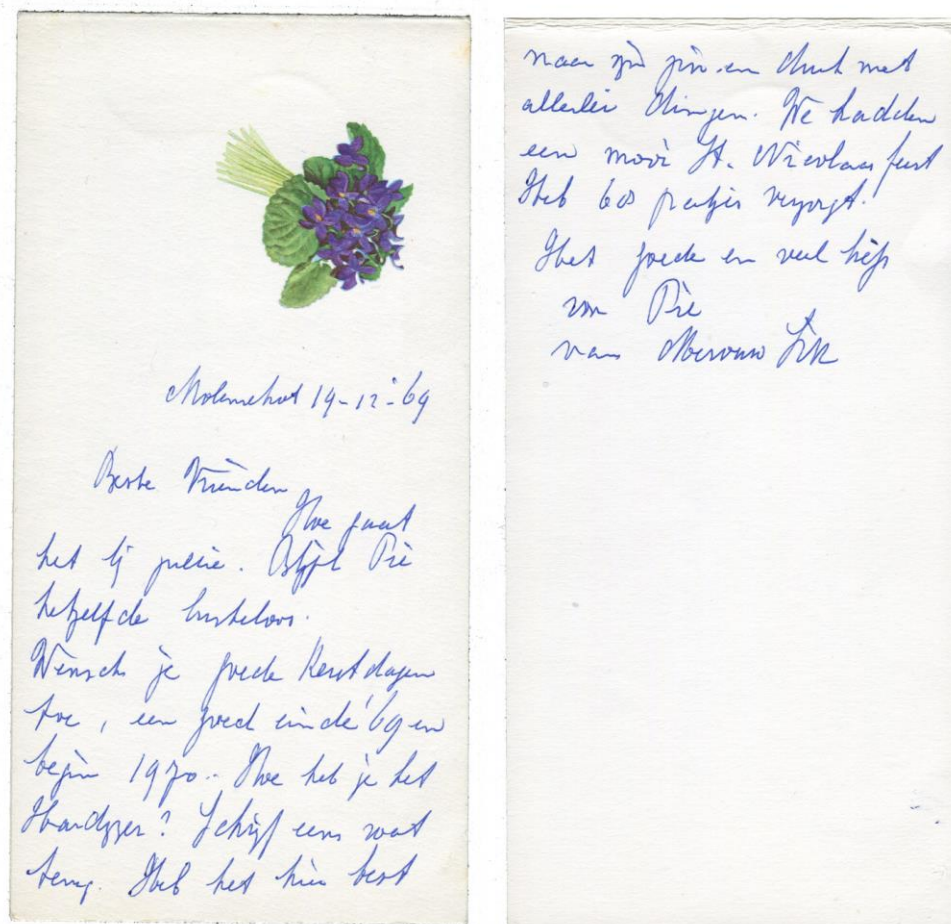
Funeral card Mrs Buning, 11-05-1968

APPB-H [1969-12-19 Molenschot](#)

Molenschot 19-12-1969

APPB-I [1972-08-09 – Molenschot](#)

Molenschot, 9-8-1972

Molenschot
9-8-72
Beste Vrienden.
Ike is
het met jullie en Pie
nog altijd behulpzaam. Ik
bikkel met de bloed
begrenzing en medelke
meer spiritus, dan bij
je onder controle.
Komen jullie nog eens
naar mij met Wim per
auto, dat word ik
pijn. Ike is het met
de Rheuma hardyge

We hebben geen vaste
pinnen. Het het hier
het. 29 mij ben ik
al vier jaar hier.
Waar blijft de tijd.
Hoe ik een wat terug
Het terug en mee
Hardyge groeten
de beste vrienden

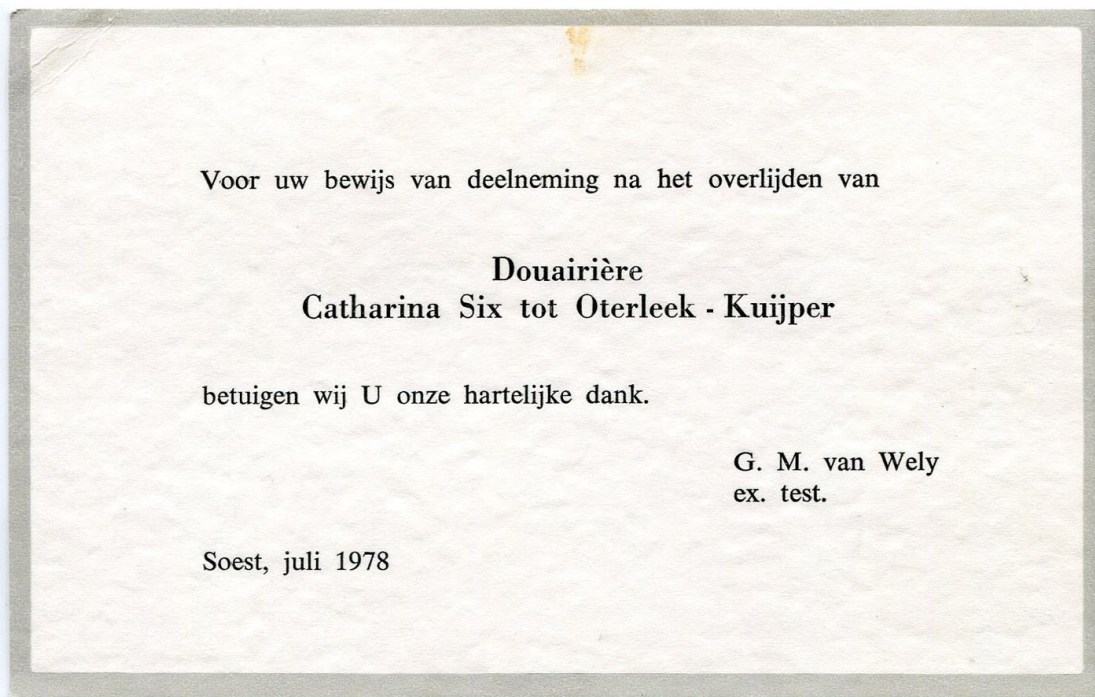
APPB-J [1977-10-15 Molenschot](#)

Molenschot, 15-10-1977

Molenschot
15 oktober 1977
Lieve Pie
Hoe gaat het met je en de kinderen in hun niks van je. Je hebt tijd genoeg om eens te schrijven of op te bellen. Geef mij je telefoonnummer eens.
Het was laatste erg gezellig je bezoek met Clazzen.
Een knap aards vrouwtje
Hartelijke groeten
ook van je zoon en vrouw
Met liefde
de besten minsten

APPB-K [1978-Jul Thank you](#)

Soest, juli 1978 Thank you

APPB-L   Envelope to Hardijzer

Envelope to Hardijzer from Cuyplaan 101 Soest

APPB-M [Letter to Pie](#)

Lieve Pie

Lieve Pie

Hoe gaar het je, we moeten weer verder
maar je hebt je kinderen en
klein kinderen en dat vergaet
veel. Effectief verder, nog wel
belust geweest met je jaardag
Ik was zelf ziek en heb je nu
de beste wensen, veel gezondheid
Ben nu weer opgeknapt, maar zij
niet.
Wij je elke jaar nog eens te
begroeten

dan komen we bij praten
Hartelijke groeten ook van
Kerk en Pie en Pep met
gezins
je onze vriendin.

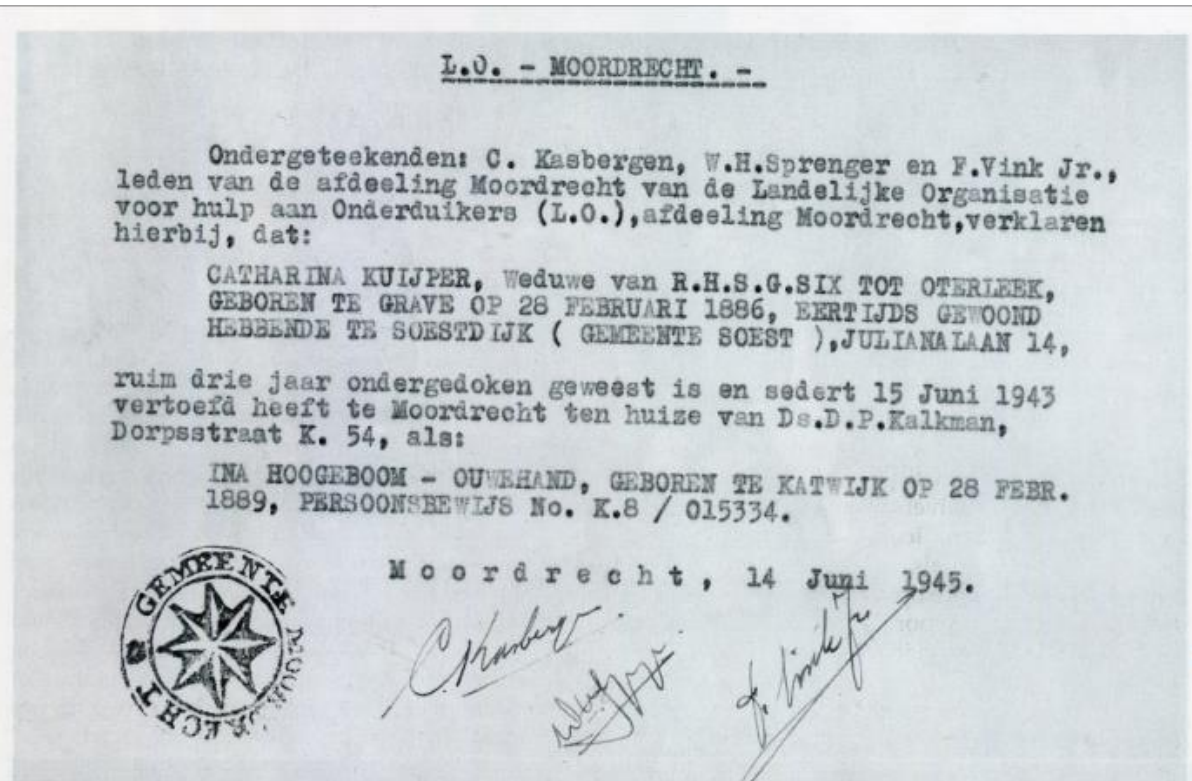
APPENDIX C “PANC VINK’s OORLOG EN BEVRIJDING IN MOORDRECHT

APPC-A Picture of Oorlog en Bevrijding in Moordrecht

APPC-B Page 50 of this book

(The same as CH04-A)

Een bedrag van f 550,— werd betaald aan de Stichting 1940-1945, de helft van het batig saldo van de brandstoffencommissie.

Voor diegenen die het verhaal nog eens geheel precies willen lezen, is er het fraaie oranje boekje, waarin dit in 1945 uitvoerig is opgeschreven.

Oorkonde voor mevr. "Hoogenboom"

Op 19 november 1945 werd de algemene slotvergadering gehouden van het noodcomité Moordrecht, in de bovenzaal van café "Het Posthuis". Naast de dank die pastoor van Schaik brengt aan alle medewerkers en medewerksters, richt hij een bijzonder woord tot mevr. Hoogenboom, die er dagelijks door weer en wind op uit ging voor zieken, kraamvrouwen, kinderen en ouden van dagen. Zij krijgt hiervoor een oorkonde. Zij was als

jodin enkele jaren ondergedoken in het huis van de familie Kalkman aan de Dorpsstraat.

Op een predikantenvergadering werd Ds. Kalkman benaderd door Ds. Post uit Rijnsburg, broer van de bekende verzetsstrijder Johannes Post. Hij vroeg of hij een joodse dame in huis kon verbergen. Ds. Kalkman besloot toen haar in zijn gezin op te nemen als een evacué uit Den Haag. Haar werkelijke naam was de Hoogwelgeboren Vrouwe de Douairière I. Six, geboren Kuyper, maar in het gezin was ze tante Ina uit Den Haag. Hier was veel moed voor nodig, want op het huisvesten of verbergen van Joden stond onherroepelijk de doodstraf. Het is gelukkig allemaal goed gegaan, zo goed zelfs dat zij iedere dag kon gaan en staan waar ze wilde en zo ook nuttig werk voor de Moordrechtse bevolking kon doen. Na de oorlog is ze weer terug gegaan naar haar oude huis in Soestdijk.

APPC-C Officers card Frans Vink jr with signature (The same as CH02-E)

Naam	Vink		T
Voornamen	Frans		
Geb. datum en plaats	10 maart 1915	No. P.B. 115/001956	
Woonplaats	Moordrecht		
Adres	0256		
Burg. staat	en kinderen beneden 18 jaar: Gehuwd (Vrij Kade)		
Lichting en onderdeel 9 Mei 1940	2. Regt. Gen. Troepen		
Rang	Lichting 25.		
Wapen			
Datum van opkomst	5 Mei 1945		
Beroep	aanwoner architect. Inkomens per week: f 40.-		
Keuring	Bijzonderheden Handtekening van betrokkene ten bewijze dat het hem bekend is, dat hy beschouwd wordt als militair en als zodanig onderworpen aan de militaire straf en tuchtwetgeving.		
stempel	Moordrecht, 5 Mei 1945		

Reg. off. SG

APPC-D Officers card Wim Sprenger with signature (The same as CH02-F)

Naam	Sprenger		T
Voornamen	Willelm Herman		
Geb. datum en plaats	10 maart 1913	No. P.B. 115/002007	
Woonplaats	Moordrecht		
Adres	EE 50		
Burg. staat	en kinderen beneden 18 jaar: Gehuwd 5 kinderen.		
Lichting en onderdeel 9 Mei 1940	Lichting 19 53		
Rang	3-III - 1136 R.S.		
Wapen	Maandig.		
Datum van opkomst	5 Mei 1945		
Beroep	Inkomens per week		
Keuring	Bijzonderheden Handtekening van betrokkene ten bewijze dat het hem bekend is, dat hy beschouwd wordt als militair en als zodanig onderworpen aan de militaire straf en tuchtwetgeving.		
stempel	Moordrecht, 5 Mei 1945		

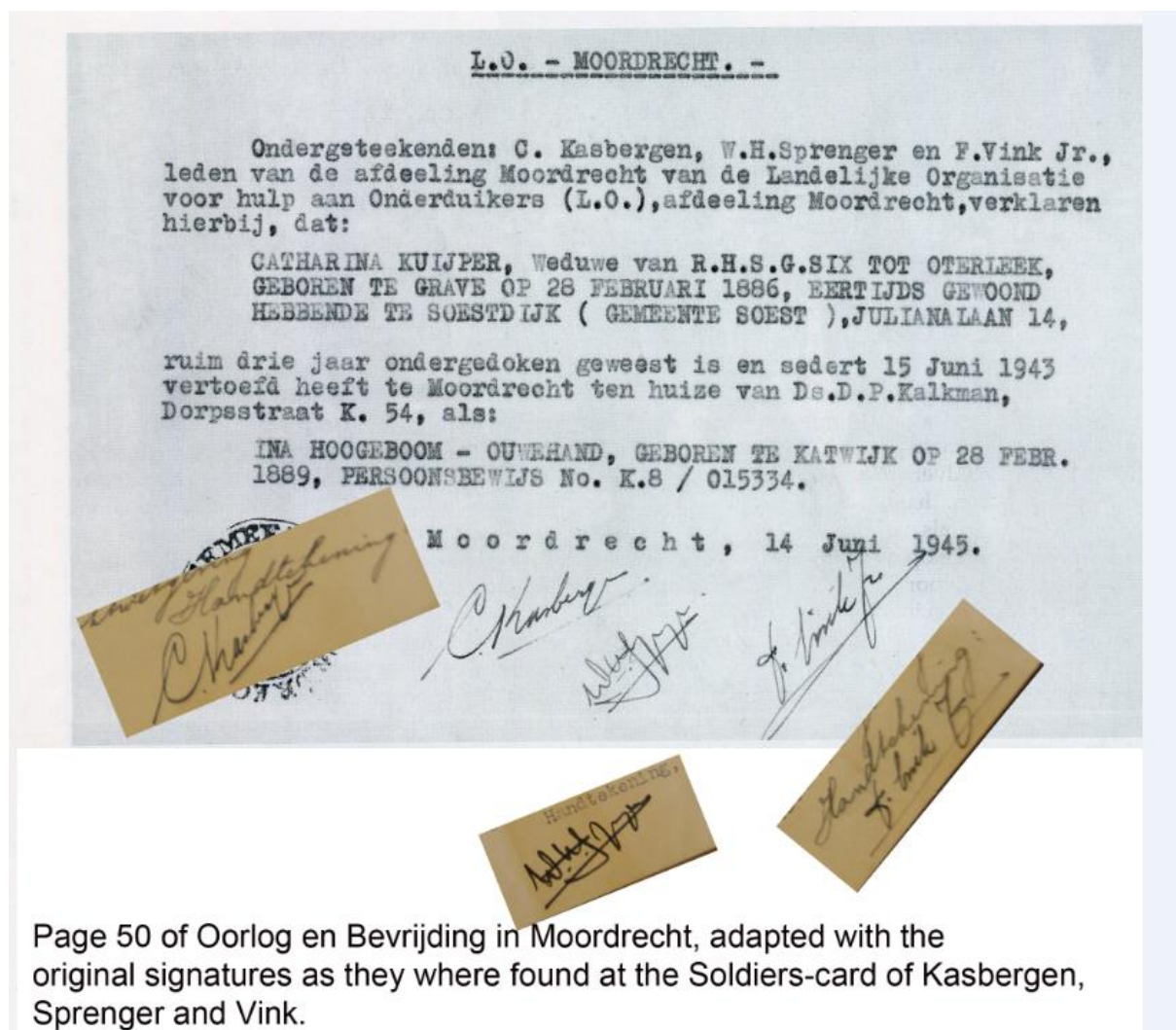
Reg. off. SG

APPC-E Officers card Cornelis Kasbergen with Signature (The same as CH02-G)

Naam	Kasbergen		T
Voornamen	Cornelis		
Geb. datum en plaats	24.11.14 Oudekerk	No. P.B. 115/000673	
Woonplaats	Moordrecht		
Adres	K. 11.		
Burg. staat	en kinderen beneden 18 jaar: Gehuwd 1 kind.		
Lichting en onderdeel 9 Mei 1940	3. Regt. Infanterie		
Rang	Lichting 34		
Wapen			
Datum van opkomst	5 Mei 1945		
Beroep	Inkomens per week: f 43.-		
Keuring	Bijzonderheden Handtekening van betrokkene ten bewijze dat het hem bekend is, dat hy beschouwd wordt als militair en als zodanig onderworpen aan de militaire straf en tuchtwetgeving.		
stempel	Moordrecht, 5 Mei 1945		

Reg. off. SG

APPC-F Page 50, compare signatures

N.B.S. Moordrecht Bekendmaking

Ingevolge bevel van den Commandant der Binnenlandse Strijdkrachten is mij meegedeeld, dat:

het kaalscheren van hoofden van vrouwen, die zich met den vijand hebben afgegeven, achterwege dient te blijven, zulks niet alleen omdat een dergelijke handelwijze niet overeenkomt met onze waardigheid, maar tevens omdat de vrouwen evenals de mannen, die zich gedurende de bezettingstijd hebben misdragen, hun gerechte straf zullen ontvangen van den bevoegden rechter

Mij is opgedragen, ervoor te waken, dat in deze gemeente het publiek zich niet aan dergelijke ongewenste gevoelsuitingen schuldig maakt.

Ik doe bij dezen een dringend beroep op de steun van de gehele Moordrechtse bevolking, in het bijzonder op die van ouders en opvoeders en verzoek een ieder, zijn zelfbeheersing te bewaren.

Laat U niet verleiden tot handelingen, welke een goed Nederlander niet passen, en hoedt U voor DE METHODEN, die wij van onze tegenstanders juist nooit verdragen en steeds als het bewijs van gebrek van beschaving beschouwd hebben.

De betrokken vrouwen en meisjes geef ik intusschen de raad, zich van elke vorm van provocatie te onthouden.

MOORDRECHT, 11 Mei 1945.

De Plaatselijke Commandant,

W. H. SPRENGER.

In Moordrecht kreeg op 8 mei 1945 een aantal dames huisarrest, omdat ze aardig tegen de Duitsers waren geweest. Moffen-meiden werden ze dan genoemd. Er was er een bij, die op die middag was gesignaleerd op de duo-zitting van een motorrijwiel, bestuurd door een Canadees. Daar werd gevreemd voor represailles van de Moordrechtse jeugd, bracht men haar voor haar eigen veiligheid naar de K.V.T., waar de B.S. was gelegerd.

Diverse dames zijn inderdaad kaal geschoren en

daarbij werden ze meestal niet zo fraai behandeld. Ook hadden veel mensen in het dorp het gevoel dat dit niet altijd even eerlijk ging. Toen het in hand dreigde te lopen, kwam de hierboven beelde bekendmaking. Een aantal B.S.-mensen protesteerde bij de leiding met de vraag, waarom de een wel en de ander niet moest worden haald voor verhoor op de K.V.T. Hoewel rapporten werden opgemaakt, is niet van de dames veroordeeld tot een strengere dan huisarrest.

De B.S. marcheert!

Op 16 juni 1945 was de grote B.S.-parade in Gouda, waarbij ook een afdeling uit Moordrecht aanwezig was, die hier trots op de Markt marcheert. De man-

nen met de helmen op zijn: C. Kasbergen, T. Barendregt, Mr. W.H. Sprenger, F. Vink Jr. en daarachter J.G. Houdijk. De overigen moet u zelf nog maar zien te herkennen.

Dhr. v.d. Matten met zijn fiets in Ouderkerk a.d. IJssel, waarop hij in 1944 en 1945 heel wat in de omgeving heeft rond gereden, waarbij niet alleen de S.D. en Landwacht werden getrotseerd, maar ook dikwijls storm en hagel.

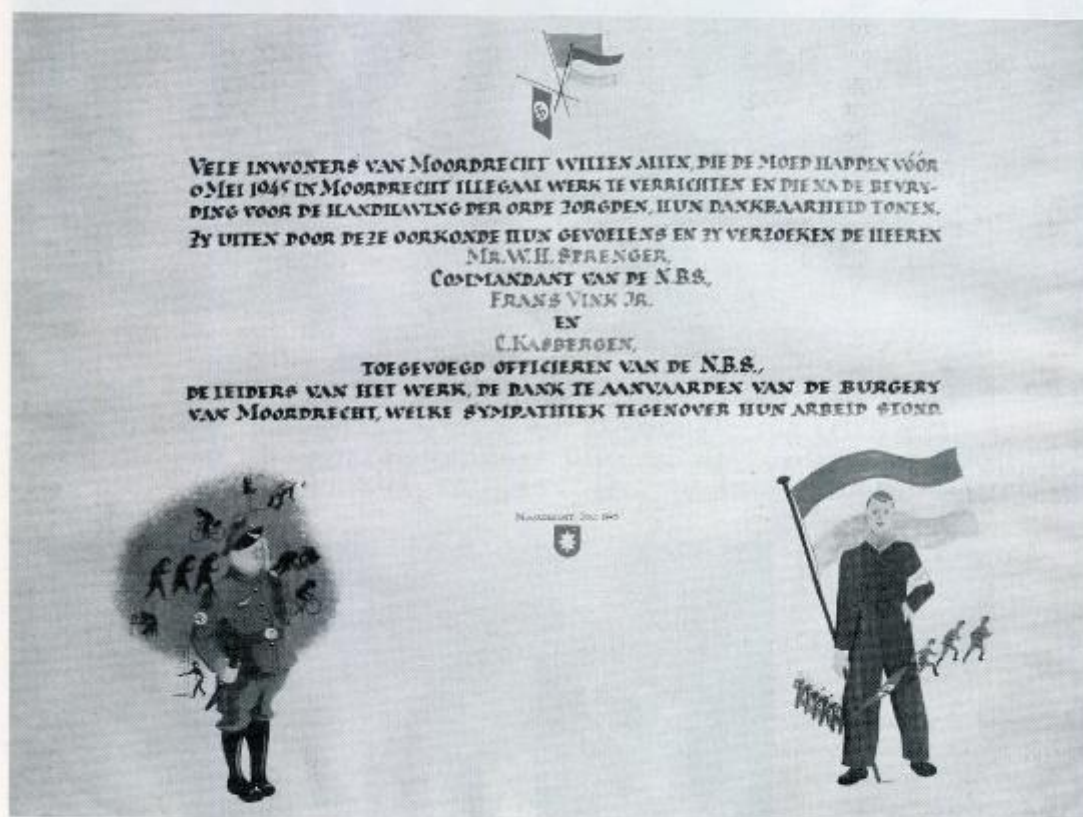
Hoe kwamen de illegale krantjes in Moordrecht?

In het najaar van 1944 waren er verschillende ondergrondse bladen en het was vooral "Trouw" dat er de noodzaak van inzag dat er meer samenwerking moest komen. De districtsleider van Trouw was C. van der Matten, beter bekend als Kees of "Tonny" Gouda. Deze toog aan het werk om contact met de ondergrondse bladen te zoeken. Zo werd een gezamenlijk nieuwsblad uitgegeven onder de naam "De Vrije Pers", waarvan op 28 oktober 1944 de eerste nummers verschenen. Er kwam een dagelijkse koeriersdienst van Rotterdam naar Gouda, de Trouwlijn. Deze liep via Nieuwerkerk aan de IJssel (D.F. v.d. Dool aan de 1e Tochtweg) en via Moordrecht (F.

Vink aan de Kerklaan).

De eerste stencilpost was in Gouda, later in het keldertje van mevr. Kool, B 45b te Goudarak. Eind november 1944 werd de stencilmachine ondergebracht in de hooischuur van dhr. Verkaik in Ouderkerk aan de IJssel. Daar werden toen de Trouw-bulletins en de Vrije Pers vervaardigd, die regelmatig ook in Moordrecht werden verspreid. Later is de familie v.d. Matten in Ouderkerk ondergedoken, bij de fam. v.d. Heuvel, B 94.

De heer v.d. Matten had veel contact met de leiders van de ondergrondse in Moordrecht. Tussen Kees v.d. Matten (schuilnaam Tonny) en Frans Vink Jr. ontstond een hechte vriendschap, die alle jaren na de oorlog is blijven bestaan.

VOORWOORD

Voetspoor door een donker verleden...

De geschiedenis schrijft zichzelf. Door overleveringen. Via archieven waarin namen en feiten zijn vastgelegd. Via in krantekolommen opgetekende gebeurtenissen. Via gespreksflarden die naast elkaar gelegd een "nieuw" historisch feit ontsluit.

Maar daardoor ontstaan niet meer dan brokstukken van het verleden. In dit geval van een donkere episode in de geschiedenis van Moordrecht. Van een dorp in oorlog. Die oorlog beleefde een ieder op z'n eigen manier. Net zoals iedereen deze tijd op zijn of haar eigen manier beleeft. Wat is echt wat is onecht? Wie oordeelt over wie?

Het is de verdienste van de auteur/geschiedschrijver Panc Vink dat hij een moeilijk stukje geschiedenis heeft durven herschrijven. Dat hij lezend, pratend en luisterend brokstukken verleden weer aan elkaar heeft gelijmd.

Waardoor een beeld ontstaat van een dorp in oorlogstijd. Met gewone, aardige en onaardige mensen. Die zo goed en zo kwaad als dat ging doorleefden. Die het overzicht over de gebeurtenissen

niet hadden zoals wij dat nu hebben. Mensen die soms tegen beter weten in het verkeerde gezag volgden. Waarbij ze het slechte in zichzelf lieten boven komen. Maar ook mensen die de strijd met de bezetter aangingen. Mensen die, in hun verlangen naar vrijheid, hun eigen leven en dat van anderen in de waagschaal stelden.

Vijftig jaar na de bevrijding legt Panc Vink voetsporen door Moordrecht in oorlogstijd bloot. Daarbij komen mensen en situaties-van-toen weer tot leven. "Oorlog en bevrijding in Moordrecht" laat zich lezen met gevoelens van bewondering en gevoelens van afkeer. Al lezend wordt het tot een monument voor al diegenen die dwars door onwetendheid, gevaar en angst een persoonlijke keuze maakten om tegen onvrijheid en onrecht te vechten. Het is die moed en inzet, die anno 1995 nog steeds kan helpen onvrijheid en onrecht te keren...

Burgemeester A.F. Bonthuis